

INVENTOINTIRAPORTTI

UTAJÄRVI

Oulujoen varsi (keskustaajama – Vaalan raja)

Rantaosayleiskaava-alueen arkeologinen inventointi
2.-9.10.2013

AKDG3468:2

MUSEOVIRASTO

KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITO | ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT
PETRO PESONEN

Tiivistelmä

Museoviraston arkeologiset kenttäpalvelut suoritti syksyllä 2013 Utajärven kunnan tilauksesta Oulujoen rantaosayleiskaava-alueen arkeologisen inventoinnin Utajärven keskustaajaman ja Vaalan rajan välillä Utajärven kunnan alueella. Inventoinnissa keskityttiin erityisesti muuttuvan maankäytön alueisiin sekä ennestään tunnettujen muinaisjäännösten tietojen päivittämiseen, mutta myös ennestään tuntemattomien muinaisjäännösten etsimiseen muualta kaava-alueelta jäi aikaa. Rantaosayleiskaava-alueen laajuus on noin 42,5 km² ja Oulujoen rantaviivaa kaava-alueella on noin 45 km. Kaava-alue on noin 16 km pitkä ja leveimmillään se on noin 2,5 km.

Kaikkiaan inventointiraportissa on lueteltu 70 muinaisjäännös- ja kulttuuriperintökohdetta. Kohteista suurin osa, 55 kpl, on sellaisia, joita ei ole aiemmin viety muinaisjäännösrekisteriin. Näistä peräti 20 on kuitenkin vanhoja irtolöytöpaikkoja, ja osa kohteista on myös kiinteitä ja mahdollisia muinaisjäännöksiä, jotka ovat aiemmin puuttuneet rekisteristä. Kokonaan uusia, ennestään tuntemattomia kohteita, ovat useat kivikautiset asuinpaikat, esihistorialliset pyyntikuoppakohteet ja historialliselle ajalle kuuluvat tervahaudat.

Kivikautisista asuinpaikoista suurin osa ajoittunee mesoliittiselle kivikaudelle, alueen rannansiirtymiskronologian mukaan n. 7000-6000 eKr., mutta erityisesti Utajärven suvannossa osa asuinpaikoista voi hyvin olla nuorempiakin. Laajimmat pyyntikuopparyhmät ovat Oulujoen itärannalla Kettulankankaalla, Seikan-suonojalla ja Ahmaskoskella. Utajärven historiallisen ajan asutus alkaa viimeistään 1540-luvulla ja inventointialueella Hiltulan talo kuuluu tähän varhaisvaiheeseen. Niskan kylässä paikallistettiin viimeistään 1600-luvun puolessavälissä asutettu Sipolan talon vanha paikka. Elinkeinohistoriallisista muinaisjäännöksistä alueella ovat parhaiten edustettuna tervahaudat.

Sisältö

Arkisto- ja rekisteritiedot.....	2
Kartta inventointialueesta.....	3
1. Johdanto.....	4
2. Oulujokivarren rantaosayleiskaava-alue	6
2.1 Ympäristö ja luonnonhistoria	6
2.2 Tutkimushistoria	6
2.3 Esihistoria	6
2.4 Utajärven ja Niskan kylien 1500-1700 –luvun asutushistoria	7
3. Inventoinnin kulku ja tulokset	10
4. Yhteenveto	11
Valokuvaluettelo.....	12
Kohdekuvaukset ja kohdehakemisto.....	13
Yleiskartat	109
Peruskarttaotteet	113
Mittauspisteluettelo.....	127

Arkisto- ja rekisteritiedot

Kohteen laji:	Utajärvi keskustaajama – Vaalan raja, rantaosayleiskaava-alueen arkeologinen inventointi
Tutkimuslaitos:	Museovirasto/Arkeologiset kenttäpalvelut
Inventoija:	FL Petro Pesonen
Muut tutkijat:	HuK Laija Simponen
Kenttätyöaika:	2.-9.10.2013
Kartat:	R4332, R4334, R4341-4344 (TM35-lehtijako), 342304-342308 (Yleislehtijako)
Tutkimusten rahoittaja:	Utajärven kunta
Alkuperäinen raportti:	Museoviraston arkeologinen keskusarkisto, Helsinki
Kopiot:	Utajärven kunta, Pohjois-Pohjanmaan museo
Löydöt:	KM 39656-39671 (diar. 20.11.2013)
Digitaalikuvat:	AKDG 3453-3474
Aikaisemmat tutkimukset:	Matti Huurre, inventointi 1954, kaivauksia 1955; Simo Vanhatalo, inventointi 1987; Kaarlo Katiskoski, tarkastuksia 2011-2012, lisäksi muita tarkastuksia 1950-1990 -lukuilla

Kartta inventointialueesta

Rantaosayleiskaava-alueen sijainti, mittakaava 1:500000. Taustakartta Maanmittauslaitos, maastokarttarasteri 1:500000.

1. Johdanto

Museoviraston arkeologiset kenttäpalvelut suoritti syksyllä 2013 Utajärven kunnan tilauksesta Oulujoen rantaosayleiskaava-alueen arkeologisen inventoinnin Utajärven keskustaaajaman ja Vaalan rajan välillä Utajärven kunnan alueella. Tarjouksen ja Museoviraston Kulttuuriympäristön suojelu –osaston lausuntojen (dnro 126/303/2013 ja MV/260/05.02.00/2013) mukaisesti selvityksen keskeisiksi kohdiksi määriteltiin seuraavat asiat:

- tiedossa olevat kohteet päivitetään ja niiden laajuus määritellään mahdollisimman tarkasti (kohteet, joita ei ole entuudestaan rajattu, ns. pistemäiset kohteet)
- inventoinnissa löytyvien kohteiden laajuus määritellään mahdollisimman tarkasti
- arkistolähteet selvitetään ja tietoja käytetään hyväksi inventoinnissa (irtolöytöpaikat, historiallisen ajan kohteet)
- varaudutaan koekuopitukseen ja kairauksiin kohteiden laajuuden määrittelyssä
- inventointi kattaa muuttuvan maankäytön alueet
- inventointiraportista voidaan arvioida selvityksen riittävyys suojeluviranomaisen kannalta.

Rantaosayleiskaava-alueen laajuus on noin 42,5 km² ja Oulujoen rantaviivaa kaava-alueella on noin 45 km. Kaava-alue on noin 16 km pitkä ja leveimmillään se on noin 2,5 km. Rantaosayleiskaavalla on osoitettu muuttuvan maankäytön alueet sekä sellaiset alueet, jotka ovat potentiaalisia rakentamisen kannalta tai muuten selvitettäviä. Keskeisiä alueita kaavan kannalta ovat asemakaavoitettavaksi tarkoitettut alueet kirkonkylän tuntumassa (Hiltula, Putaala, Hautuumaankylä) sekä potentiaaliset rakentamisalueet tai muuten selvitettävät alueet pitkin jokivartta (esim. Honkala, Kangas-Korhola, Rötönniemi, Yli-Sipola, Kurttila, Piilolantörmä).

Rantaosayleiskaava-alueelta oli ennen inventointia viety muinaisjäänösrekisteriin 15 kohdetta, jotka ovat kaikki kiinteitä muinaisjäänöksiä – joko kiviakautisia asuinpaikkoja tai esihistoriallisia pyyntikuoppia. Tiedot perustuvat vuosina 1954 ja 1987 tehtyihin inventointitietoihin, joita on täydennetty tarkastuksin 1950-2010 –luvuilla. Nyt tehdyssä inventoinnissa käytettiin hyväksi vanhoja raportteja, Museoviraston kulttuuriympäristön rekistereitä sekä tietoja historiallisen ajan asutuksesta, tärkeimpänä lähdeaineena Pentti Virrankosken selvitys Utajärven asutushistoriasta¹. Lisäksi on käytetty Kansallisarkistossa säilytettäviä Maanmittaushallituksen uudistusarkiston asiakirjoja.

Ennestään tunnetut muinaisjäänöskohteet tarkastettiin ja aiemmin vain pistemäisinä rekisteröityjen kohteiden laajuutta selvitettiin pintahavainnoimalla silloin kun se oli mahdollista. Vanhastaan tunnetuista kiviakautisista asuinpaikoista ja kiviesineiden löytöpaikoista valtaosa erityisesti Utasen voimalaitoksen yläpuolella olevilla alueilla on todennäköisesti sijainnut silloisilla joen rantapelloilla ja jäänyt vedenpinnan noston jälkeen Oulujoen alle. Lisäksi merkittävä osa joenvarsien peltoalueista oli inventointiajankohtana kyntämättä. Tällaisten kohteiden selvittäminen vaatisi aivan toisenlaisia resursseja, joten inventoinnissa keskityttiin ennestään tuntemattomien kiinteiden muinaisjäänösten hakemiseen vielä rakentamattomilta alueilta, erityisesti muuttuvan maankäytön alueisiin keskittyen. Kaikki löydetyt kiinteät muinaisjäänökset rajattiin koepistojen, pintahavaintojen ja topografian perusteella.

Inventoinnin kenttätöissä oli kaksi tutkijaa: FL Petro Pesonen ja HuK Laija Simponen. Kenttätöitä tehtiin 2.-9.10.2013 ja inventointiin liittyvät jälkityöt tehtiin syksyllä 2013 joulukuun puoliväliin mennessä. Kaava-

---

¹ Pentti Virrankoski 1962. Utajärven asutushistoria. Utajärven vaiheita, Oulu 1962.

alueella sijaitsevat muinaisjäänökset dokumentoitiin valokuvaamalla ja muistiinpanoin. Koekuopat ja maan pinnalle näkyvät rakenteet tai irtolöytöpaikat mitattiin käsi-GPS –satelliittipaikantimella (tarkkuus +/- 5 m). Inventoinnin yhteydessä otetut digitaalikuvat on luetteloitu Webmuskettiin numeroilla AKDG 3453-3474. Inventoinnissa löydetty esihistorialliset ja historiallisen ajan löydöt on puolestaan luetteloitu Kansallismuseon kokoelmiin numeroilla KM 39656-39671.

Inventointiraportissa on dokumentoitu Oulujokivarren kaava-alueelta kaikkiaan 70 esihistoriallista tai historiallisen ajan kohdetta, joista suurinta osaa ei ole viety aiemmin muinaisjäännösrekisteriin. Kohteiden merkityksestä alueen esihistoriallisen ja historiallisen ajan kehityksessä kerrotaan inventoinnin tuloksia käsittelevässä luvussa. Yksityiskohtaiset tiedot kohteista ovat löydettävissä kohdekuvauksissa. Inventoinnissa tehtiin 236 GPS-mittausta (koekuoppia, rakenteita, pintalöytöjä), jotka on luetteloitu liitteenä olevassa taulukossa. Koekuopat olivat n. 30 x 30 cm kokoisia lapionpistoja, jotka kaivettiin keskimäärin 30 cm syvyydelle ja niiden maa-aines yleensä seulottiin.

Kohdekuvauksissa on kiinteiden muinaisjäänösten osalta tehty ehdotus kohteiden luokittelemisesta joko luokkaan 2 tai 3. Luokan 2 kohteet ovat sellaisia, jotka voidaan riittävien tutkimusten jälkeen joko siirtää luokkaan 1 (säilytettävät muinaisjäänökset) tai luokkaan 3 (rauhoituksesta vapautetut muinaisjäänökset). Irtolöytöpaikoille, mahdollisille muinaisjäänöksille ja kulttuuriperintökohteille ei ole ehdotettu rauhoitusluokkaa. Suojeluviranomaisen näkemys ratkaisee kohteiden lopullisen suojelustatuksen. Osayleiskaava-alueella vuonna 2013 tehty arkeologinen inventointi antaa tälle arvioinnille hyvän pohjan.

Helsingissä 3.12.2013

Petro Pesonen, FL

2. Oulujokivarren rantaosayleiskaava-alue

2.1 Ympäristö ja luonnonhistoria

Utajärvi sijaitsee Pohjois-Pohjanmaalla. Alueen keskeisin vesistö on kuntaa halkova Oulujoki, joka laajenee paikoin pieniksi järvisuvannoiksi. Kaava-alueella kirkonkylän kaakkois- ja eteläpuolella oleva Utajärvi on tällainen järvisuvanto, johon laskee koillisesta myös Utosjoki. Inventointialueella Oulujokeen laskee Utosjoen lisäksi muutamia pienempiä jokia, itärannalla Alasuvannossa Oilinginoja ja länsirannalla Sipolankylässä Lähtevänoja. Muita vesistöjä ei tutkimusalueella ole. Maasto on pääasiassa alavaa hiekkakangasta ja kanakaiden välissä olevia suoalueita. Metsien vallitseva puulaji on mänty. Suuri osa inventointialueesta on peltoviljelyksessä, erityisesti joen rannoilla.

Oulujoen maisemaa määrittelevät nykyään pitkälti vesivoiman tarpeisiin 1940-1950-luvuilla rakennetut voimalaitokset, kanavat ja padot. Inventointialueella on Utasen voimalaitos, joka patoaa Oulujoen yläjuoksun vesiä Nuojuanlammelle asti. Utasen voimalan lisäksi Utajärven läpi on kaivettu kanava Sotkajärvelle asti. Utasen yläpuolella veden pintaa on nostettu noin 6 metriä ja sen alapuolella noin 1-1,5 metriä. Rakennustyöt ja vedenpinnan nosto ovat vaikuttaneet maisemaan voimakkaasti. Myös jokivarressa sijainneet muinaisjäännökset ovat kärsineet ja osa niistä on tuhoutunut tai peittynyt veden alle.

2.2 Tutkimushistoria

Utajärvellä on tehty koko kunnan kattava arkeologinen perusinventointi vuonna 1987, jolloin Simo Vanhatalo (Museovirasto) kävi läpi alueen. Inventoinnissa päivitettiin tiedot yli sadasta kohteesta kunnan alueella. Ennen Vanhatalon inventointia tutkittavana olevalla kaava-alueella oli tehty vain muutama arkeologinen tutkimus. Varhaisia tarkastuksia olivat lapinpatojen dokumentoinnit Utoslahdella ja Niemelässä (Appelgren 1900 ja Europaeus 1909). Vuonna 1950 Esko Sarasmo kävi tarkastamassa pyyntikuoppia Utasen alueella ja vuonna 1954 Matti Huurre inventoi Oulujoen varren muinaisjäännökset Utajärvellä, Vaalassa ja Muhoksella. Tämä tutkimus liittyi Oulujoen vesivoimalaitosten rakentamistöihin ja sai jatkoa seuraavana vuonna kairauksilla, jolloin Huurre tutki Alasuvannon leirikeskuksen ja Niemelän kivikautisia asuinpaikkoja tutkimusalueella.

Vanhatalon inventoinnin jälkeen alueella ovat liikkuneet Oulun yliopiston arkeologit, jotka ovat tarkastaneet Kettulankankaan ja Utasen kohteita (Mäkivuoti 1992, Ikäheimo 1994, Sarkkinen 1994). Viime vuosina Kaarlo Katiskoski (Museovirasto) on tehnyt tarkastusmatkoja Utasen ja Ahmaskosken tienoille vuosina 2011-2012.

2.3 Esihistoria

Oulujokilaakso on ollut meren rantaa mesoliittisella kivilaudella (8800-5000 eKr.) ja asutus on hakeutunut erityisesti jokien suistoalueille. Pidempiaikaisia suistoalueita on muodostunut koskien paikoille, kuten Ahmaskoskelle ja Utakoskelle. Tämä näkyy esihistoriallisten kohteiden keskittymisenä näille seuduille. Esihistorialliset asuinpaikat sijaitsivat lähes aina veden äärellä ja siten maastosta löytyvät kivikautiset kohteet kertovat samalla alueen vesistöhistoriasta.

Inventointialueen vanhinta asutusta edustaa kivikautinen asuinpaikka Ahmaskoski itä 2, joka on 104 mmpy korkeudella. Hyvin todennäköisesti muutkin jokivarren kauempana vanhasta jokiuomasta sijaitsevat kohteet kuten esimerkiksi Kotikaarto, Utanen 1-3, Oilinginoja, Lahdenkangas 2 ja Mustikkakangas 1-2 ovat mesoliittiselta kivilaudelta. Rannansiirtymiskronologian perusteella Ahmaskosken asuinpaikka ajoittuisi noin 7000 eKr. ja muut vanhalla meren rannalla sijaitsevat kohteet tätä 500-1000 vuotta nuoremmiksi.²

Utajärven rannalla olevat kivikautiset asuinpaikat ja aikoinaan Oulujoen välittömällä rannalla sijainneet asuinpaikat voivat olla nuoremmaltakin kivilaudelta. Osa alueen irtolöydöistä viittaa mesoliittisen kivilauden jälkeiseen aikaan, mutta inventointilöydöt ovat sinänsä yleiskivikautisia kvartsi-iskoksia ja palanutta luuta. Jälkimmäisestä saadaan tehtyä radiohiiliajoituksia ja tekeillä onkin radiohiiliajoitus Kotikaarron asuinpaikalta löytyneestä ison nisäkkään luusta.

Inventointialueen löytömaterialissa ei ole viitteitä esihistorian nuoremmista jaksoista, pronssikaudesta (n. 1500 – 500 eKr.) tai rautakaudesta (n. 500 eKr. – 1300 jkr.). Alueella runsaina esiintyvät pyyntikuopat voivat olla miltä esihistorian jaksolta tahansa, osittain jopa historialliselta ajalta. Laajimmat pyyntikuopparyhmät ovat Oulujoen itärannalla Kettulankankaalla, Seikansuonojalla ja Ahmaskoskella. Kettulankankaalla pyyntikuoppia on yli 30, mutta niitä on saattanut ennen rakennustöitä olla alueella jopa yli sata.

2.4 Utajärven ja Niskan kylien 1500-1700 –luvun asutushistoria

Utajärven asutushistoriaa on perusteellisimmin selvittänyt Pentti Virrankoski ja myöhemmin Jouko Vahtola.³ Inventointialueella on kaksi historiallisen ajan kylää, Utajärvi ja Niska, josta suurin osa on sittemmin siirretty aluksi Säränsniemen ja sitten Vaalan kuntaan. Ensimmäiset tiedot Utajärven asutuksesta ovat 1500-luvun puolenvälin tienoilta. Utajärven kylän vanhimpia taloja ovat Siira ja Hiltula, joista jälkimmäinen sijaitsee inventointialueella. Nämä talot on perustettu ennen karjalaisten alueelle tekemiä hävitysretkiä vuosien 1585-1587 ”pitkän vihan” aikana. Tällöin suurin osa tai jopa kaikki Utajärven ja Niskan kylän taloista poltettiin. Mahdollisesti muitakin taloja oli nykyisellä kaava-alueella, mutta niitä ei voida välttämättä yhdistää myöhempisiin kylän taloihin, koska niiden nimet ovat aivan toisia kuin myöhemmin esiintyvien talojen. Niskankylän asutus pääsi ilmeisesti käyntiin vasta 1570-luvulla, mutta ilmeisesti näistä monenkaan paikka ei ole kaava-alueella.

Pitkän vihan jälkeisenä aikana asutus pääsi uudestaan alkuun v. 1595 Täyssinän rauhan jälkeen. Utajärvellä Siiran ja Hiltulan talot asutettiin uudelleen ja 1600-luvulla veroluetteloihin ilmestyy uusia taloja. Inventointialueella tällainen 1600-luvulla, ennen Suurta Pohjan sotaa (1700-1721) ja sen aikaista venäläismiehitystä isoavihaa (1713-1721) asutettuja talossa ovat Utajärven kylässä Putaalan talo, Niskankylässä länsirannalla Pellikka (nyk. Mieltula), Sipola, Tervo (nyk. Kotti), Poikola (nyk. Poikala) ja Pyykkö, itärannalla puolestaan Korhola (nyk. Kangas-Korhola), Poutiainen, Kemilä ja Kokko (nyk. Kurttila). 1600-luvun lopun vaikeat kato- vuodet ja 1700-luvun alun sotavuodet verottivat asutusta vakavasti, mutta asutus nousi voimakkaaseen kehitykseen sodan ja miehityksen jälkeen. Näitä 1700-luvulla perustettuja taloja on molemmissa kylissä jo runsaasti.

² Ks. Jari Okkonen 2003: Jättiläisen hautoja ja hirveitä kiviröykkiöitä – Pohjanmaan muinaisten kivrakennelmien arkeologiaa. Acta Univ. Oul. B 52, 2003, s. 91. (URL: <http://herkules.oulu.fi/issn03553205/>)

³ Pentti Virrankoski 1962: Utajärven asutushistoria. Utajärven vaiheita, Helsinki 1962. Jouko Vahtola 1991: Oulujoki- laakson historia keskiajalta 1860-luvulle. Oulujokilaakson historia, Oulu 1991.

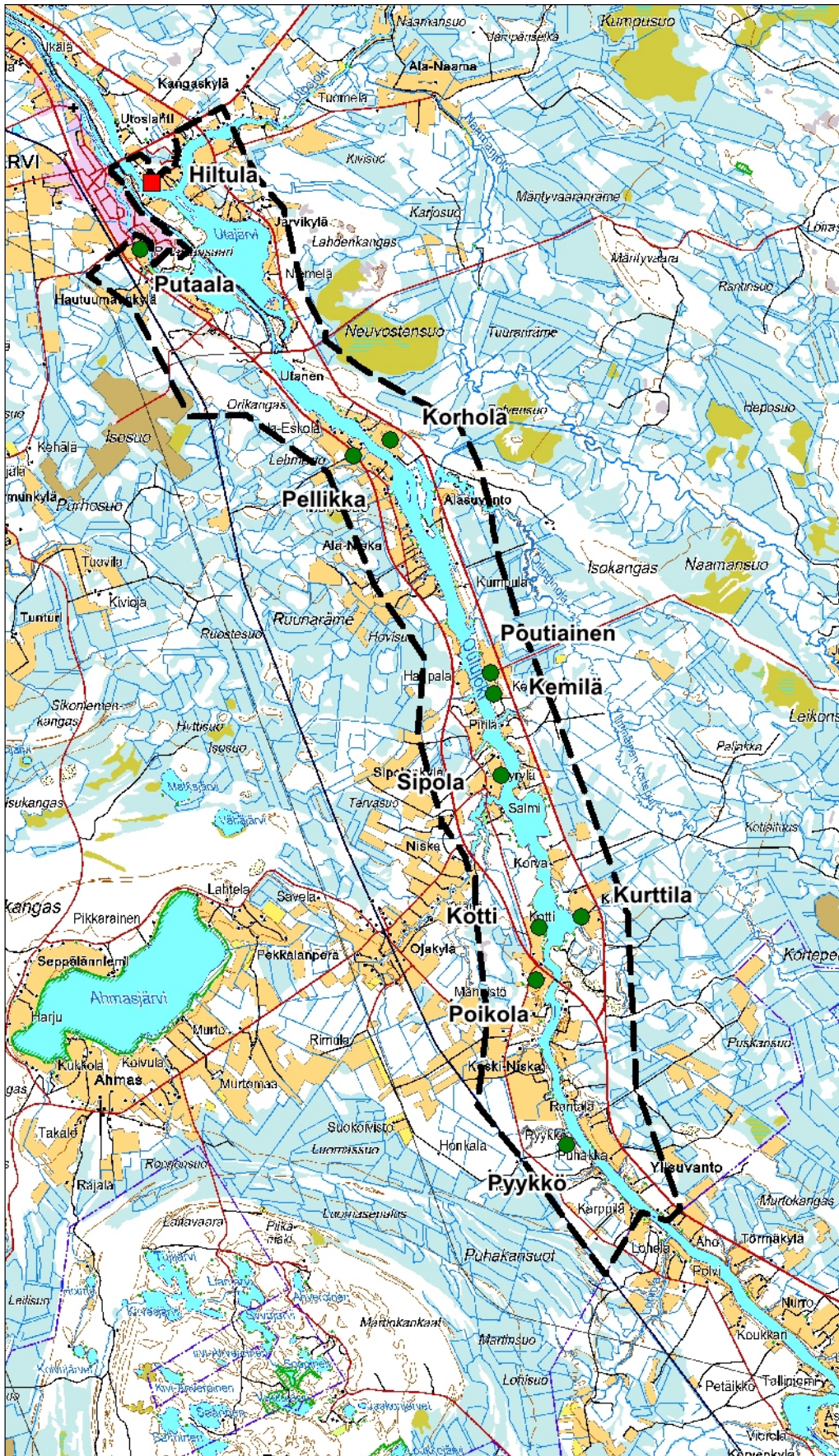
Utajärven ja Niskan kylien historiallisen ajan asutusta on vaikea lähestyä arkeologisesti, sillä alueelta ei ole 1700-luvun loppua vanhempia karttoja eivätkä talojen vanhat ja nykyiset nimet välttämättä kohtaa. Toisaalta on todennäköistä, että suuri osa vanhoista taloista on samoilla paikoilla, missä nykyasutuskin. Inventointijankohtana suurin osa alueen pelloista oli lisäksi kyntämättä, eikä potentiaalisten vanhojen asuinpaikkojen ympäristöjä päästy tarkastamaan Sipolaa ja Hiltulaa lukuun ottamatta. Näistä jälkimmäinen onkin alueen keskeinen historiallisen ajan asutukseen liittyvä kulttuuriperintökohteena luokiteltava paikka. Hiltulan lähistön pelloilta löytyi historiallisen ajan asutuksesta kertovia irtolöytöjä, kuten liitupiipun paloja ja keramiikkaa. Sipolan 1600-luvun loppupuolella perustettu talo on arkeologisoitunut ja siihen liittyviä rakenteita lienee säilynyt viljelykerroksen alapuolella ja metsärinteellä (ks. kohde Vanha-Sipola).

Elinkeinohistoriallisista muinaisjäänöksistä alueella ovat parhaiten edustettuna tervahaudat, joista lukuisia on merkitty peruskartaankin kartoittajien toimesta. Tervan poltto nousi merkittäväksi maaseudun talonpoikien sivuelinkeinoksi 1700-luvun alkukymmenillä. Tärkeimmäksi tervan tuotantoalueeksi Pohjanmaa nousi Kaakkois-Suomen jouduttua Venäjän valtaan ja erityisesti sitten kun hinnat lähtivät nousuun 1770-luvun korkeasuhdanteen aikana.⁴ Todennäköisesti suuri osa seudun tervahautoista on siten peräisin 1700-luvun lopulta 1800-luvun lopulle ulottuvalta aikakaudelta. Utajärven vuosien 1776, 1832 ja 1852 isojakokartoille on usein merkitty tervahautoja.

Utajärven kirkonkylän tienoota vuoden 1852 kartalla, Hiltula on eteläisempi a:lla merkityistä taloista. Lähde: Maanmittaushallituksen uudistusarkisto, F19i:26/1-54 Utajärvi; N:o 1-30, storskifteskarta med delningsinstrument och rösebeskrivning över kronans Likosuo massa och ägobyte med Sangijärvi by (1852-1859), kartoittaja E.E. Cajanus).

⁴ Jouko Vahtola 1991: Oulujokilaakson historia keskiajalta 1860-luvulle. Oulujokilaakson historia, Oulu 1991, s. 404-405.

1500-1700 –luvun asutus kaava-alueella olevissa Utajärven ja Niskan kylissä. Punainen neliö = ennen 1580-lukua perustettu talo, vihreä ympyrä = ennen isoavihaa perustettu talo. Lähde: Pentti Virrankoski 1962: Utajärven asutushistoria. Utajärven vaiheita, Oulu 1962, s. 103-104. Kartan mittakaava 1:100000, pohjakartta Maanmittauslaitos, maastokarttarasteri 1:100000.

3. Inventoinnin kulku ja tulokset

Inventoinnin maastotyöt kestivät viisi varsinaista kenttätyöpäivää, minkä lisäksi inventoitiin matkapäivän iltana ja toisena viikonlopun päivänä. Tänä aikana kaikki osayleiskaava-alueella olevat ennestään tunnetut muinaisjäännökset pyrittiin tarkastamaan ja ennestään tunnettuja muinaisjäännöksiä etsittiin erityisesti muuttuvan maankäytön alueelta sekä muinaisjäännöksille potentiaalisilta alueilta muualla jokilaaksossa. Esihistorialliset asuinpaikat rajattiin mahdollisuuksien mukaan koekuopituksen ja pintahavaintojen avulla sekä topografisin perustein. Pyyntikuoppakohteet ja maan pinnalle näkyvät kohteet rajattiin rakenteiden ja topografian perusteella. Mittauksissa käytettiin käsi-GPS –laitetta (tarkkuus +/- 5 m). Inventoinnissa tehtiin 236 GPS-mittausta (koekuoppia, rakenteita, pintalöytöjä), jotka on luetteloitu liitteenä olevassa taulukossa. Koekuopat olivat n. 30 x 30 cm kokoisia lapionpistoja, jotka kaivettiin keskimäärin 30 cm syvyydelle ja niiden maa-aines yleensä seulottiin n. 4 mm silmäkoon seulalla. Seuloina käytettiin IKEAsta ostettuja Algot-vaatekoreja.

Kiinteitä muinaisjäännöksiä ovat sellaiset kohteet, joiden sijainti ja laajuus maastossa pystytään määrittelemään suhteellisen hyvällä tarkkuudella. Mahdollisiksi muinaisjäännöksiksi on luokiteltu sellaiset kohteet, joiden tarkkaa sijaintia ei huonojen lähtötietojen vuoksi pystytä määrittelemään käytettävissä olevassa ajassa tai sellaiset, joiden luonne ei ole varma (esim. 1-2 kvartsin löytöpaikat, joita ei täysin varmasti pystytty määrittelemään asuinpaikaksi). Irtolöytöpaikkoja ovat kiviesineiden löytöpaikat, joita ei pystytä toteamaan kiinteäksi muinaisjäännökseksi. Melkein kaikissa tapauksissa näiden löytöpaikkojen tarkka sijainti ei myöskään ole tiedossa. Kulttuuriperintökohteita on tässä raportissa vain yksi, Hiltulan talonpaikka. Käytössä olevat historialliset kyläpaikat joilla saattaa olla vanhaa kulttuurikerrosta jäljellä, luokitellaan yleensä kulttuuriperintökohteiksi. Lopullisen arvion kohteiden suojelustatuksesta tekee kuitenkin arkeologisen kulttuuriperinnön suojelusta vastaava viranomainen.

Kaikkiaan inventointiraportissa on lueteltu 70 muinaisjäännös- ja kulttuuriperintökohdetta. Kohteista suurin osa, 55 kpl, on sellaisia, joita ei ole aiemmin viety muinaisjäännösrekisteriin. Näistä peräti 20 on kuitenkin vanhoja irtolöytöpaikkoja, ja osa kohteista on myös kiinteitä ja mahdollisia muinaisjäännöksiä, jotka ovat aiemmin puuttuneet rekisteristä. Kokonaan uusia, ennestään tuntemattomia kohteita, ovat useat kivikautiset asuinpaikat, esihistorialliset pyyntikuoppakohteet ja historialliselle ajalle kuuluvat tervahaudat.

4. Yhteenveto

Museoviraston arkeologiset kenttäpalvelut suoritti syksyllä 2013 Utajärven kunnan tilauksesta Oulujoen rantaosayleiskaava-alueen arkeologisen inventoinnin Utajärven keskustaajaman ja Vaalan rajan välillä Utajärven kunnan alueella. Inventoinnissa keskityttiin erityisesti muuttuvan maankäytön alueisiin sekä ennestään tunnettujen muinaisjäännösten tietojen päivittämiseen, mutta myös ennestään tuntemattomien muinaisjäännösten etsimiseen muualta kaava-alueelta jäi aikaa. Rantaosayleiskaava-alueen laajuus on noin 42,5 km² ja Oulujoen rantaviivaa kaava-alueella on noin 45 km. Kaava-alue on noin 16 km pitkä ja leveimmillään se on noin 2,5 km.

Kaikkiaan inventointiraportissa on lueteltu 70 muinaisjäännös- ja kulttuuriperintökohdetta. Kohteista suurin osa, 55 kpl, on sellaisia, joita ei ole aiemmin viety muinaisjäännösrekisteriin. Näistä peräti 20 on kuitenkin vanhoja irtolöytöpaikkoja, ja osa kohteista on myös kiinteitä ja mahdollisia muinaisjäännöksiä, jotka ovat aiemmin puuttuneet rekisteristä. Kokonaan uusia, ennestään tuntemattomia kohteita, ovat useat kivikautiset asuinpaikat, esihistorialliset pyyntikuoppakohteet ja historialliselle ajalle kuuluvat tervahaudat.

Kivikautisista asuinpaikoista suurin osa ajoittunee mesoliittiselle kivilaudelle, alueen rannansiirtymiskronologian mukaan n. 7000-6000 eKr., mutta erityisesti Utajärven suvannossa osa asuinpaikoista voi hyvin olla nuorempiakin. Laajimmat pyyntikuopparyhmät ovat Oulujoen itärannalla Kettulankankaalla, Seikan-suonojalla ja Ahmaskoskella. Utajärven historiallisen ajan asutus alkaa viimeistään 1540-luvulla ja inventointialueella Hiltulan talo kuuluu tähän varhaisvaiheeseen. Niskan kylässä paikallistettiin viimeistään 1600-luvun puolessavälissä asutettu Sipolan talon vanha paikka. Elinkeinohistoriallisista muinaisjäännöksistä alueella ovat parhaiten edustettuna tervahaudat.

Valokuvaluettelo

Kaikki kuvat ovat digitaalikuvia ja ne on luetteloitu WebMusketti-järjestelmään. Kuvat omistaa Museovirasto. Kaikissa kuvaaja: Petro Pesonen, 2013. AKDG = Arkeologian kuvakokoelma, digitaalikuvat

Kuvanro, AKDG	Kohde	Aihe
3453:1	Ahmaskoski itä 2	Laija Simponen kaivaa koekuoppaa asuinpaikalle, koillisesta.
3454:1	Hautakangas	Tervahauta mökin pihapiirissä, koillisesta.
3454:2	Hautakangas	Tervahauta mökin pihapiirissä, koillisesta.
3455:1	Niemelä 2	Pyyntikuoppa, idästä.
3456:1	Alasuvannon leirikeskus 2	Yksi pyyntikuopista, koillisesta.
3457:1	Rötönniemi	Tervahaudan valla, taustalla Oulujoki, pohjoisesta.
3458:1	Oilinginoja	Asuinpaikka tienlaidan äestysalueella, lännestä.
3459:1	Seikansuonoja 2	Kvartsin löytöpaikka valkean tolpan etuasemmalla sivulla, pohjoisesta.
3460:1	Lahdenkangas	Etualalla itäisempi pyyntikuoppa, koillisesta.
3461:1	Lahdenkangas 2	Laija Simponen tutkii pohjoisempaa löytöpaikkaa hiekkakuopan reunalla, etelästä.
3461:2	Lahdenkangas 2	Hiekkakuoppa, pohjoisempi löytöpaikka etualalla, pohjoisesta.
3462:1	Vähäojantie	Pyyntikuoppa, lännestä.
3463:1	Vellikorva	Asuinpaikka peltonotkelman laidoilla, panoraamakuva, koillisesta.
	Vellikorva	Asuinpaikka peltonotkelman laidoilla, panoraamakuva, koillisesta.
3464:1	Mustikkakangas 2	Löytöpaikka polulla, koillisesta.
3465:1	Kotikaarto	Kankaan lakitasanne, jossa asuinpaikka.
3466:1	Mäkivainio	Löytöpaikka Mäkivainion pelloilla, etelästä.
3467:1	Seikansuonoja 1	Yksi pyyntikuopista, taustalla Oulujoki.
3468:1	Piilolantörmä 1	Pyyntikuoppa, pohjoisesta.
3468:2	Piilolantörmä 1	Sammalmetsää Piilolantörmällä.
3469:1	Honkala	Asuinpaikka talon pohjois-luoteispuolella, etelästä.
3470:1	Mustikkakangas 1	Asuinpaikkalöytöjä hakatulla ja äestetyllä alueella, kaakosta.
3471:1	Orikangas 2	Yksi kuopista, luoteesta.
3472:1	Pitkänniemenkangas	Asuinpaikka jäkäläkankaalla, luoteesta.
3473:1	Hiltula 1	Kivikautinen asuinpaikka Hiltulan pellolla, kaakosta.
3474:1	Hiltula 2	Hiltulan talon pihapiiri.
3474:2	Hiltula 2	Hiltulan talon pihapiiri.

Kohdekuvaukset ja kohdehakemisto

Kohdenimi	Mjtunnus	Laji	Lk	Tyyppi	Ajoitus	pk-ote	s
Honkalansaari	889010010	kiinteä mj	2	asuinpaikka	kk	1	15
Honkala	889010011	kiinteä mj	2	asuinpaikka	kk	1	16
Utanen	889010030	kiinteä mj	2	asuinpaikka	kk	5	18
Niemi	889010049	kiinteä mj	2	asuinpaikka	kk	3	19
Alasuvannon leirikeskus	889010086	kiinteä mj	3	asuinpaikka	kk	7	20
Kettulankangas	889010142	kiinteä mj	2	pyyntikuoppia	eh	5	21
Yli-Sipola 1	1000017141	löytöpaikka		irtolöytöpaikka	kk	10	23
Yli-Sipola 2	1000017142	löytöpaikka		irtolöytöpaikka	kk	10	24
Pyhtilä	1000017145	kiinteä mj	2	asuinpaikka	kk	10	25
Utanen 2	1000019411	kiinteä mj	2	asuinpaikka	kk	5	26
Saviharju	1000019565	kiinteä mj	2	asuinpaikka	kk	5	28
Ahmaskoski, itä	1000020330	kiinteä mj	2	pyyntikuoppia	eh	12	29
Utanen 3	1000020331	kiinteä mj	2	asuinpaikka	kk	5	31
Lahdenkangas	1000020332	kiinteä mj	2	pyyntikuoppia	eh	5	33
Oilinginoja	1000020333	kiinteä mj	2	asuinpaikka	kk	7	35
Ahmaskoski, itä 2		kiinteä mj	2	asuinpaikka	kk	12	37
Alasuvannon leirikeskus 2		kiinteä mj	2	pyyntikuoppia	eh	7	39
Hautakangas		kiinteä mj	2	tervahautoja	hist	11	41
Hiltula 1		kiinteä mj	2	asuinpaikka	kk	1	43
Honkala 2		kiinteä mj	2	tervahauta	hist	1	45
Hövelönniemi		kiinteä mj	2	pyyntikuoppia	eh	11	46
Kotikaarto		kiinteä mj	2	asuinpaikka	kk	9	48
Lahdenkangas 2		kiinteä mj	2	asuinpaikka	kk	5	50
Lahdenkangas 3		kiinteä mj	2	tervahauta	hist	5	52
Mustikkakangas 1		kiinteä mj	2	asuinpaikka	kk	4	53
Mustikkakangas 2		kiinteä mj	2	asuinpaikka	kk	4	55
Niemelä lapinpato		kiinteä mj	2	lapinpato	eh	9	56
Niemelä		kiinteä mj	3	asuinpaikka	kk	9	57
Piilolantörmä 1		kiinteä mj	2	pyyntikuoppia	eh	14	59
Piilolantörmä 2		kiinteä mj	2	tervahauta	hist	14	61
Pitkänniemenkangas		kiinteä mj	2	asuinpaikka	kk	8	62
Poikkipuoliskankaantie		kiinteä mj	2	pyyntikuoppia	eh	13	64
Rötönniemi		kiinteä mj	2	tervahauta	hist	6	65
Seikansuonoja 1		kiinteä mj	2	pyyntikuoppia	eh	6	66
Suvela		kiinteä mj	2	tervahauta	hist	12	68
Utoslahti		kiinteä mj	2	lapinpato	eh	2	69
Vanha-Sipola		kiinteä mj	2	asuinpaikka	hist	10	70
Vehkaoja		kiinteä mj	2	tervahauta	hist	13	72
Vellikorva		kiinteä mj	2	asuinpaikka	kk	12	73
Vähäojantie		kiinteä mj	2	pyyntikuoppia	eh	12	75
Väljoja		kiinteä mj	2	tervahauta	hist	13	77
Yli-Hiltula		kiinteä mj	2	asuinpaikka	kk	1	78

Honkalansaari 2	mahdollinen mj	pyyntikuoppia	eh	1	79
Kangas-Korhola	mahdollinen mj	asuinpaikka	kk	6	80
Orikangas 1	mahdollinen mj	asuinpaikka	kk	4	81
Orikangas 2	mahdollinen mj	pyyntikuoppia	eh	4	82
Seikansuonoja 2	mahdollinen mj	asuinpaikka	kk	6	84
Hiltula 2	muu kulttuuripe- rintökohde	asuinpaikka	hist	1	85
Ala-Naaman tie	löytöpaikka	irtolöytöpaikka	kk	2	87
Hiltula 3	löytöpaikka	irtolöytöpaikka	kk	1	88
Hovi	löytöpaikka	irtolöytöpaikka	kk	8	89
Kallio	löytöpaikka	irtolöytöpaikka	kk	2	90
Kemilä	löytöpaikka	irtolöytöpaikka	kk	9	91
Keski-Niskan Koskennis- ka	löytöpaikka	irtolöytöpaikka	kk	12	92
Kokkosaari	löytöpaikka	irtolöytöpaikka	kk	3	93
Kontio	löytöpaikka	irtolöytöpaikka	kk	3	94
Lehtola	löytöpaikka	irtolöytöpaikka	kk	12	95
Linkki	löytöpaikka	irtolöytöpaikka	kk	2	96
Miettula	löytöpaikka	irtolöytöpaikka	kk	6	97
Mäkivainio	löytöpaikka	irtolöytöpaikka	kk	6	98
Pirilä	löytöpaikka	irtolöytöpaikka	kk	10	99
Poikola	löytöpaikka	irtolöytöpaikka	kk	12	100
Puhakka	löytöpaikka	irtolöytöpaikka	kk	13	101
Pyykkö	löytöpaikka	irtolöytöpaikka	kk	8	102
Siika-aho	löytöpaikka	irtolöytöpaikka	kk	3	103
Sormula	löytöpaikka	irtolöytöpaikka	kk	13	104
Tolola	löytöpaikka	irtolöytöpaikka	kk	12	105
Utajärven kanava	löytöpaikka	irtolöytöpaikka	kk	3	106
Vähäoja	löytöpaikka	irtolöytöpaikka	kk	12	107
Väänykkä	löytöpaikka	irtolöytöpaikka	kk	5	108

1 Utajärvi Honkalansaari (889010010)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	kiinteä muinaisjäännös
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	asuinpaikka
<i>Ajoitus</i>	kivikautinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	2/3
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7181425, i= 473889, z= 76 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	kartta-arvio
<i>Sijainti</i>	Utajärven kirkosta n. 2,3 km kaakkoon, Oulujoen itärannalla

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

Irtolöytöjä (KM 3703:2-3 kivikuokka, tasataltta)
Matti Huurre, inventointi 1954 (KM 13597 reikäkiven katkelma)
Simo Vanhatalo, inventointi 1987

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	-
<i>Löydöt</i>	-
<i>Peruskarttaote</i>	1

Honkalansaareissa on luultavasti sijainnut kivikautinen asuinpaikka, johon viittaavat saaren itä- ja luoteispäästä löydetyt kiviesinelöydöt. Honkalansaari sijaitsee Oulujoen ja Utosjoen yhtymäkohdassa. Vesivoimataltyön ja eroosion takia rantatörmät lienevät tuhoutuneet ja asuinpaikka on todennäköisesti tuhoutunut ainakin alemmilla osiltaan.

KM 3702:2 on löydetty saaren luoteispäästä ja KM 13597 saaren itäpäästä. Jälkimmäisen löysi Matti Huurre saarella olevan ”isonvihan aikaisen haudan” tarkastuksen yhteydessä. Samalla saarella havaittiin ”lapinhautoja” eli todennäköisesti pyyntikuoppia saaren keskivaiheilla. Huurteen inventointikertomuksessa olevan kartan perusteella voidaan arvioida, että esineen KM 13597 löytöpaikka sekä ”isonvihan aikainen hauta” lienevät suistuneet Utajärven säännöstelyn myötä veteen. Sen sijaan saaren keskellä olevat pyyntikuopat ovat todennäköisesti säilyneet, vaikka niitä ei vuoden 2013 inventoinnin yhteydessä päästyäkään tarkastamaan. Pyyntikuopat on tässä kertomuksessa eritelty kohteeksi Honkalansaari 2.

2 Utajärvi Honkala (889010011)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	kiinteä muinaisjäännös
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	asuinpaikka
<i>Ajoitus</i>	kivikautinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	2
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7181686, i= 473800, z= 79 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	GPS-mittaus, eteläisempi asuinpaikka
<i>Sijainti</i>	Utajärven kirkosta n. 2,3 km kaakkoon, Oulujoen itärannalla

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

Irtolöytöjä (Kajaanin seminaari: kourutaltoa, tasataltoa)
Irtolöytöjä (KM 13595 hiomakivi, KM 13654 pyöreä kivi, KM 23745 reikäkivi)
Matti Huurre, inventointi 1954
Simo Vanhatalo, inventointi 1987

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	AKDG 3469:1
<i>Löydöt</i>	KM 39656: 1-3 kvartsikaavin, kvartsi-iskoksia 5 kpl, tuluspiii, palanutta luuta
<i>Peruskarttaote</i>	1

Honkalan talo sijaitsee Oulujoen itärannalla, vastapäätä Honkalansaarta. Esineiden KM 13595 ja 13654 löytöpaikat ovat tuntemattomat, mutta KM 23745 on löydetty pellosta noin 60 metriä luoteeseen Ala-Honkalan talosta vuonna 1979.

Asuinpaikan on aiemmin arveltu tuhoutuneen vedenpinnan vaihtelujen vuoksi, mutta vuoden 2013 inventoinnissa asuinpaikka paikallistettiin pellolta. Asuinpaikalla oli erotettavissa kaksi keskittymää, joista eteläisempi on KM 23745 löytöpaikan ympäristössä oleva 70 x 50 m alue ja pohjoisempi siitä 40 m luoteeseen oleva samankokoinen alue aivan joen rannalla. Tarkastushetkellä pelto oli lähes koko laajalla Honkalan peltoalueella kynnetty ja paikoin peltomullan alaista hienohiekkaisista rikastumiskerrostakin oli kääntynyt näkyviin. Pellolla oli kuitenkin paljon lehtiä ja loppusyksyn viisto auringonvalo häytti myös osaltaan havainnointia, joten luultavasti löytöalueet ovat todellisuudessa laajemmat. Löytöpaikkojen välillä on kuitenkin matalampi ja kosteampi alue, joten todennäköisesti asuinpaikan jakautuminen kahteen osaan on todellinen ilmiö. Asuinpaikalta löytyi kvartssia ja palanutta luuta sekä muutama tuluspiin kappale historialliselta ajalta.

Löytöjen levintä Honkalan asuinpaikalla. Mittakaava 1:2000.

AKDG3469:1. Asuinpaikka talon pohjois-luoteispuolella, etelästä. Kuvaaja: Petro Pesonen.

3 Utajärvi Utanen (889010030)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	kiinteä muinaisjäännös
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	asuinpaikka
<i>Ajoitus</i>	kivikautinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	2
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7179334, i= 475618, z= 85 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Muinaisjäännösrekisterin koordinaatit
<i>Sijainti</i>	Utasen voimalan koillispuolella, Oulujoen itärannalla

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

Simo Vanhatalo, inventointi 1987 (KM 23747:1-4 kvartssia)

Mika Sarkkinen, tarkastus 1994

Kaarlo Katiskoski, tarkastus 2011

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	-
<i>Löydöt</i>	-
<i>Peruskarttaote</i>	5

Muinaisjäännösrekisteri:

Kivikautinen asuinpaikka-alue sijaitsee Utasen voimalasta n. 500 m koilliseen olevalla tasaisella hiekkakankaalla, joka luoteisreunassa rajoittuu muinaiseen kaartuvaan rantatörmään. Alueen pohjoisosassa metsä-äestetyllä alueella on inventoinnissa 1987 ja tarkastuksessa 1994 havaittu kvartsi-iskoksia ja tulen rapauttamia kiviä sekä likamaata. Myös alueen eteläosassa mainitun törmän suuntaa noin 10-20 m päässä myötäisellä polulla sekä kankaan eteläpuoleisen maantien leikkauksessa on havaittu kvartseja.

Tarkastuksessa 2011 havaittiin alueen eteläosassa mainitulla polulla yksittäisiä kvartsi-iskoksia paikoittain noin 50 m matkalla. Kankaanreunan keskivaiheilla havaittiin vanhan, vain runsaan 1 m syvyinen ja muutaman 10 m pituinen hiekkakuoppa pitkälle metsittyneenä. Pohjoisempaan todettiin vuoden 2008 vaiheilla tehty uudisrakennus ulkorakennuksineen ja muokattuine piha-alueineen. Rakennustyöt mukaan lukien pohjoisen maantieltä talolle kankaareunan suunnassa johtava pihatie on tuhonnut varsin suuren osan asuinpaikan pohjoisosaa. Yksittäisiä löytöjä tavattiin talon eteläisen ulkorakennuksen eteläpuoleisessa ojaleikkauksessa sekä talolle johtavan tien läntisessä leikkauksessa. Alue on kaikkialla hiekkää. Eteläinen osa asuinpaikkaa on säilynyt likimain koskemattomana.

Vuoden 2013 inventoinnissa Utasen asuinpaikalla ei varsinaisesti käyty, mutta tieltä havainnoimalla voitiin todeta ettei tilanne ollut muuttunut sitten vuoden 2011 tarkastuksen.

4 Utajärvi Niemi (889010049)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	kiinteä muinaisjäännös
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	asuinpaikka
<i>Ajoitus</i>	kivikautinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	2
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7180354, i= 475088, z= 80 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Muinaisjäännösrekisterin koordinaatit
<i>Sijainti</i>	Utajärven kirkosta noin 4 km kaakkoon, Oulujoen itärannalla

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

Irtolöytöjä (PPM 349 taltta, KM 3045:18, 22 keihäänkärki, kirves)
Matti Huurre, inventointi 1954 (KM 13604:1-6 kvartsia, kivilaji-iskoksia, tuluspiitä)
Simo Vanhatalo, inventointi 1987

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	-
<i>Löydöt</i>	-
<i>Peruskarttaote</i>	3

Muinaisjäännösrekisteri:

Kivikautinen asuinpaikka sijaitsee Oulujoen itärannalla, Utasen voimalasta n. 1,2 km pohjoiseen. Alue on viljelysmaana olevaa rantatörmää, jolla sijaitsee kaksi taloryhmää. Paikalta on löydetty taltta (PPM 349 taltta), keihäänkärvi sekä kirves (KM 3045:18 ja 22). Kirves oin löytynyt ilmeisesti pohjoisemman talon (Vimpari) perunakuoppaa kaivettaessa. Eteläisemmän Niemen (Niemelän) talon päärakennuksesta kaakkoon havaittiin inventoinnissa 1954 kvartsi-iskoksia sekä -kaavin sekä piitä, ilmeisesti myöhempää tuluspiitä (KM 13604:1-6). Myös pohjoisemman tilan maalta navetan pohjoispuolelta, asuinrakennuksesta itään, löytyi niin ikään kvartsi-kaavin sekä kvartsi- ja kivilaji-iskoksia. Vuoden 1987 inventointi ei sisällä lisätietoja kohteesta ja arvio asuinpaikan laajuudesta perustuu 1954 inventointikarttaan. Sen mukaan alueen voi arvioida olevan vähintään 150 m joen suuntaisesti.

Vuoden 2013 inventoinnissa asuinpaikkaa ei pystynyt tarkastamaan, sillä talojen ympärillä olevat pellot olivat ummessa. Maasto on loivasti jokeen viettävää hiekkapelttoa. Asuinpaikan pohjoispuolella olevalla olkipellolla oli hieman hiekkaista maata näkyvissä. Lyhyt tarkastelu tällä paikalla ei tuottanut tulosta.

5 Utajärvi Alasuvannon leirikeskus (889010086)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	kiinteä muinaisjäännös
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	asuinpaikka
<i>Ajoitus</i>	kivikautinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	2/3 (tuhoutunut?)
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7176189, i= 477722, z= 85 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Kartta-arvio
<i>Sijainti</i>	Utajärven kirkosta noin 8,8 km kaakkoon, Oulujoen itärannalla

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

Matti Huurre, inventointi 1954 (KM 13602:1-7 kvartseja, kivilaji-iskoksia, palanutta luuta)

Matti Huurre, kaivaus 1955 (KM 13753:1-126 kaivauslöytöjä)

Simo Vanhatalo, inventointi 1987

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	-
<i>Löydöt</i>	-
<i>Peruskarttaote</i>	7

Muinaisjäännösrekisteri:

Kohde sijaitsee säännöstelyn johdosta syntyneen Oulujoen saaren eteläpäässä Utasen voimalasta 4 km ylävirtaan. Alue on männikköistä hiekkamaata. Saaren eteläkärjessä on tutkittu kivikautinen asuinpaikka, josta on löydetty kvartsesineitä ja -iskoksia. Ajoittavat löydöt puuttuvat. Kaivausalue sekä pääosa asuinpaikkaa on jäänyt veden alle. Saman saaren eteläkärjessä on säilynyt viisi ns. lapinhautaa. Myös mantereeseen puolelta, arviolta 150-200 m kaakon suuntaan vanhan tielinjan vaiheilta rinteestä on v. 1954 inventoinnissa löydetty kvartseja.

Vuoden 2013 inventoinnissa kohde käytiin tarkastamassa. Aivan saaren eteläkärjessä on jäljellä vanhan hiekkakuopan reunaa, jonka läheisyyteen kaivettiin joitakin koekuoppia. Kuopissa maa oli puhdasta hienoa hiekkaa. Huurteen kaivauskertomuksesta päätellen kyse lienee samasta hiekkakuopasta, jonka tuntumassa hänellä oli kaivausalue I vuonna 1955. Oulujoen veden korkeus on nykyisellään n. 86-87 mmpy, joten kaivausalue I on ainakin suurimmaksi osaksi jäänyt veden alle. Sen sijaan mantereeseen puolella ollut kaivausalue II oli korkeammalla, yli 88 mmpy. Tälle kohdalle on nousut talo piharakennuksineen, eikä täällä mahdollisesti säilynyttä asuinpaikan osaa pystytty tarkastamaan. "Lapinhautoista" eli pyyntikuopista osa on edelleen säilynyt. Niistä on erillinen tarkastuskertomus, kohteen nimi on Alasuvannon leirikeskus 2.

6 Utajärvi Kettulankangas (889010142)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	kiinteä muinaisjäännös
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	pyyntikuoppia ja asuinpaikka
<i>Ajoitus</i>	kivikautinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	2
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7178980, i= 475848, z= 87 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Muinaisjäännösrekisteri
<i>Sijainti</i>	Utajärven kirkosta 6 km kaakkoon, Oulujoen itärannalla

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

Esko Sarasmo, inventointi 1950
Simo Vanhatalo, inventointi 1987
Markku Mäkivuoti, tarkastus 1992
Janne Ikäheimo, tarkastus 1994 (kivilajihioin?, ei luetteloitu)
Kaarlo Katiskoski, tarkastus 2011

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	-
<i>Löydöt</i>	KM 39657 kvartsi-iskos
<i>Peruskarttaote</i>	5

Muinaisjäännösrekisteri:

Lähes 900 metrin pituinen pyyntikuoppaketju sijaitsee Oulujoen itärannalla, Utasen voimalan itäpuoleisen Kettulankankaan männikkökankaan pohjoisreunalla. Kangas rajoittuu pohjoispuoleltaan Neuvostensuohon. Kankaan pohjoisreunalla on vuoden 1992 tarkastuksessa erotettu ainakin 34 kooltaan suuresti vaihtelevaa kuoppaa. Vuoden 2011 tarkastuksessa täällä havaittiin 32 kuoppaa, joista vain yhden alueen itäosassa todettiin vaurioituneen 1990-luvun äestyksessä. Kankaan eteläreunalla tavattiin lisäksi yhteensä neljä lähekkäistä kuoppaa, joista yksi osin puujätteen peittämänä ja yksi pienehkö. Nämä lienevät vuoden 1994 maastotarkastuksessa eteläreunalla havaitut kuopat, jolloin osa Kettulankankaan eteläosaa oli todettu äestetyksi. Vuoden 2011 tarkastuksessa havaituista kuopista tehdyn gps-mittauksen avulla alueen laajuus arvioitiin.

Maantie ja sen itäpuolella kankaan reunassa sijaitseva noin 100 m pituinen hiekkakuoppa katkaisevat kankaan pohjoisreunan kuoppaketjun. Ilmeisesti ainakin pari kuoppaa tällä alueella tuhoutui rakennustöissä. E. Sarasmo teki alueelle tarkastuksen 1950, kun useiden kuoppien ilmoitettiin tuhoutuneen ja yhdestä niistä löydettiin kourutaltoa sekä tulisija. Löytöpaikan todetaan sijainneen "matalalla hietikkokankaalla loivasti etelään viettävällä maalla 300 m Utoskoskesta". Kuvauksen ja kartan perusteella tämä olisi sijainnut Kettulankankaan laskevassa eteläreunassa, maantien kohdassa, mutta merkkejä muinaisjäännöksestä ei enää 2000-luvulla ole havaittu.

Edelleen lännempää, noin 400 m leveän Neuvostensuon takana Utajärven kohdalla tuhoutuneita kuoppia olisi ollut kymmenkunta (ks. kohde Utanen 2). Kaikkiaan 1950 saadun tiedon mukaan kuoppia oli arvioitu olleen Utakosken alueella noin 100. Vuoden 1950 tietojen perusteella vaikuttaa ilmeiseltä, että alueella on edelleen tarkemmin paikantamattomia pyynti- ym. kuoppia.

Vuoden 2013 inventoinnissa ei katsottu tarpeelliseksi kartoittaa pyyntikuoppia enää uudestaan vuoden 2011 varsin perusteellisen tarkastuksen jälkeen. Sen sijaan keskityttiin tarkastamaan vanhaa äestysaluetta maantien itäpuolella, pyyntikuoppaketjun eteläpuolella olevalla etelään kohoavalla kankaalla. Tällä hiekkaisella, kankaan pohjoisrannassa olevan särkän takaisella alueella havaittiin yksi selvä kvartsi-iskos kohdassa p= 7178924, i= 476119 lähes täysin umpeenkasvaneessa äestysvaossa. Koska liikuumme muinais-

jäännösrajan sisällä, ei asuinpaikkaa saatu varmistettua koepiston avulla, mutta todennäköisesti täällä on pyyntikuoppien lisäksi myös kivikautinen asuinpaikka. Muinaisjäännösrajaus ei kuitenkaan muutu tämän johdosta.

7 Utajärvi Yli-Sipola 1 (1000017141)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	löytöpaikka
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	irtolöytöpaikka
<i>Ajoitus</i>	kivikautinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	-
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7172241, i= 478746, z= 92 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Kartta-arvio
<i>Sijainti</i>	Utajärven kirkosta noin 12,5 km kaakkoon, Oulujoen länsirannalla

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

Irtolöytöjä (PPM 4409 kourutaltoa)
Simo Vanhatalo, inventointi 1987

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	-
<i>Löydöt</i>	-
<i>Peruskarttaote</i>	10

Muinaisjäännösrekisteri:

Oulujoen läntisellä rantatöyräällä sijaitsevan Sipolankylän Yli-Sipolan maalta on löytynyt Jäkärä-tyyppinen kourutaltoa (PPM 4409). Se on talon pohjoispuolelta, maantien ja rannan väliseltä peltoalueelta, joka viettää loivasti jokea kohti. Inventoinnissa (1987) ei paikalla havaittu kivikautiseen asuinpaikkaan viittaavaa.

Vuoden 2013 inventoinnissa kohde käytiin tarkastamassa. Vanhemmassa inventoinnissa löytöpaikka on merkitty pellolla olevan ladon ja joen väliselle peltoalueelle. Tätä peltoa oli nyt kynnetty, mutta siellä ei näkynyt mitään kivikautteen viittaavaa. Yli-Sipolan isännän mukaan vaikuttaa todennäköisemmältä, että esine olisi löytynyt riihen ja joen välistä, noin 50-60 metriä etelään em. pisteestä. Tämä pelto ei ollut kynnetty tarkastushetkellä, mutta koordinaattipiste on siirretty tässä kertomuksessa tälle uudelle kohdalle.

8 Utajärvi Yli-Sipola 2 (1000017142)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	löytöpaikka
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	irtolöytöpaikka
<i>Ajoitus</i>	kivikautinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	-
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7171637, i= 478177, z= 95 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Muinaisjäännösrekisteri
<i>Sijainti</i>	Utajärven kirkosta noin 12,5 km kaakkoon, Oulujoen länsirannalla

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

Irtolöytöjä (KM 23740 karhunpääase)
Simo Vanhatalo, inventointi 1987

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	-
<i>Löydöt</i>	-
<i>Peruskarttaote</i>	10

Muinaisjäännösrekisteri:

Kivisen karhunpääaseen (KM 23740) löytöpaikka Oulujoen länsipuolella, siihen Ahmasjärvestä laskevan Lähtevänojan uoman länsipuoleisella pellolla, Oulu-Kajaani valtatie itäpuolella. Esine oli löytynyt vuonna 1972 pellolle ojaa kaivettaessa noin 50 cm syvyydestä. Paikka on nykyisen valjastetun Oulujoen altaan lahdelmana, johon Lähtevänoja laskee. Mitään kiinteään muinaisjäännökseen viittaavaa ei havaittu inventoinnissa 1987, jolloin kivi saatiin Kansallismuseon kokoelmiin.

Vuoden 2013 inventoinnissa kohde käytiin tarkastamassa. Löytöpaikka on tasaista hiekkapeltoa lähellä Lähtevänojan jyrkkää törmää. Pelto oli tarkastushetkellä oljella, joten siinä ei ollut juurikaan mahdollisuuksia tarkastamiseen. Ehjään maastoon pellon ja törmän välille kaivettiin joitakin koepistoja. Maaperä on hienoa hiekkaa tai hietaa.

9 Utajärvi Pyhtilä (1000017145)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	kiinteä muinaisjäännös
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	asuinpaikka
<i>Ajoitus</i>	kivikautinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	2
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7172647, i= 478737, z= 92 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Muinaisjäännösrekisteri
<i>Sijainti</i>	Utajärven kirkosta noin 12,3 km kaakkoon, Oulujoen länsirannalla

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

Irtolöytöjä (KM 3045:13-16 tasatalttoja, kiviesineen teelmä, KM 3671:8-9 tasatalttoja)
Simo Vanhatalo, inventointi 1987

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	-
<i>Löydöt</i>	-
<i>Peruskarttaote</i>	10

Muinaisjäännösrekisteri:

Oulujoen länsirannan töyräältä on löydetty useita kivikautisia esineitä, tasatalttoja, niiden katkelmia sekä kivi-esineen teelmiä. Alue on peltoa ja Pyhtilän tilakeskuksen aluetta. Oulujoen padotus on nostanut vedenpintaa tällä kohdin 6-7 m, jolloin alemmat rantapellot ovat jääneet veden alle. Peltomaassa ei vuoden 1987 inventoinnissa havaittu muinaisjäänökseen viittaavaa, mutta on todennäköistä, että asuinpaikka-alueella on edelleen vedenpinnan yläpuoleisella peltoalueella.

Vuoden 2013 inventoinnissa kohteen sijaintia ei pystytty tarkentamaan, sillä kaikki talon ympärillä olevat pellot olivat ummessa.

10 Utajärvi Utanen 2 (1000019411)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	kiinteä muinaisjäännös
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	asuinpaikka
<i>Ajoitus</i>	kivikautinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	2
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7179766, i= 475569, z= 82 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Muinaisjäännösrekisteri
<i>Sijainti</i>	Utajärven kirkosta noin 4,8 km kaakkoon, Oulujoen itärannalla

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

Esko Sarasmo, tarkastus 1950
Simo Vanhatalo, inventointi 1987
Kaarlo Katiskoski, tarkastus 2011

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	-
<i>Löydöt</i>	KM 39658 kvartsi-iskoksia 7 kpl
<i>Peruskarttaote</i>	5

Muinaisjäännösrekisteri:

Muinaisen Oulujokisuun rantatörmällä sijaitseva kivikautinen asuinpaikka sekä pyynti- ym. kuoppia. Paikka sijaitsee noin 300-400 m Utasen kivikautisen asuinpaikan pohjoispuolella, 45-80 m jokivartta seuraavasta maantiestä itään, muinaisen rantatörmän reunassa.

Tarkastuksessa 2011 havaittiin kivikautiseen asuinpaikkaan viittaavia löytöjä, kvartseja sekä palaneita luunpaloja pienen yläpuoliselta suoalueelta laskevan puron pohjoispuolella, vanhan hiekkakuopan reunassa, josta hiekkaa on otettu hieman myös viime vuosina. Muita pintahavaintokohtia alueella ei ollut, eikä alueelle tehty koepistoja, joten asuinpaikan laajuuden arvio on mahdollinen vain tarkemmalla tutkimuksella.

Löytökohdasta noin 10 m pohjoiseen on törmän päällisen reunassa kuoppa, jossa kasvaa iso kuusi. Myös hiekkakuopan itäprofiilissa on leikkautunut mahdollinen pyyntikuoppa. Hiekkakuopasta törmänreunaa edelleen 60 m pohjoiseen on myös pyyntikuopalta vaikuttava, halkaisijaltaan noin 3 m kokoinen kuoppa ja edelleen noin 30 m kaksi lähekkäistä mahdollista pyyntikuoppaa. Kuoppiin ei tehty koepistoja kuoppien luonteen tai iän arvioimiseksi. Tarkastuksessa varsin pintapuolisesti arvioitu muinaisjäännösalue on noin 110 m pituinen osuus törmän reunaa.

Tämä kohde todetaan vuoden 1987 inventointikertomuksessa (kohde Utajärvi 104 = 142 Niska? maantie-830) kivikautisena löytöpaikkana ja lapinhautakohteena. Tuolloin havaittiin purouoman reunan kuoppa, muttei asuinpaikkaan viittaavaa purouoman hiekkaisessa penkereessä.

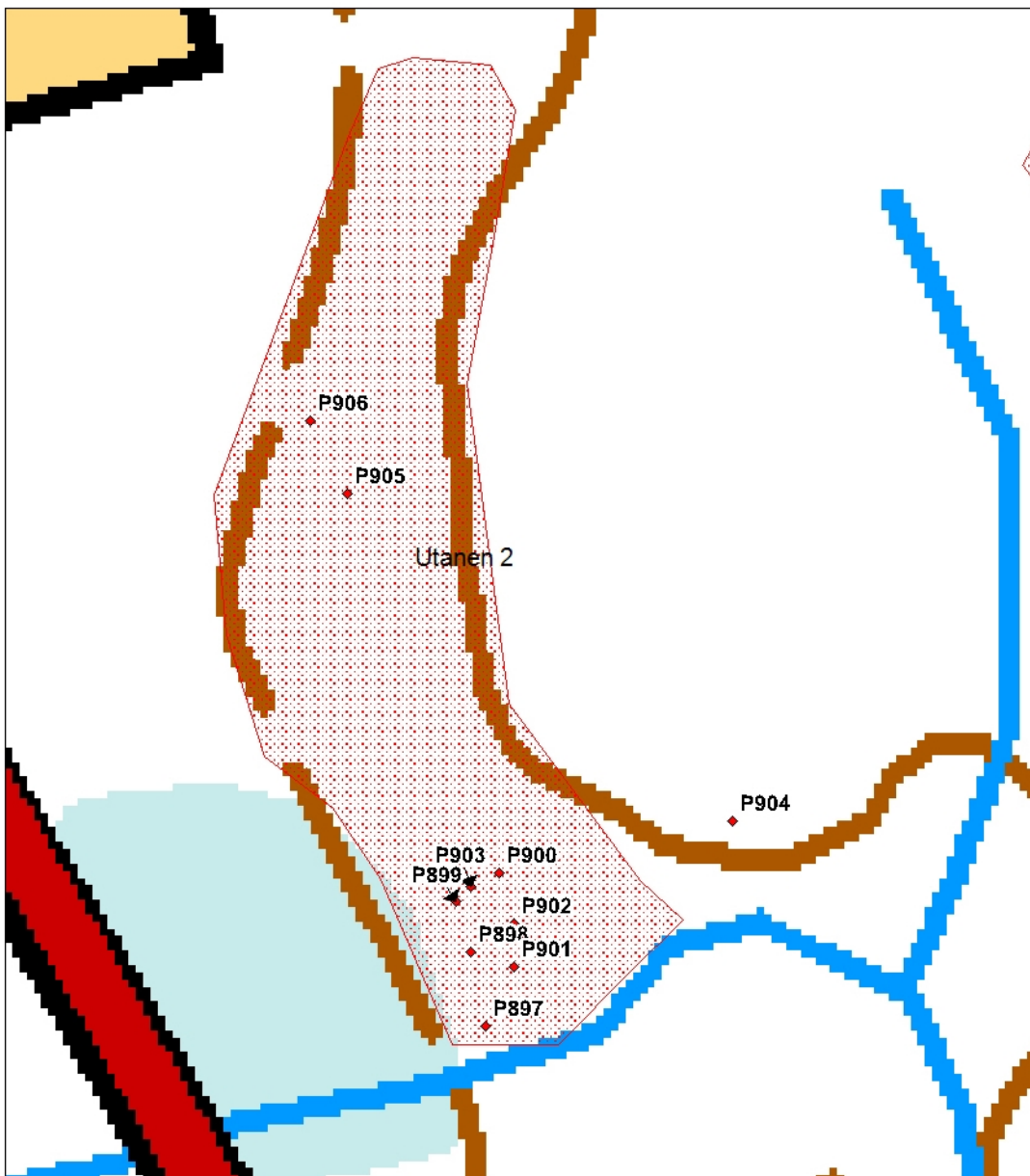
Kun Oulujoen itäpuolta kulkeva maantie rakennettiin, teki E. Sarasmo vuonna 1950 tarkastuksen alueelle, jossa rakentamisen yhteydessä oli tuhoutunut useita ns. lapinhautoja. Yhdestä kuopasta, joka näyttää sijainneen etelämpänä, Kettulankankaan pyyntikuoppa-alueen eteläosassa, oli löytynyt mm. kourutaltoa. Myös tähän kohteeseen (Utanen 2) on liitettävä vuoden 1950 maininnan mukaan kymmenkunta tuhoutunutta kuoppaa, joista osan voi arvioida sijainneen kankaan reunan vaiheilla, metsittyneiden hiekkakuoppien vaiheilla. Sarasmo ehti dokumentoida osan kuopista vuonna 1950. Alkuperäisen kuopan halkaisija lienee ollut noin 2 m, vaikka ne sittemmin olivat sortuessaan laajentuneet aina 8 m laajuisiksi.

Vuoden 2013 inventoinnissa kohde käytiin tarkastamassa, vanhan muinaisjäännösrajausten ulkopuolelle kaivettiin koepistoja ja pyyntikuoppien sijainti mitattiin GPS-paikantimella. Kohderajauksen eteläpäässä olevan pienen hiekkakuopan reunamilta kerättiin löytöjä hienosta, punertavasta hiekasta. Koekuoppien

perusteella asuinpaikan vanha rajaus pitää suhteellisen hyvin paikkansa, mutta alueen eteläpäässä rajausta on syytä levittää kymmenisen metriä etelään ojan rannalle asti. Pyyntikuopista on seuraavassa mittauspisteluetelo:

	piste	p(ETRS)	i(ETRS)	havainnot
pyyntikuoppa	P901	7179761	475573	halkaisija 2 m, syvyys 70 cm, hiekkakuopan reunalla (osin sortunut)
pyyntikuoppa	P902	7179767	475573	halkaisija 3,5 m, syvyys 80 cm, hiekkakuopan reunalla (osin sortunut)
pyyntikuoppa	P903	7179772	475567	halkaisija 2 m, syvyys 80 cm, osin tuhoutunut, keskellä kasvaa iso kuusi
pyyntikuoppa	P905	7179826	475550	kaksi vierekkäistä pientä kuoppaa, pohjalla roskaa, halkaisija 1 m, hie- man epämääräisiä
pyyntikuoppa	P906	7179836	475545	halkaisija 2 m, syvyys 80 cm, törmän reunalla, edellisten lähellä

Havainnot asuinpaikalla Utanen 2. Pisteet P897-P900 ovat löytöpisteitä, pisteet P901-903, P905-P906 ovat pyyntikuoppia ja piste P904 on koepisto. Lisää koepistoja tehtiin rajatun alueen pohjoispuolelle (eivät näy karttaotteella).

11 Utajärvi Saviharju (1000019565)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	kiinteä muinaisjäännös
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	asuinpaikka
<i>Ajoitus</i>	kivikautinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	2
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7179653, i= 475433, z= 80 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Muinaisjäännösrekisteri
<i>Sijainti</i>	Utajärven kirkosta noin 5 km kaakkoon, Oulujoen itärannalla

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

Irtolöytöjä (PPM 4483:1-2 pohjalainen kirves, tasataltta, KM 13599:1-3 kiviesineen teelmiä 3 kpl)
Matti Huurre, inventointi 1954 (KM 13599:4-5 tasataltta, kvartsi- ja kivilaji-iskoksia)
Simo Vanhatalo, inventointi 1987

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	-
<i>Löydöt</i>	-
<i>Peruskarttaote</i>	5

Muinaisjäännösrekisteri:

Oulujoen itärannalla Utasen voimalaitoksen alapuolella sijaitseva kohde, josta on useita paikalla olevaan kivikautiseen asuinpaikkaan viittaavia esinelöytöjä. Esineet, mm. pohjalainen kirves, tasataltta sekä kvartsi-iskoksia (KM 13599:1-9; PPM 4483:1-3), on löydetty noin 60 - 160 m talon pohjoispuolelta pelloilta, noin 60 cm syvästä peltomullasta, ojankaivussa ja kynnöksestä. Vuoden 1954 inventointilöytöjen todetaan tulleen noin 20 m leveästä ruskehtavasta vyöhykkeestä uudeispellon kynnöksen pinnassa. Kohde on aluerajattu vuoden 1954 kartan perusteella.

Paikka sijaitsee entisen kosken partaalla, jossa jokisuu on ollut pidempään mesoliittisen kivikauden lopulla ja johon joki on sittemmin uurtanut runsaat 5 m korkeat rantatörmät. Saviharjun kohteen yläpuolella on jokisuun varhaisemman vaiheen rantatörmä, joilla on useampia kivikautisia asuinpaikkoja ja muita kohteita. Oulujoen valjastaminen on muuttanut alueen luonteen oleellisesti.

Saviharjun talosta etelälounaaseen sijaitsee ent. Väánykän kivikautinen löytöalue. Rakennuksen perustuksia kaivettaessa on aikoinaan löytynyt tasa- ja kourutaltoa sekä mahdollinen muu esine (KM 3045:19-21). Väánykkä on välillä sijoitettu Saviharjun pohjoispuolelle, mutta se sijaitsee Utasen voimalan kohdilla.

Vuoden 2013 inventoinnissa kohdetta pyrittiin tarkastamaan, mutta se osoittautui mahdottomaksi, sillä pelto on metsitetty hiljakkoin ja alueella kasvaa nyt noin 10-vuotiaita koivuntaimia. Muinaisjäännösrajaus on siten syytä pitää entisellään.

12 Utajärvi Ahmaskoski itä (100020330)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	kiinteä muinaisjäännös
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	pyyntikuoppia
<i>Ajoitus</i>	esihistoriallinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	2
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7168685, i= 480086, z= 102 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	GPS-mittaus (pyyntikuoppa, piste P706)
<i>Sijainti</i>	Utajärven kirkosta 16 km kaakkoon, Oulujoen itärannalla

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

Kaarlo Katiskoski, tarkastus 2012

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	-
<i>Löydöt</i>	-
<i>Peruskarttaote</i>	12

Muinaisjäännösrekisteri:

Oulujoen Ahmaskosken itärannalla sijaitsevalla kankaalla, valtatie 22 koillispuolella, vastapäätä Kurttilan lomamökeille johtavaa tietä, on peruskartalle merkitty tervahauta. Tarkastuksen perusteella kyse ei ole tervahaudasta, vaan useammista pyynti- ym. kuopista. Valtatieltä itään erkanevan metsätien eteläpuolella havaittiin rinnemaastossa halkaisijaltaan noin 3,5 m kokoinen suppilomainen kuoppa ja sen läheisyydessä pienempi, noin 2,5 m laajuinen kuoppa. Molemmissa todettiin pohjalla maannosprofiili, joka isommassa oli häiriintynyt sinne peitetyn jätteen (muovia) takia. Myös kuoppien reunoilla oli huuhtoutumiskerrosta. Myös metsätien pohjoispuolella tavattiin pari epämääräisempää kuoppaa, jotka voivat olla melko myöhäisiäkin. Kankaan alueella pohjoisempaan on suuria hiekkakuoppia. Metsätiellä ei tavattu merkkejä muinaisjäännöksestä, eikä aluetta tarkastettu laajemmin.

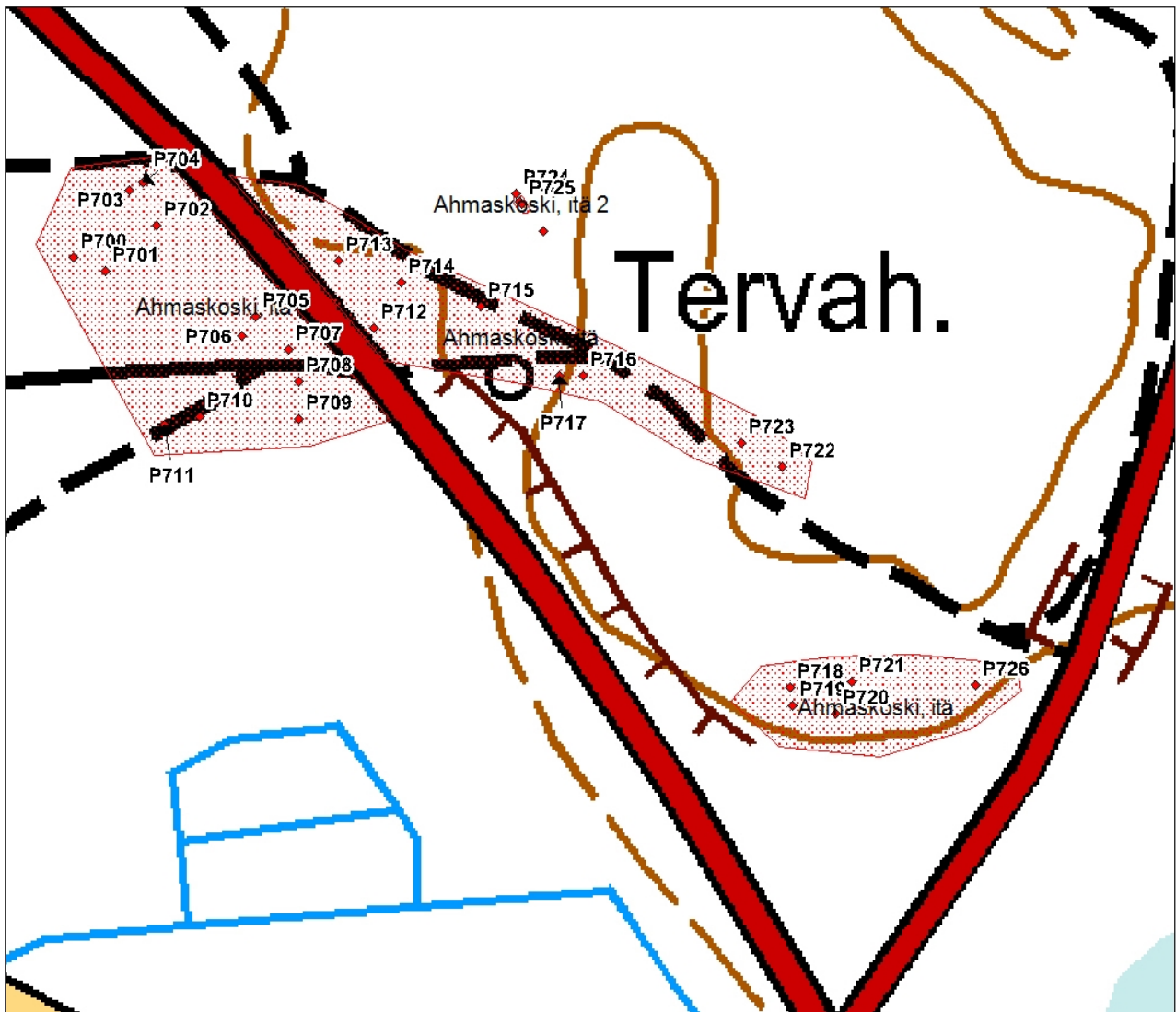

Vuoden 2013 inventoinnissa kohde tarkastettiin ja kankaalla valtatie molemmin puolin havaittiin ja mitattiin runsaasti pyyntikuoppia noin 400 x 150 metrin laajuuisella alueella. Alueella on ainakin 21 pyyntikuoppaa ja neljä muuta kuoppaa, jotka nekin saattavat olla pyyntikuoppia. Epävarmat kuopat ovat erillisellä, pienemmällä alueella harjanteen kaakkoisosassa. Pyyntikuoppien pohjoispuolelta löytyi myös kivikautinen asuinpaikka, Ahmaskoski itä 2.

	nro	p(ETRS)	i(ETRS)	havainnot
pyyntikuoppa	P700	7168714	480023	halkaisija 3 m, syvyys 80 cm
pyyntikuoppa	P701	7168709	480035	halkaisija 3 m, syvyys 50 cm
pyyntikuoppa	P702	7168726	480054	soikea, mitat 4 x 3 m, syvyys 50 cm
pyyntikuoppa	P703	7168739	480044	soikea, mitat 3,5 x 2,5 m, syvyys 60 cm
pyyntikuoppa	P704	7168742	480049	soikea, erottuu huonosti, mitat 3,5 x 2,5 m, syvyys 40 cm
pyyntikuoppa	P705	7168692	480091	halkaisija 2 m, lisäksi selvät vallit, syvyys 50 cm
pyyntikuoppa	P706	7168685	480086	halkaisija 1,5 m, syvyys 50 cm, hieman heikosti näkyvä
pyyntikuoppa	P707	7168680	480103	halkaisija 2,5 m, syvyys 80 cm
pyyntikuoppa	P708	7168668	480107	halkaisija 2,5 m, syvyys 80 cm, tien osittain tuhoama

pyyntikuoppa	P709	7168654	480107	soikea, mitat 4 x 3,5 m, syvyys 80 cm, vallit ympärillä
pyyntikuoppa	P710	7168655	480070	halkaisija 1,5 m, syvyys 50 cm, aivan tien vieressä
pyyntikuoppa	P711	7168652	480057	halkaisija 2 m, syvyys 50 cm
pyyntikuoppa	P712	7168688	480135	halkaisija 2 m, syvyys 60 cm
pyyntikuoppa	P713	7168713	480122	soikea, mitat 4 x 3 m, syvyys 50 cm
pyyntikuoppa	P714	7168705	480145	soikea, mitat 4 x 3 m, syvyys 60 cm
pyyntikuoppa	P715	7168696	480175	soikea, mitat 3 x 2 m, syvyys 50 cm
pyyntikuoppa	P716	7168670	480213	soikea, mitat 2,5 x 2 m, syvyys 80 cm
pyyntikuoppa	P717	7168670	480204	halkaisija 3 m + laajat vallit, syvyys 1 m (saattaa olla tervahauta tai hiilimiilu, sillä lähellä pururadalla on nokista maata kuopan kohdalla, peruskarttaan merkitty tervahaudaksi)
kuoppa	P718	7168554	480290	halkaisija 3 m, syvyys 80 cm, metsäkoneuran kohdalla
kuoppa	P719	7168547	480291	halkaisija 5 m, syvyys 80 cm, ei vallia (hiekkakuoppa?)
kuoppa	P720	7168544	480307	halkaisija 4 m, syvyys 1 m, ei vallia
kuoppa	P721	7168556	480313	halkaisija 4 m, syvyys 1 m, ei vallia
pyyntikuoppa	P722	7168636	480287	halkaisija 2 m, syvyys 80 cm, vallit
pyyntikuoppa	P723	7168645	480272	soikea, mitat 3,5 x 3 m, syvyys 80 cm, vallit
pyyntikuoppa	P726	7168555	480359	halkaisija 2 m, syvyys 60 cm

Pyyntikuoppien sijainti Ahmaskoskella, P700-723 ja P726. Mittakaava 1:2500.

13 Utajärvi Utanen 3 (1000020331)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	kiinteä muinaisjäännös
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	asuinpaikka
<i>Ajoitus</i>	kivikautinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	2
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7179824, i= 475674, z= 87 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Muinaisjäännösrekisteri
<i>Sijainti</i>	Utajärven kirkosta 5 km kaakkoon, Oulujoen itärannalla

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

Kaarlo Katiskoski, tarkastus 2012 (kvartsia ja palanutta luuta, ei otettu talteen)

Inventointi 2013

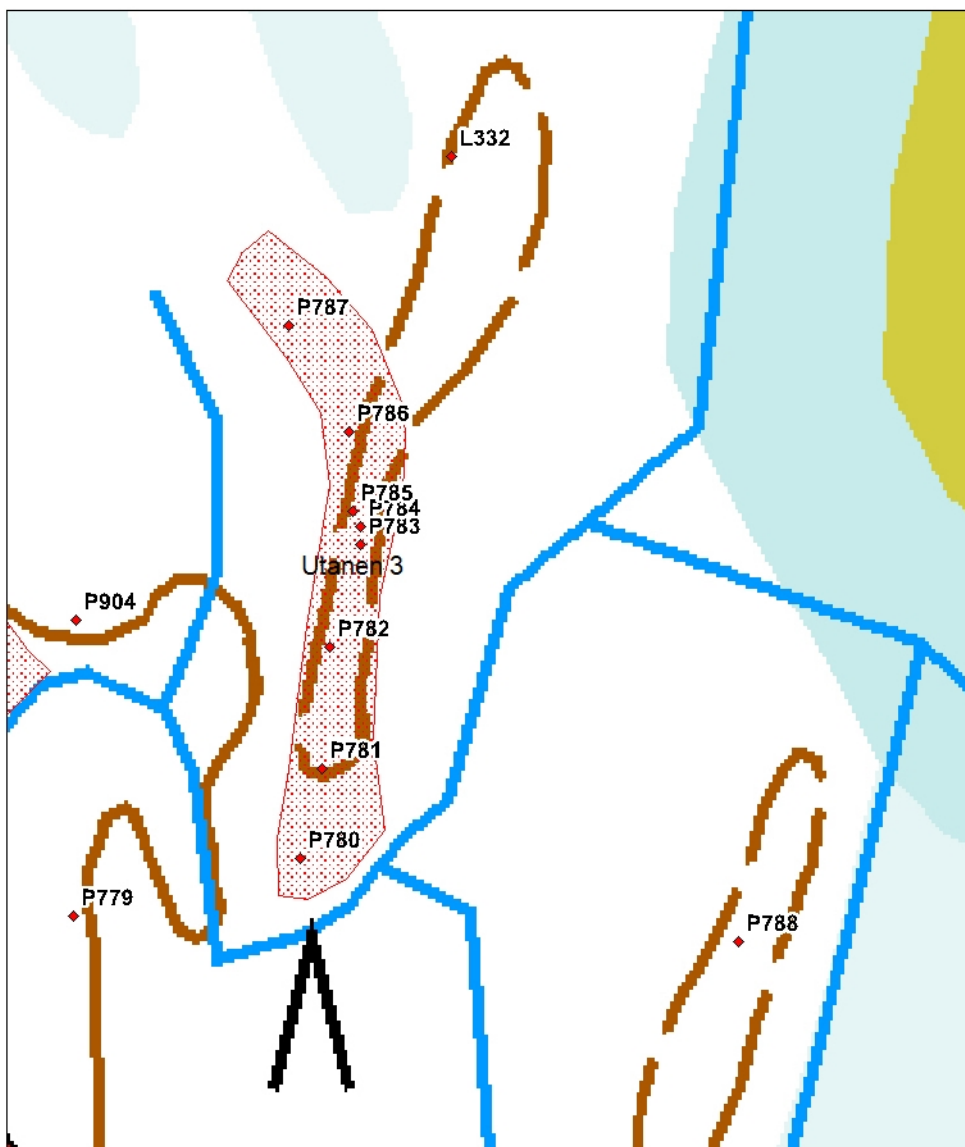
<i>Valokuvat</i>	-
<i>Löydöt</i>	KM 39659 kvartsi-iskoksia 4 kpl
<i>Peruskarttaote</i>	5

Muinaisjäännösrekisteri:

Kivikautinen asuinpaikka matalalla, kosteammasta ympäristöstään pääosin vain heikosti kohoavalla kuivalla hiekkakankaalla ja -harjanteella. Paikka sijaitsee Oulujoen itärannasta noin 300 m itäkoilliseen ja 10 m ylempänä, maantieltä 8300 noin 150 m itäkoilliseen. Asuinpaikka on kohteesta Utanen 2 (asuinpaikka sekä pyynti- ym. kuoppia) 100 m itään ja noin 5 m sitä korkeammalla. Asuinpaikkaan viittavina merkkeinä tieuralla sekä äestysvaoissa tavattiin hyvälaatuisia kvartseja, palaneita luunpaloja sekä kiviä ja paikoin kulttuurimaata. Asuinpaikan arvioitu pituus korkeuskäyrien suunnassa etelästä pohjoiseen on noin 90 m. Leveys lienee 10-20 m luokkaa. Eteläisimmästä havaitusta löytökohdasta edelleen noin 75 m etelään, aivan idempää suolta laskevan hiekkaisa maaperää kuluttavan purouoman mutkan pohjoispuolella todettiin lisäksi mahdollisesti historiallisen ajan kuoppa edellä mainitun tieuran länsipuolella. Tieura noudattaa vanhimpaan peruskarttan (1950) merkittyä kärrypolkua ajalta ennen nykyistä joen itäpuolta seurailevaa ja Oulujoen valjastamisen aikoihin rakennettua maantietä.

Vuoden 2013 inventoinnissa kohde tarkastettiin ja aivan asuinpaikan eteläosassa olevan pienen, uuden, hiekkakuopan leikkauksessa havaittiin palanutta kiveä. Ilmeisesti tätä hiekkakuoppaa ei ole ollut vielä v. 2012 tarkastuksen aikaan vaikka sillä kohdalla muinaisjäännösrajauksen eteläinen osa onkin. Rajausten väliselle alueelle tehtiin koepistoja, joissa ei havaittu löytöjä, mutta muuten alue on potentiaalista. Pohjoisempaa, vanhalta kärrypolulta löytöjä kerättiin vanhan rajauksen sisällä olevalta alueelta. Tässä kertomuksessa vanhat rajaukset on yhdistetty yhdeksi kokonaisuudeksi.

Havainnot Utanen 3 asuinpaikalla. P780= palanutta kiveä, P779, P781-782, P904 ja L332 koepistoja, P783-787 löytöjä polulta. Mittakaava 1:2000.

14 Utajärvi Lahdenkangas (1000020332)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	kiinteä muinaisjäännös
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	pyyntikuoppia
<i>Ajoitus</i>	esihistoriallinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	2
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7180248, i= 475470, z= 83 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	GPS-mittaus 2013 (pyyntikuoppa, mittaus P791)
<i>Sijainti</i>	Utajärven kirkosta 4,5 km kaakkoon, Oulujoen itärannalla

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

Kaarlo Katiskoski, tarkastus 2012

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	AKDG3460:1
<i>Löydöt</i>	-
<i>Peruskarttaote</i>	5

Muinaisjäännösrekisteri:

Kolme mahdollista pyyntikuoppaa Oulujoen leventymän Utajärven itäpuolella, noin 250 m rannasta ja 160 m maantiestä 8300 koilliseen, Lahdenkankaan eteläpuolella. Ajokuntoisen metsätien eteläpuolella tienmutkan vaiheilla todettiin tarkastuksessa vuonna 2012 kolme kuoppaa, joista kaksi halkaisijaltaan noin 3 m ja yksi pienempi ja melko matala. Kuopissa todettiin maannosprofiili sekä pohjalla että vallissa. Ne sijoittuvat lähekkäin loivahkosti itään kohoavalle kankaalle kohtaan, jossa purouoma leikkaa kankaan etelän puolella. Alueella on kuitenkin myös vanha hiekkakuoppa ja muita tuoreempia kaivamisjälkiä metsätien varressa, jossa myös Oulujoen itärantaa seurannut vanha kärrypolku on kulkenut. 1950-luvun alusta on tietoa alueen lukuisista pyyntikuopista (E. Sarasmo), joista osa tuhoutui maantien teon yhteydessä Oulujoen patoamisen aikoihin 1950-luvuna alussa.

Vuoden 2013 inventoinnissa kohde tarkastettiin ja kahden selvästi törmällä erottuvan pyyntikuopan sijainti mitattiin GPS-paikantimella. Koska paikka näytti otolliselta myös kivikautiselle asuinpaikalle, tehtiin itäisen selvän pyyntikuopan itäpuolelle muutama koepisto. Näissä ei näkynyt mitään erityistä. Sen sijaan pyyntikuoppien pohjoispuolella olevan vanhan hiekkakuopan leikkauksista saatiin kivikautiseen asuinpaikkaan viittaavia löytöjä. Tämä paikka on raportoitu omana kohteenaan nimellä Lahdenkangas 2.

	Mittaus	p(ETRS)	i(ETRS)	havainnot
pyyntikuoppa	P791	7180248	475470	halkaisija 2 m, syvyys 50 cm
pyyntikuoppa	P792	7180231	475452	halkaisija 2 m, syvyys 70 cm

AKDG3460:1. Etualalla itäisempi pyyntikuoppa, koillisesta. Kuvaaja: Petro Pesonen.

15 Utajärvi Oilinginoja (1000020333)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	kiinteä muinaisjäännös
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	asuinpaikka
<i>Ajoitus</i>	kivikautinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	2
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7177119, i= 478456, z= 91 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	GPS-mittaus 2013 (löytökohta, mittaus P751)
<i>Sijainti</i>	Utajärven kirkosta 8,9 km kaakkoon, Oulujoen itärannalla

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

Kaarlo Katiskoski, tarkastus 2012 (kvartsia ja palanutta luuta, ei luetteloitu)

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	AKDG3458:1
<i>Löydöt</i>	KM 39660:1-2 kvartsi-iskoksia 6 kpl
<i>Peruskarttaote</i>	7

Muinaisjäännösrekisteri:

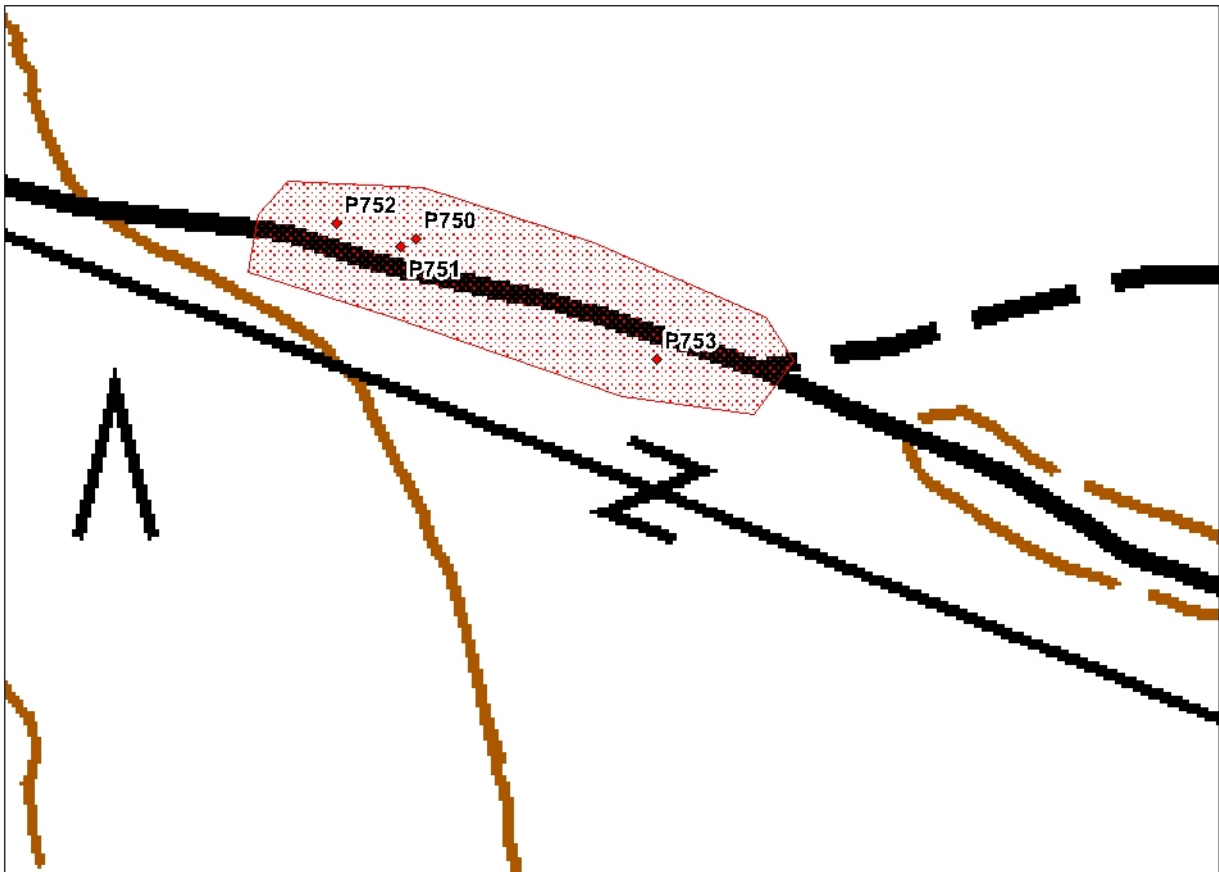
Pieni kivikautinen asuinpaikka Oulujokeen laskevan Oilinginojan pohjosipuoleisella kankaalla, Isokankaalle vievän maantien pohjoispuolella. Avohakatun ja keveästi äestetyt, melko kivisen kankaan loivan kohouman laen vähäkivisemmällä kohdin todettiin tarkastuksessa 2012 kvartsikaavin ja -iskoksia sekä mahdollinen palanut luunpala. Löytöjä todettiin paikoin vain noin 25 m pitkällä itä-länsisuuntaisella kapealla alueella. Näistä lisäksi noin 85 m itään, isohkon maakiven pohjoispuoleisella juurella havaittiin hieno kvartsikaavin, muttei muuta muinaisjäännökseen viittaavaa. Lähialueen tarkastuksessa molemmin puolin maantietä ei todettu enempää löytöjä ja mahdollisesti kyse on varsin lyhytaikaisesta kivikautisesta leiripaikasta.

Vuoden 2013 inventoinnissa kohde tarkastettiin. Äestetyllä kankaalla, Isokankaalle vievän tien pohjoispuolella havaittiin kvartseja n. 25 x 10 metrin laajuisella alueella ja tästä löytöalueesta 70 metriä itäkaakkoon, tien eteläpuolella lisäksi yksittäinen kvartsi. Asuinpaikka on rajattu näitä löytöalueita hieman laajemmaksi n. 145 x 35 m kokoiseksi alueeksi, sillä äestys on ollut suhteellisen kevyt eivätkä pintalöydöt kertone koko asuinpaikan laajuutta. Ympäröivät kankaat on suhteellisen laajalti äestetty, mutta muuta ei tällä aukolla tavattu.

AKDG3458:1. Asuinpaikka tienlaidan äestysalueella, lännestä. Kuvaaja Petro Pesonen.

Havainnot Oilinginojan asuinpaikalla, mittakaava 1:2000. P750-753 ovat löytöpisteitä.

16 Utajärvi Ahmaskoski itä 2 (uusi kohde)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	kiinteä muinaisjäännös
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	asuinpaikka
<i>Ajoitus</i>	kivikautinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	2
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7168735, i= 480189, z= 104 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	GPS-mittaus 2013 (löytökohta, koekuoppa L327)
<i>Sijainti</i>	Utajärven Ahmaskoskella, Oulujoen itärannalla

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

-

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	AKDG3453:1
<i>Löydöt</i>	KM 39661:1-4 kvartsi-iskoksia 3 kpl, palanutta luuta
<i>Peruskarttaote</i>	12

Kivikautinen asuinpaikka löytyi vuoden 2013 inventoinnissa. Ahmaskosken itärannan kankaalla on laaja pyyntikuoppajärjestelmä, Ahmaskoski itä, jonka pohjoisemman ryhmän pohjoispuolelta, loivasti rantatörmänä länteen Oulujokeen viettävältä kankaalta löytyi myös kivikautinen asuinpaikka, Ahmaskoski itä 2. Peruskartalle merkitystä tervahaudasta (mahdollinen pyyntikuoppa) noin 65 metriä ja pururadasta noin 40 metriä pohjoiseen, mäntytaimikosta, vanhasta äestysvaosta löytyi kvartsi jonka paikalle tehdystä koepistosta (L327) löytyi kvartsia ja runsaasti palanutta luuta. Tästä koepistosta pari metriä kaakkoon äestysvaon pohjalle tehdystä koepistosta (P725) tuli myös löytöjä. Ympäristöön tehdystä muutamasta koepistosta ei tullut enempää löytöjä, joten kohde rajattiin löydöllisten koekuoppien ympärille noin 7 x 5 metrin laajuiseksi alueeksi.

Asuinpaikka on matalalla vanhalla rantatörmällä, maaperä on hiekkaa ja alue joitakin vuosia vanhaa mäntytaimikkoa.

	mittaus	p(ETRS)	i(ETRS)	havainnot
koekuoppa	L327	7168735	480189	vaaleanpunertavaa likamaata rikastumiskerroksen alla, mutta löytöjä myös heti turpeen alta sekä n. 20 cm syvyydeltä kellertävästä hiekasta, likamaan paksuus n. 10 cm
koekuoppa	L328	7168724	480198	puhdas podsolimaannos
koekuoppa	P724	7168738	480188	puhdas podsolimaannos
koekuoppa	P725	7168734	480190	hieman sekoittunut hieno hiekka, jossa löydöt, n. 30 cm syvyydellä mahdollisesti uusi podsolikerros

AKDG3453:1. Lajja Simpsonen kaivaa koekuoppaa asuinpaikalle, koillisesta. Kuvaja: Petro Pesonen.

17 Utajärvi Alasuvannon leirikeskus 2 (uusi kohde)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	kiinteä muinaisjäännös
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	pyyntikuoppia
<i>Ajoitus</i>	esihistoriallinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	2
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7176215, i= 477692, z= 88 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	GPS-mittaus 2013 (pyyntikuoppa, mittaus P744)
<i>Sijainti</i>	Utajärven Alasuvannolla, Oulujoessa olevalla saarella

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

Matti Huurre, inventointi 1954
Simo Vanhatalo, inventointi 1987

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	AKDG3456:1
<i>Löydöt</i>	-
<i>Peruskarttaote</i>	7

Alasuvannon saaren pyyntikuopat mainitaan jo Matti Huurteen vuoden 1954 inventoinnissa ja hänen tekemällään kartalla niitä on kahdeksan kappaletta. Koska pyyntikuoppia on vuosina 1987 ja 2013 havaittu paikalla vain viisi ja näistä yksi Huurteen karttaa selvästi pohjoisempaa, lienee pyyntikuoppia ollut alun perin ainakin yhdeksän joista lähimpänä vanhaa rantaa olevat neljä kuoppaa ovat hävinneet. Vertaamalla pyyntikuoppien sijaintia Huurteen karttaan voidaan myös olla jokseenkin varmoja siitä, että kivikautinen asuinpaikka saaren eteläkärjessä on kokonaan veden alla.

Alasuvannon saari on hiekkainen harju, mäntykangasta, jonka keskellä on vanha koulurakennus. Saareen pääsee pengertietä pitkin Oulujoen itärannalta. Pyyntikuoppia mitattiin vuoden 2013 inventoinnissa viisi kappaletta ja muinaisjäännös on rajattu niiden sijainnin perusteella saaren etelä- ja itärannalle. Saaren eteläkärkeen kaivettiin joitakin koepistoja, joista ei tullut muinaisjäännöshavaintoja.

	mittaus	p(ETRS)	i(ETRS)	havainnot
pyyntikuoppa	P743	7176204	477685	halkaisija 2,5 m, syvyys 80 cm
pyyntikuoppa	P744	7176215	477692	halkaisija 2,5 m, syvyys 80 cm
pyyntikuoppa	P745	7176206	477708	halkaisija 3 m, syvyys 80 cm, vanhan tien leikkauksessa
pyyntikuoppa	P746	7176219	477707	halkaisija 2,5 m, syvyys 80 cm
pyyntikuoppa	P747	7176281	477683	halkaisija 2 m, syvyys 50 cm

Mittaukset Alasuvannon leirikeskuksen kohteella. P743-747 ovat pyyntikuoppia, P748 on koekuoppa. Mittakaava 1:2000.

AKDG3456:1. Yksi pyyntikuopista, koillisesta. Kuvaaja: Petro Pesonen.

18 Utajärvi Hautakangas (uusi kohde)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	kiinteä muinaisjäännös
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	tervahautoja
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	2
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7171375, i= 479532, z= 95 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	GPS-mittaus 2013 (tervahauta, mittaus P727)
<i>Sijainti</i>	Utajärven Niskassa, Oulujoen itärannalla

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

-

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	AKDG3454:1-2
<i>Löydöt</i>	-
<i>Peruskarttaote</i>	11

Hautakangas sijaitsee Oulujoen itärannalla, Liisanlahden eteläpuolella olevalla metsäisellä niemellä. Alueella on kesämökkejä ja tervahautoista toinen sijaitseekin aivan piha-alueella. Huolimatta rakennuksista tervahaudat ovat hyvin säilyneitä lukuunottamatta sitä, että toisen haudan juoksutusaukko on sortunut Oulujokeen eroosion vaikutuksesta. Alue on hiekkaista mäntykangasta.

	mittaus	p(ETRS)	i(ETRS)	havainnot
tervahauta	P727	7171375	479532	halkaisija 9 m + vallit, ympärillä pieniä hiekanottokuoppia, juoksutusaukko sortunut jokitörmään
tervahauta	P728	7171430	479596	halkaisija 10 m + vallit, juoksutusaukko ojan suuntaan, aivan mökin pihassa

AKDG3454:1. Tervahauta mökin pihapiirissä, koillisesta. Kuvaaja: Petro Pesonen.

AKDG3454:2. Tervahauta mökin pihapiirissä, koillisesta. Kuvaaja: Petro Pesonen.

Tervahautojen sijainti Hautakankaalla, mittakaava 1:4000.

19 Utajärvi Hiltula 1 (uusi kohde)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	kiinteä muinaisjäännös
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	asuinpaikka
<i>Ajoitus</i>	kivikautinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	2
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7181976, i= 473038, z= 78 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	GPS-mittaus 2013 (löytöpiste, mittaus P885)
<i>Sijainti</i>	Utajärven Utoslahdella, Oulujoen itä-/pohjoisrannalla

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

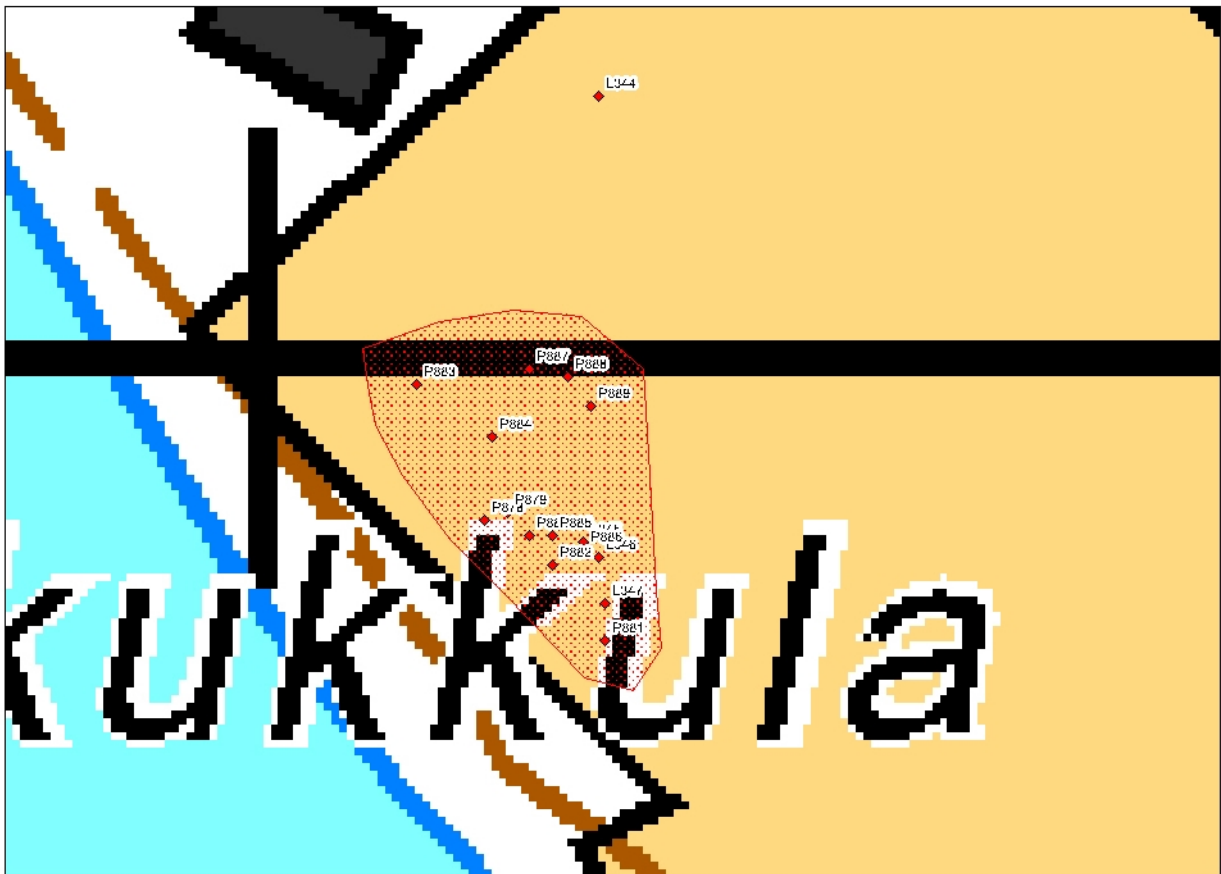
Mahdollisesti irtolöytöjä (PPM 4483:5 poikkikirves, Kirkonkylän kk: pohjalainen kourutaltoa)

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	AKDG3473:1
<i>Löydöt</i>	KM 39662:1-4 kvartsi-iskoksia 12 kpl, palanutta luuta, tuluspiitä 2 kpl, liitupiipun varsikatkelmia 2 kpl
<i>Peruskarttaote</i>	1

Hiltulan talon pelloista on aikoinaan löydetty poikkikirves ja pohjalainen kourutaltoa, mutta tarkemmat löytötiedot puuttuvat. Hiltula on yksi Utajärven vanhimmista taloista, jonka tiedetään olevan vielä jotakuinkin samalla paikalla missä se on ollut mahdollisesti 1500-luvulta lähtien. Hiltula sijaitsee Utajärven kirkosta 1,7 km kaakkoon Oulujoen haaran pohjoisrannalla, Utoslahdella, jossa Utosjoki laskee Oulujokeen.

Hiltulan talon luoteispellolla oleva pelto oli tarkastushetkellä kynnettynä ja se pystyttiin tarkastamaan. Pellon maaperä on hiekkaa ja paikoin kyntö on yltänyt rikastumiskerrokseen ja nostanut kulttuurimaata löytöineen pellon pinnalle. Esihistorialliseen asuinpaikkaan viittavia löytöjä (kvartsia, palanutta luuta) kerättiin pellon pinnalta noin 55 x 35 metrin laajuiselta alueelta läheltä Oulujoen rantaa. Samalla alueella oli myös historiallisen ajan löytöjä (fajanssia, lasikuonaa, liitupiipun paloja, piitä), joista osa otettiin talteen. Nämä saattavat liittyä vanhaan Hiltulan talon asutukseen. Kivikautinen asuinpaikka saattaa olla laajempikin kuin mitä inventoinnissa pystyttiin havainnoimaan, sillä löytöalueesta kaakkoon olevat pellot olivat kyntämättä ja luoteeseen olevalle alueelle on rakennettu omakotitaloja.

Löytöjen levintä Hiltulan asuinpaikalla, mittakaava 1:1000. P878-889 esihistoriallisia löytöjä, L 344-347 historiallisen ajan löytöjä.

AKDG3473:1. Kivikautinen asuinpaikka Hiltulan pellolla, kaakosta. Kuvaaja: Petro Pesonen.

20 Utajärvi Honkala 2 (uusi kohde)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	kiinteä muinaisjäännös
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	tervahauta
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	2
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7181910, i= 473871, z= 78 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	GPS-mittaus 2013 (tervahauta)
<i>Sijainti</i>	Utajärven Utoslahdella, Utosjoen etelärannalla

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

-

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	-
<i>Löydöt</i>	-
<i>Peruskarttaote</i>	1

Tervahauta tarkastettiin Utajärven inventoinnissa 2013. Se sijaitsee Utajärven kirkonkylän itäpuolella, Oulujoen itäpuolella, Utosjoen itä- ja siihen laskevan pienen jokiuoman etelärannalla, Ala-Honkalan talosta 275 metriä pohjoiskoilliseen olevassa pienessä metsikössä peltoaukean ja jokiuoman välissä. Tervahaudan halkaisija on noin kahdeksan metriä. Siinä ei ole kovin selkeitä valleja ja sen ympärillä on pieniä hiekanotokuoppia.

21 Utajärvi Hövelönniemi (uusi kohde)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	kiinteä muinaisjäännös
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	pyyntikuoppia
<i>Ajoitus</i>	esihistoriallinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	2
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7171137, i= 479124, z= 96 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	GPS-mittaus 2013 (pyyntikuoppa P871)
<i>Sijainti</i>	Utajärven Niskassa, Oulujoen länsirannalla

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

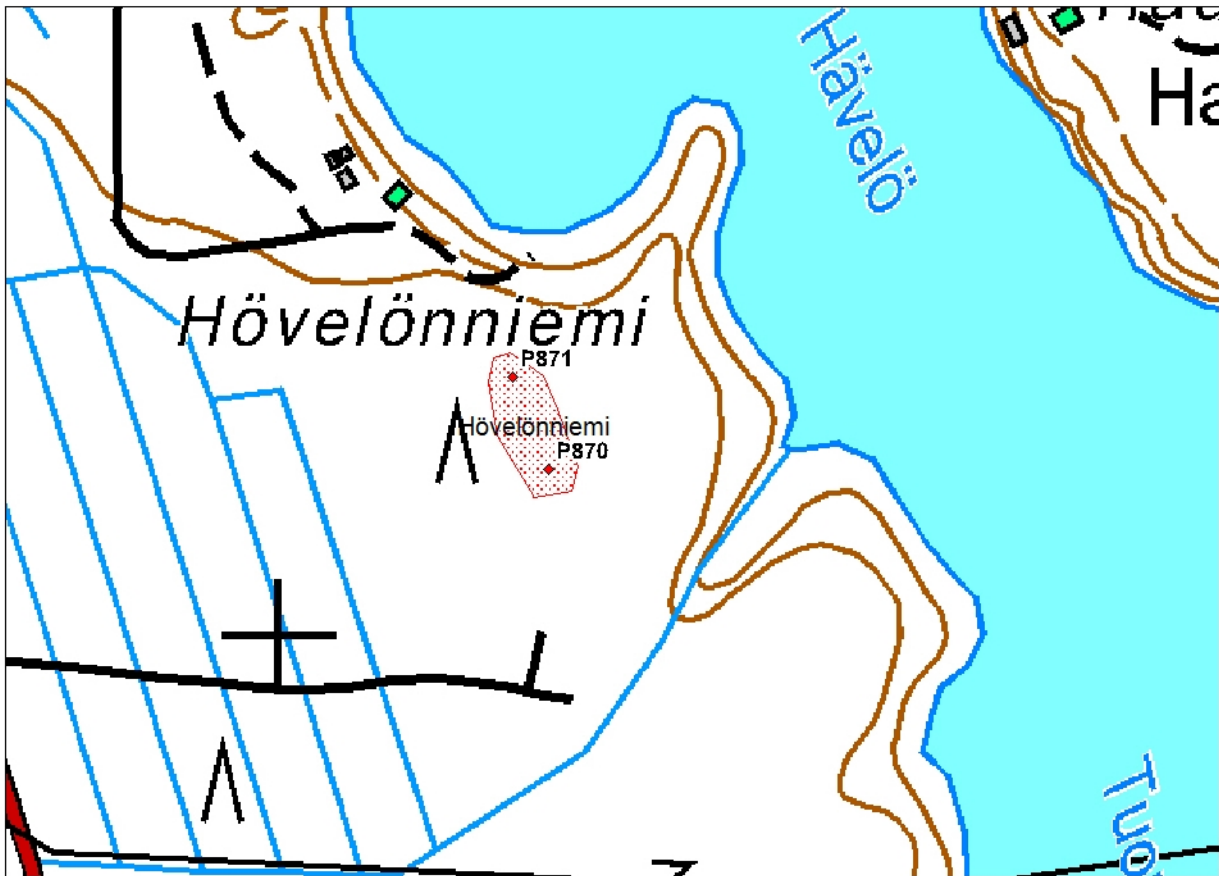
-

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	-
<i>Löydöt</i>	-
<i>Peruskarttaote</i>	11

Pyyntikuopat tarkastettiin Utajärven inventoinnissa 2013. Ne sijaitsevat Oulujoen länsirannalla, Niskan kylän eteläpuolella olevalla Tolpankankaalla, Hövelönniemessä, Liisanlahden eteläpuolella. Pyyntikuopat ovat pieniä ja suhteellisen matalia, mutta maastossa selkeästi erottuvia ja niiden reunaan ja keskelle tehdyissä lapionpistoissa oli normaali podsolimaannos. Kuopat ovat aukkohakatulla hiekkakankaalla Hövelänniemen kärjestä lounaaseen olevalla alueella.

	mittaus	p(ETRS)	i(ETRS)	havainnot
pyyntikuoppa	P870	7171088	479143	halkaisija 1,5 m, syvyys 40-50 cm
pyyntikuoppa	P871	7171137	479124	halkaisija 1,5 m, syvyys 40 cm

Pyyntikuoppien sijainti Hövelönniemellä, mittakaava 1:4000.

22 Utajärvi Kotikaarto (uusi kohde)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	kiinteä muinaisjäännös
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	asuinpaikka
<i>Ajoitus</i>	kivikautinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	2
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7174460, i= 479155, z= 98 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	GPS-mittaus 2013 (koekuoppa, mittaus P740)
<i>Sijainti</i>	Utajärven Niskassa, Oulujoen itärannalla

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

-

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	AKDG3465:1
<i>Löydöt</i>	KM 39663:1-5 kivilaji-iskos, kvartsi-iskoksia 44 kpl, pal. luuta 176 kpl
<i>Peruskarttaote</i>	9

Kotikaarron kivikautinen asuinpaikka löytyi vuoden 2013 inventoinnissa. Asuinpaikka sijaitsee Oulujoen itäpuolella, teiden 8300 ja 18607 risteyksestä 500 metriä koilliseen, avohakatulla matalalla harjanteella, jolla on peruskartalla nimi Kotikaarto. Harjanteen eteläkärjen laki on tasainen ja sinne on tehty aikoinaan pieni ja matala hiekkakuoppa (halk. 8 m), jonka reunasta löytyi kvartsia, samoin siitä noin metrin päässä olevasta laikusta (P738) ja noin 8 m luoteeseen lähes umpeenkasvaneesta äestysvaosta (P739). Runsaimmin löytöjä saatiin hiekkakuopalta 10 metriä itään kaivetusta koepistosta, josta tuli normaalista podsoli- maannoksesta runsaasti kvartsia ja palanutta luuta (P740). Yksi tästä koepistosta löydetyistä ison nisäkkään luista on lähetetty radiohiiliajoitettavaksi Upsalan radiohiiliajoituslaboratorioon. Tämän löytöpaikan eteläpuolelta, harjanteen reunavallin tuntumasta löydettiin vielä joitakin kvartseja (P741-742).

Asuinpaikkalöytöjen lisäksi harjanteella on muitakin muinaisjäännöksiä: kaksi kuoppajäännettä (P736-737) sekä mahdollinen kvartsilouhos (P735), jotka ovat kaikki harjanteen eteläpään länsiosassa. Kuopat ovat halkaisijaltaan n. 1,5 metriä ja niihin tehdyt koepistot osoittivat niissä olevan normaalin podsoli- maannoksen, eli ne eivät ole aivan moderneja. Harjanteen länsiosassa havaittiin halkaisijaltaan viisimetrinen painauma (P734), johon tehdyssä koepistossa oli aivan puhdasta maata. Tästä viisi metriä länteen olevassa maakivessä (P735) on kvartsijuoni, josta on irronnut lohkaraita sen viereen maahan. Näitä kvartseja ei otettu talteen, koska ei ollut täysin varmaa, onko kyseessä kvartsilouhos vai ovatko kvartsit irronneet metsäkoneen liikkuessa maastossa.

Kotikaarron asuinpaikkatasanne (n. 70 x 30 m) on luonteeltaan saarimainen ja sitä ympäröi kivinen valli. Alue on äestetty joitakin vuosia sitten ja nyt siellä kasvaa matalaa mäntytaimikkoa. Ympärillä on suomaastoa. Tasanteella maaperä on hiekkaa, reunoilla kivistä hiekkää.

	mittaus	p(ETRS)	i(ETRS)	havainnot
koekuoppa	P734	7174448	479123	painauma, osin sekoittunut, puhdas hiekka
kvartsijuoni	P735	7174448	479115	maakivi
kuoppa	P736	7174453	479130	halkaisija 1,5 m
kuoppa	P737	7174451	479137	halkaisija 1,5 m

pintalöytö	P738	7174459	479139	vanhan hiekkakuopan reuna, kvartssia
pintalöytö	P739	7174464	479133	kvartssia äestysvaosta
koekuoppa	P740	7174460	479155	normaali podsoli, runsaasti kvartssia ja luuta
pintalöytö	P741	7174453	479150	kvartssia, lähes vallissa
pintalöytö	P742	7174455	479161	kvartssia, lähes vallissa

Havainnot Kotikaarron asuinpaikalla. P734= painauma maastossa, P735= maakivi, P736-737 kuoppia, P738-742 löytöpaikkoja. Mittakaava 1:1000.

Kankaan lakitasanne, jossa asuinpaikka. Kuvaaja: Petro Pesonen.

23 Utajärvi Lahdenkangas 2 (uusi kohde)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	kiinteä muinaisjäännös
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	asuinpaikka
<i>Ajoitus</i>	kivikautinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	2
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7180364, i= 475476, z= 85 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	GPS-mittaus 2013 (löytöpiste, mittaus L333)
<i>Sijainti</i>	Utajärven Utasen voimalan pohjoispuolella, Oulujoen itärannalla

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

ks. Kaarlo Katiskoski Kaarlo, Lahdenkankaan pyyntikuoppien tarkastus 2012

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	AKDG3461:1-2
<i>Löydöt</i>	KM 39664:1-3 kvartsi-iskoksia 2 kpl, kivilaji-iskos
<i>Peruskarttaote</i>	5

Lahdenkankaan kivikautinen asuinpaikka löytyi vuoden 2013 inventoinnissa. Asuinpaikka sijaitsee Oulujoen itäpuolella, Utasen voimalaitoksesta 1,2 km koilliseen olevalla hiekkakankaalla, joka on muinaista Oulujoen suistoa Litorina-meren rannalla. Aivan kohteen eteläpuolella on vuonna 2012 löytynyt Lahdenkankaan pyyntikuopparyhmä.

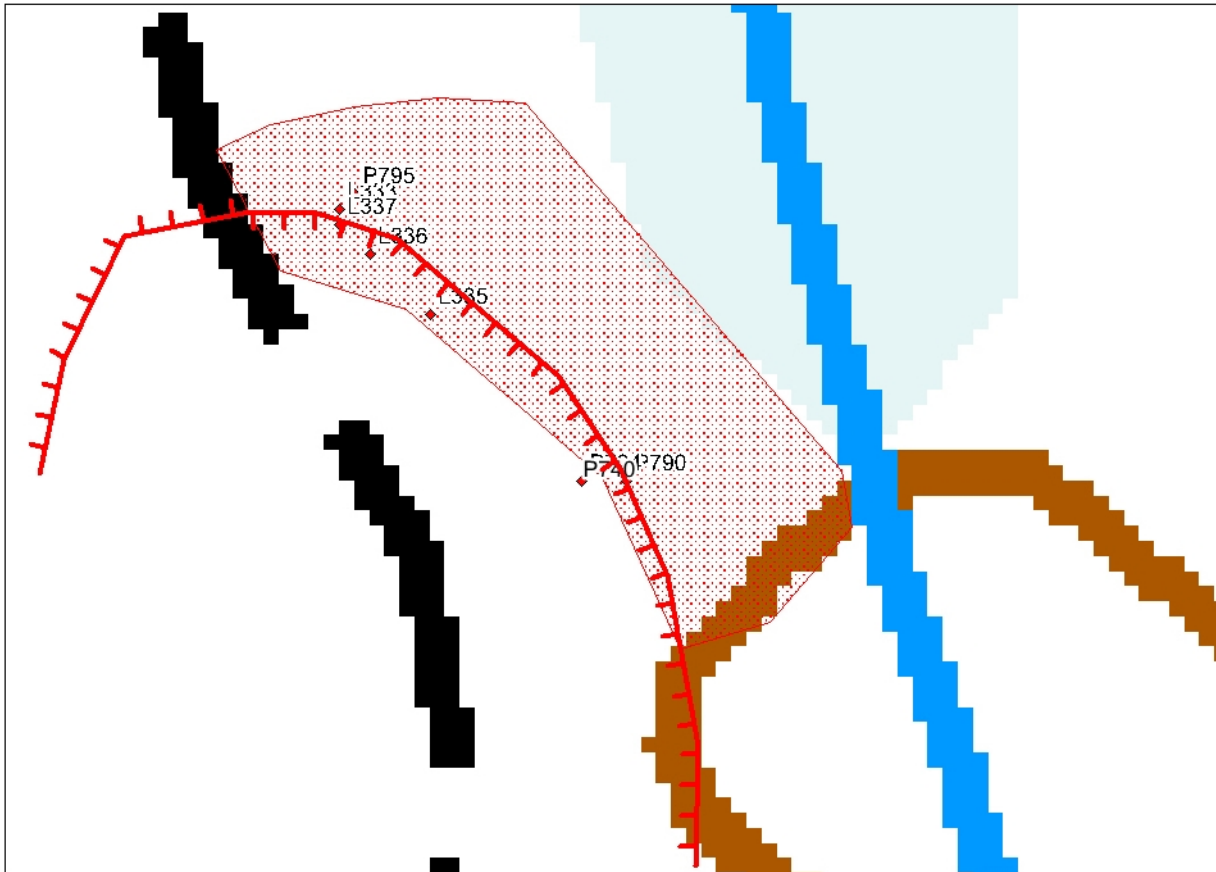
Asuinpaikkalöydöt on poimittu laajan mutta matalan, ilmeisesti jo käytöstä poistetun hiekkakuopan pohjois- ja itäreunalta. Pohjoisreunan leikkauksesta löytyi kvartsia (L333) ja kivilaji-iskos (L335) sekä pieni pala metallia joka saattaa olla modernikin (L336). Itäreunan leikkauksesta löytyi kvartsia (P790). Hiekkakuopan reunoille löytöpaikkojen läheisyyteen tehtiin löydöttömiä koepistoja. Ilmeisesti varsin suuri osa muinaisjäännöksestä on tuhoutunut hiekanotossa, mutta ympäristössä ehjällä kankaalla on todennäköisesti säilynyt muinaisjäännöstä. Muinaisjäännös on rajattu löytöpaikkojen ympärille.

AKDG3461:1. Lajja Simponen tutkii pohjoisempaa löytöpaikkaa hiekkakuopan reunalla, etelästä. Kuvaaja: Petro Pesonen.

AKDG3461:2. Hiekka-
kuoppa, pohjoisempi löy-
töpaikka etualalla, poh-
joisesta. Kuvaaja: Petro
Pesonen.

Havainnot Lahdenkankaan asuinpaikalla. L333,335-336 ja P790 löytöpaikkoja, muut koepistoja. Punainen viiva hah-
mottaa hiekkakuopan reunan sijaintia. Mittakaava 1:500.

24 Utajärvi Lahdenkangas 3 (uusi kohde)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	kiinteä muinaisjäännös
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	tervahauta
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	2
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7180189, i= 475460, z= 83 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	GPS-mittaus 2013
<i>Sijainti</i>	Utajärven Utasen voimalan pohjoispuolella, Oulujoen itärannalla

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

-

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	-
<i>Löydöt</i>	-
<i>Peruskarttaote</i>	5

Tervahauta löytyi vuoden 2013 inventoinnissa. Se sijaitsee Oulujoen itäpuolella, Utasen voimalaitoksesta 1 km koilliseen olevalla hiekkakankaalla, joka on muinaista Oulujoen suistoa Litorina-meren rannalla. Aivan kohteen pohjoispuolella, vanhan jokiuoman toisella puolella, on vuonna 2012 löytynyt Lahdenkankaan pyyntikuopparyhmä. Tervahauta on ilman valleja halkaisijaltaan noin kahdeksan metriä. Haudan syvyys on noin metrin ja se on taimikon peitossa.

25 Utajärvi Mustikkakangas 1 (uusi kohde)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	kiinteä muinaisjäännös
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	asuinpaikka
<i>Ajoitus</i>	kivikautinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	2
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7179415, i= 474693, z= 87 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	GPS-mittaus 2013 (löytöpiste, mittaus P834)
<i>Sijainti</i>	Utajärven Utasen voimalan luoteispuolella, Oulujoen länsirannalla

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

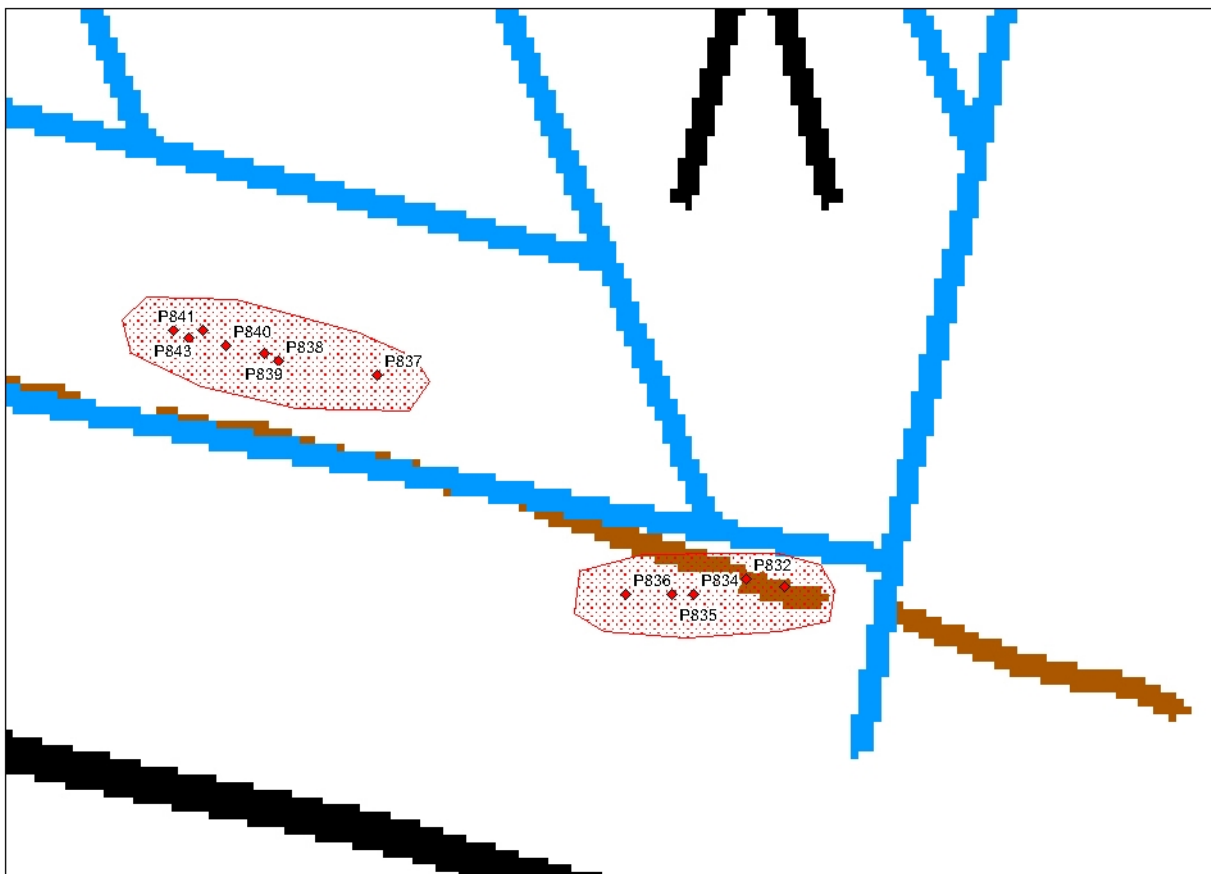
-

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	AKDG3470:1
<i>Löydöt</i>	KM 39665:1-4 kvartsikaavin, kvartsi-iskoksia 22 kpl, kvartsiitti-iskos
<i>Peruskarttaote</i>	4

Mustikkakankaan kivikautinen asuinpaikka löytyi vuoden 2013 inventoinnissa. Asuinpaikka sijaitsee Utasen voimalan luoteispuolella olevalla alavalla kankaalla, voimalaitoksesta noin 500 metriä luoteeseen alueella, jossa on tehty metsänhakuuta ja –uudistusta. Asuinpaikka on ojitetun kostean alueen kaakkoiskulmassa. Alue on metsä-äestetty suhteellisen hiljakkoin ja siksi kohde on pystytty rajaamaan suhteellisen tarkasti ja sillä on erotettavissa kaksi hieman erillistä löytöaluetta, joita erottaa alavampi maastonkohta. Itäisempi löytöalue on laajuudeltaan noin 35 x 10 metriä ja läntisempi noin 40 x 10 m. Löytöalueiden välillä on matkaa noin 30 metriä. Itäisellä löytöalueella löydöt olivat kääntyneessä valkeassa huuhtoutuneessa hiekassa metsäturpeen alla, läntisemmällä pintamaa oli selvästi suoturvetta, joten asuinpaikka on osittain soistunut. Varsinaista törmää suohon ei ollut havaittavissa.

Löytöjen levintä Mustikkakankaan asuinpaikalla, mittakaava 1:1000.

AKDG3470:1. Asuinpaikkalöytöjä hakatulla ja äestetyllä alueella, kaakosta. Kuvaaja: Petro Pesonen.

26 Utajärvi Mustikkakangas 2 (uusi kohde)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	kiinteä muinaisjäännös
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	asuinpaikka
<i>Ajoitus</i>	kivikautinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	2
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7179135, i= 473980, z= 92 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	GPS-mittaus 2013 (löytöpiste, mittaus P844)
<i>Sijainti</i>	Utajärven Utasen voimalan länsipuolella, Oulujoen länsirannalla

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

-

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	AKDG3464:1
<i>Löydöt</i>	KM 39666 kvartsi-iskoksia 5 kpl
<i>Peruskarttaote</i>	4

Kivikautinen asuinpaikka löytyi vuoden 2013 inventoinnissa. Asuinpaikka sijaitsee Utasen voimalasta 1,2 km länteen, teollisuusalueen eteläpuolella olevalla loivalla kankaalla, joka on aukkohakattu. Kankaalla risteilee kävely- ja mönkijäpolkuja, joista yhden pinnalta löytyi kahdesta kohdasta isketyn näköistä kvartsia 20 x 10 metrin laajuiselta alueelta. Maasto on kivikkoista hiekkakangasta, jossa on mahdollista että kivet murskautuvat esimerkiksi mönkijän renkaiden alla, mutta toisaalta löytöpisteen P844 viereen tehdyssä koekuopassa oli yksi kvartsi myös rikastumiskerroksessa. Kohdetta on siten pidettävä kiinteänä muinaisjäännöksenä. Asuinpaikka suuntautuu lounaaseen, Välisuolle. Paikalla ei erotu selvää rantatörmää, vaan kangas laskee tällä kohdalla tasaisesti lounaaseen.

AKDG3464:1. Löytöpaikka polulla, koillisesta. Kuvaa-ja: Petro Pesonen.

27 Utajärvi Niemelä lapinpato (uusi kohde)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	kiinteä muinaisjäännös
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	lapinpato
<i>Ajoitus</i>	esihistoriallinen?
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	2
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7174855, i= 478056, z= 85 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Vanhatalo 1987 inventointikertomus
<i>Sijainti</i>	Oulujoessa, Ala-Niskan yläpuolella

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

Aarne Europaeus, tarkastus 1909
Matti Huurre, inventointi 1954
Simo Vanhatalo, inventointi 1987

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	-
<i>Löydöt</i>	-
<i>Peruskarttaote</i>	9

Oulujoessa, Niemelän talon kohdalla on joen pohjassa lapinpato, joka lähtee entisen Liimonniemen kärjestä suunnilleen luoteeseen. Pato on ollut näkyvässä ennen Utasen voimalaitoksen rakentamista, mutta nykyään se on noin 10 metrin syvyydessä.

28 Utajärvi Niemelä (uusi kohde)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	kiinteä muinaisjäännös
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	asuinpaikka
<i>Ajoitus</i>	kivikautinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	2
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7174897, i= 478359, z= 85 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	GPS-mittaus 2013 (kuoppa P732)
<i>Sijainti</i>	Ala-Niskan yläpuolella, Oulujoen itärannalla

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

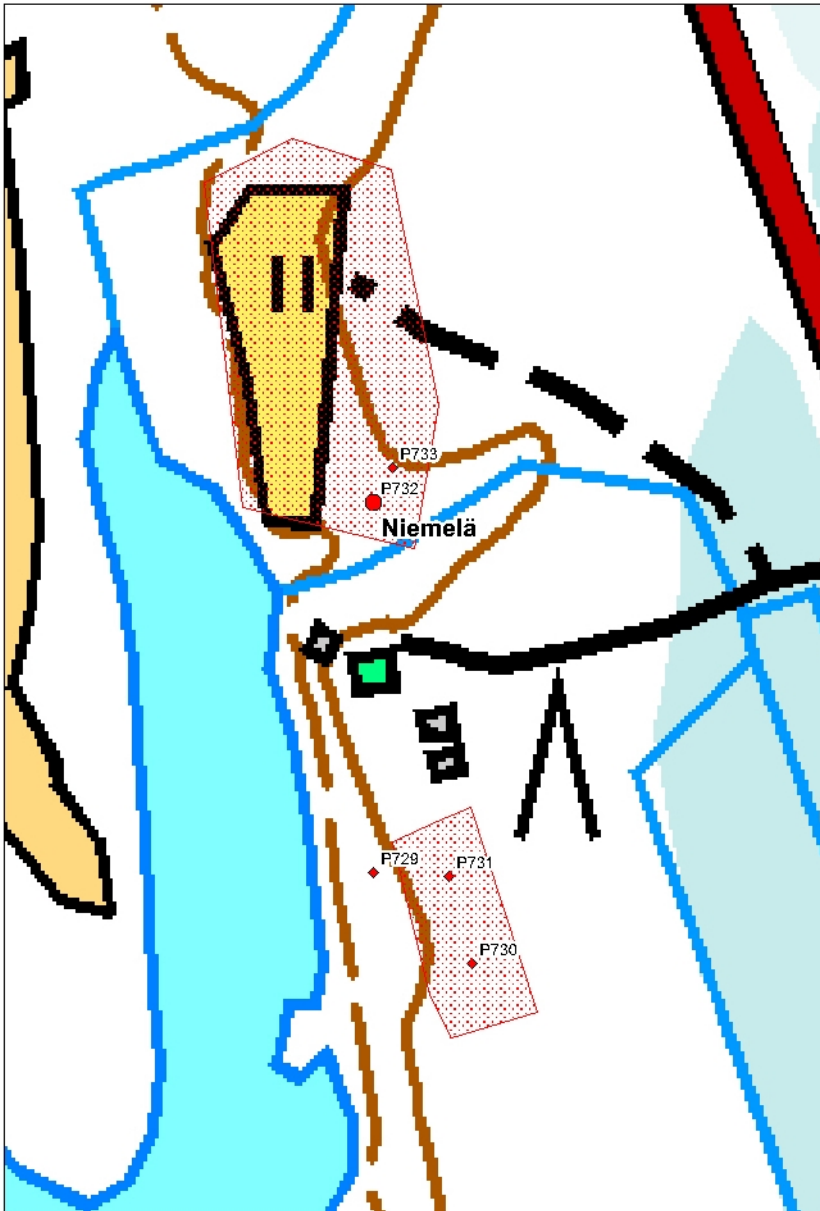
Irtolöytöjä (KM 3045:2-5 talttoja, reikäkivi; KM 3671:10-11 taltta, taltan katkelma)
Matti Huurre, inventointi 1954 (KM 13605: 1-7 kvartsia ja palanutta luuta)
Matti Huurre, kaivaus 1955 (KM 13752:1-133 kiviesineen katkelmia, kvartsia ja palanutta luuta)
Simo Vanhatalo, inventointi 1987

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	-
<i>Löydöt</i>	-
<i>Peruskarttaote</i>	9

Niemelän kivikautinen asuinpaikka on löytynyt vuoden 1954 inventoinnissa silloisen Niemelän tilan pellolta ja seuraavana vuonna paikalla tehtiin kaivaus. Valitettavasti kaivauskertomuksessa ei ole yleiskarttaa kaivausalueen sijainnista, mutta hyvin todennäköisesti se on sijainnut nykyään pienenä pohjoiseen suuntautuvana lahtena olevan vanhan notkon itärannalla olevalla niityllä, silloisella heinäpellolla. Tämä pelto oli vuoden 2013 inventoinnin aikana ummessa, joten sitä ei voinut tarkastaa. Huurre on tosin luultavasti kaivanut asuinpaikasta suurimman osan pois jo vuonna 1955, sillä kaivausalueen laajuus oli peräti 272 m². Huurteen inventointiraportissaan mainitsema kuoppa on edelleen näkyvässä (P732), samoin kuoppia on pienen ojanotkon ja kesämökin eteläpuolella olevalla mäenrinteellä (P730-731). Alueelle tehtiin joitakin löydöttömiä koekuoppia, mutta päätellen siitä, että Huurre mainitsee myös metsästä löydetyn kvartsia (koekuopista) vuoden 1954 inventoinnissa, on alueella todennäköisesti edelleen myös kivikautista asuinpaikkaa jäljellä. Kohde on rajattu kuoppien ja vanhan löytöalueen ympärille. Kuopat saattavat olla pyyntikuoppia tai asuinpaikkaan liittyviä kuoppia.

	mittaus	p(ETRS)	i(ETRS)	havainnot
pyyntikuoppa	P730	7174775	478385	halkaisija 2,5 m, podsolimaannos
pyyntikuoppa	P731	7174798	478379	halkaisija 1,5 m, podsolimaannos
pyyntikuoppa	P732	7174897	478359	halkaisija 2 m, syvyys 1 m

Niemelän asuinpaikka ja mahdolliset pyyntikuopat. P730-732 = kuoppia, P729 ja 733 koepistoja. Mittakaava 1:2000.

29 Utajärvi Piilolantörmä 1 (uusi kohde)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	kiinteä muinaisjäännös
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	pyyntikuoppia
<i>Ajoitus</i>	esihistoriallinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	2
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7165532, i= 481214, z= 103 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	GPS-mittaus 2013 (pyyntikuoppa P803)
<i>Sijainti</i>	Ylisuvannossa, Oulujoen itärannalla

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

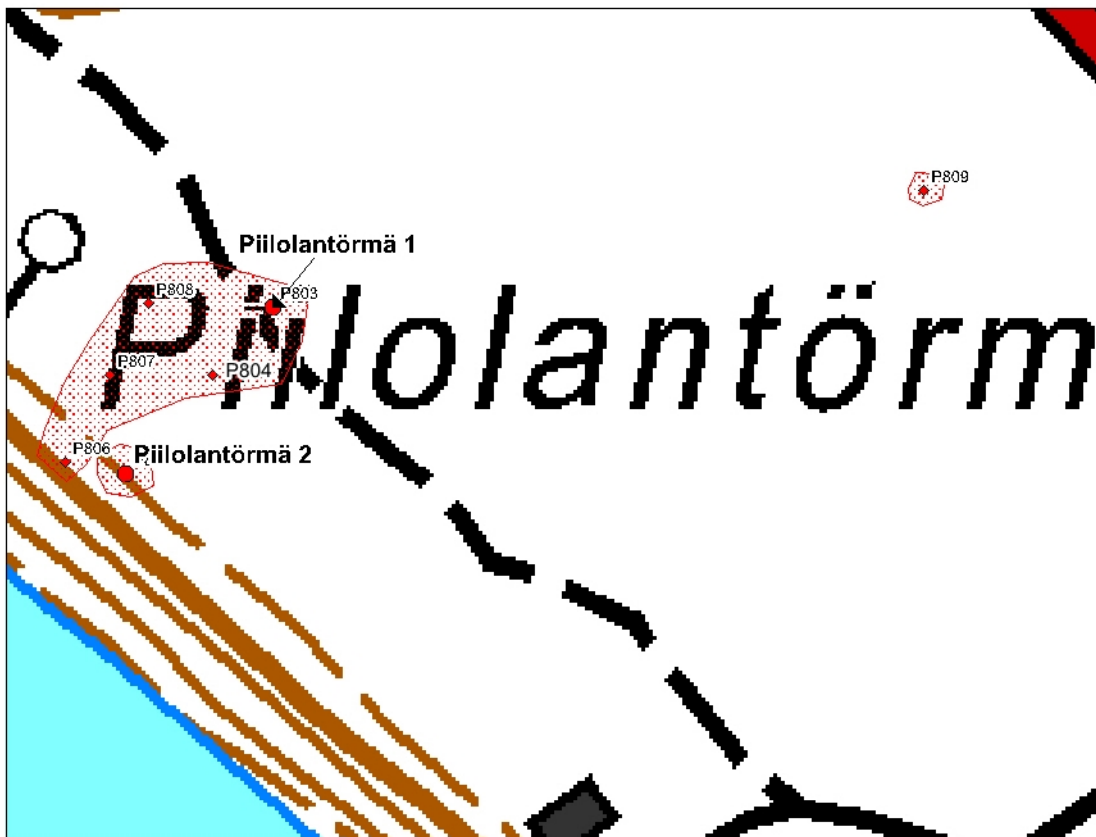
-

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	AKDG3468:1-2
<i>Löydöt</i>	-
<i>Peruskarttaote</i>	14

Piilolantörmän pyyntikuoppakohde löytyi vuoden 2013 inventoinnissa. Piilolantörmä sijaitsee Ylisuvannossa, Oulujoen itärannalla Korpelan ja Ojalan tilojen välissä. Alueella havaittiin kuusi pyyntikuoppaa sammaleisessä kuusimetsässä. Kuopista viisi on lähellä Oulujoen törmää noin 80 x 40 metrin kokoisella alueella ja yksi on erikseen lähempänä maantietä muista kuopista 180 metriä itäkoilliseen. Lounaisin pyyntikuopista on aivan tervahaudan (Piilolantörmä 2) vieressä.

	mittaus	p(ETRS)	i(ETRS)	havainnot
pyyntikuoppa	P803	7165532	481214	1,5 x 2 m, syvyys 60 cm
pyyntikuoppa	P804	7165514	481198	halkaisija 2,5 m, syvyys 1 m
pyyntikuoppa	P806	7165491	481159	puoliksi sortunut Oulujoen rinteeseen, halkaisija 4,5 m, syvyys 1 m
pyyntikuoppa	P807	7165514	481171	halkaisija 1,5 m, syvyys 60 cm
pyyntikuoppa	P808	7165533	481181	halkaisija 1 m +vallit, syvyys 50 cm
pyyntikuoppa	P809	7165563	481386	2 x 1,5 m, syvyys 50 cm

Pyyntikuopat Piilolantörmä 1 –kohteella, P803-804, 806-809. Mittakaava 1:2000.

AKDG3468:1. Pyyntikuoppa, pohjoisesta. Kuvaaja: Petro Pesonen.

30 Utajärvi Piilolantörmä 2 (uusi kohde)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	kiinteä muinaisjäännös
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	tervahauta
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	2
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7165488, i= 481175, z= 102 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	GPS-mittaus 2013
<i>Sijainti</i>	Ylisuvannossa, Oulujoen itärannalla

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

-

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	-
<i>Löydöt</i>	-
<i>Peruskarttaote</i>	14

Tervahauta rekisteröitiin vuoden 2013 inventoinnissa. Piilolantörmä sijaitsee Ylisuvannossa, Oulujoen itärannalla Korpelan ja Ojalan tilojen välissä. Tervahauta on aivan Oulujoen törmällä, mutta se ei ole sortunut jokeen. Rännikuoppa on alarinteessä ja haudan halkaisija on noin seitsemän metriä, jonka lisäksi tulevat vielä vallit. Tervahaudan vieressä on yksi Piilolantörmä 1:n pyyntikuopista (P806)

31 Utajärvi Pitkänniemenkangas (uusi kohde)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	kiinteä muinaisjäännös
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	asuinpaikka
<i>Ajoitus</i>	kivikautinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	2
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7175763, i= 476749, z= 93 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	GPS-mittaus 2013 (koekuoppa P859)
<i>Sijainti</i>	Ala-Niskassa, Oulujoen länsipuolella

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

-

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	AKDG3472:1
<i>Löydöt</i>	KM 39667:1-2 kvartsi-iskoksia 8 kpl
<i>Peruskarttaote</i>	8

Pitkänniemenkankaan kivikautinen asuinpaikka löytyi vuoden 2013 inventoinnissa. Pitkänniemenkangas on pieni mäki Utajärven maantien länsipuolella olevalla suoalueella, Oulujoen länsipuolella. Kivikautinen asuinpaikka sijaitsee mäen kaakkoisessa kärjessä. Alue on kaunista jäkäläistä, nuorehkoa mäntykangasta, maaperä on hiekkaa. Paikalle kaivettiin koekuoppa topografisesti sopivan näköiselle kohdalle ja koekuopasta (P859) tuli ehjän podsolin pinta- ja huuhtoutumiskerroksesta joukko kvartsi-iskoksia. Tästä koepistosta noin viisi metriä etelään oli pienessä avoimessa laikussa pieni kvartsi-iskos (P860). Tämän paikalle kaivetusta koepistosta ei tullut enempää löytöjä. Asuinpaikka on rajattu näiden kahden löytökohdan ympärille noin 20 x 10 metrin kokoiseksi alueeksi. Ympäristöön kaivettiin useampiakin, mutta tuloksettomia koekuoppia.

AKDG3472:1. Asuinpaikka
jäkäläkankaalla, luoteesta.
Kuvaaja: Petro Pesonen.

Havainnot Pitkänniemenkankaan asuinpaikalla, P859-860 löytökohtia, P861-862 löydöttömiä koekuoppia. Mittakaava 1:1000.

32 Utajärvi PoikkiPuoliskankaantie (uusi kohde)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	kiinteä muinaisjäännös
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	pyyntikuoppa
<i>Ajoitus</i>	esihistoriallinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	2
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7167404, i= 480898, z= 106 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	GPS-mittaus 2013
<i>Sijainti</i>	Keski-Niskassa, Oulujoen itäpuolella

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

-

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	-
<i>Löydöt</i>	-
<i>Peruskarttaote</i>	13

Pyyntikuoppa rekisteröitiin vuoden 2013 inventoinnissa PoikkiPuoliskankaalle johtavan metsätien pohjoispuolella olevalla kankaalla, noin 80 metriä tiestä pohjoisluoteeseen. Kuoppa on halkaisijaltaan kaksi metriä ja sen syvyys on 70 cm. Kuoppa on vanhalla rantavallilla, harjanteen pohjoissivulla mäntykankaalla, jossa on hiljakkoin tehty harvennushakkuuta. Kohteen luonne on hieman epävarma, koska muualla kankaalla ei havaittu kuoppia, joten kyseessä olisi yksittäinen pyyntikuoppa.

33 Utajärvi Rötönniemi (uusi kohde)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	kiinteä muinaisjäännös
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	tervahauta
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	2
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7177113, i= 477656, z= 87 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	GPS-mittaus 2013
<i>Sijainti</i>	Alasuvannossa, Oulujoen itärannalla

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

-

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	AKDG3457:1
<i>Löydöt</i>	-
<i>Peruskarttaote</i>	6

Tervahauta on merkitty peruskarttaan ja se käytiin tarkastamassa vuoden 2013 inventoinnissa. Tervahauta sijaitsee Alasuvannon kylässä, Oulujoen itärannalla, aivan Oilinginojan suulla, sen pohjoispuolella olevassa Rötönniemessä, maantien länsipuolella. Rötönniemen tervahauta on laajuudeltaan noin 15 metriä, jonka lisäksi tulevat vielä joitakin metrejä leveät vallit ja sen keskellä on noin 1 x ½ m suuruinen kuoppa, mahdollisesti jonkinlaisen hautaan liittyvän rakenteen jäännöksi. Maasto on kuusi- ja mäntymetsää, maaperä hiekkaa.

AKDG3457:1. Tervahaudan vallia, taustalla Oulujoki, pohjoisesta. Kuvaaja: Petro Pesonen.

34 Utajärvi Seikansuonoja 1 (uusi kohde)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	kiinteä muinaisjäännös
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	pyyntikuoppia
<i>Ajoitus</i>	esihistoriallinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	2
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7177691, i= 477577, z= 88 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	GPS-mittaus 2013 (pyyntikuoppa, mittaus P769)
<i>Sijainti</i>	Alasuvannossa, Oulujoen itärannalla

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

-

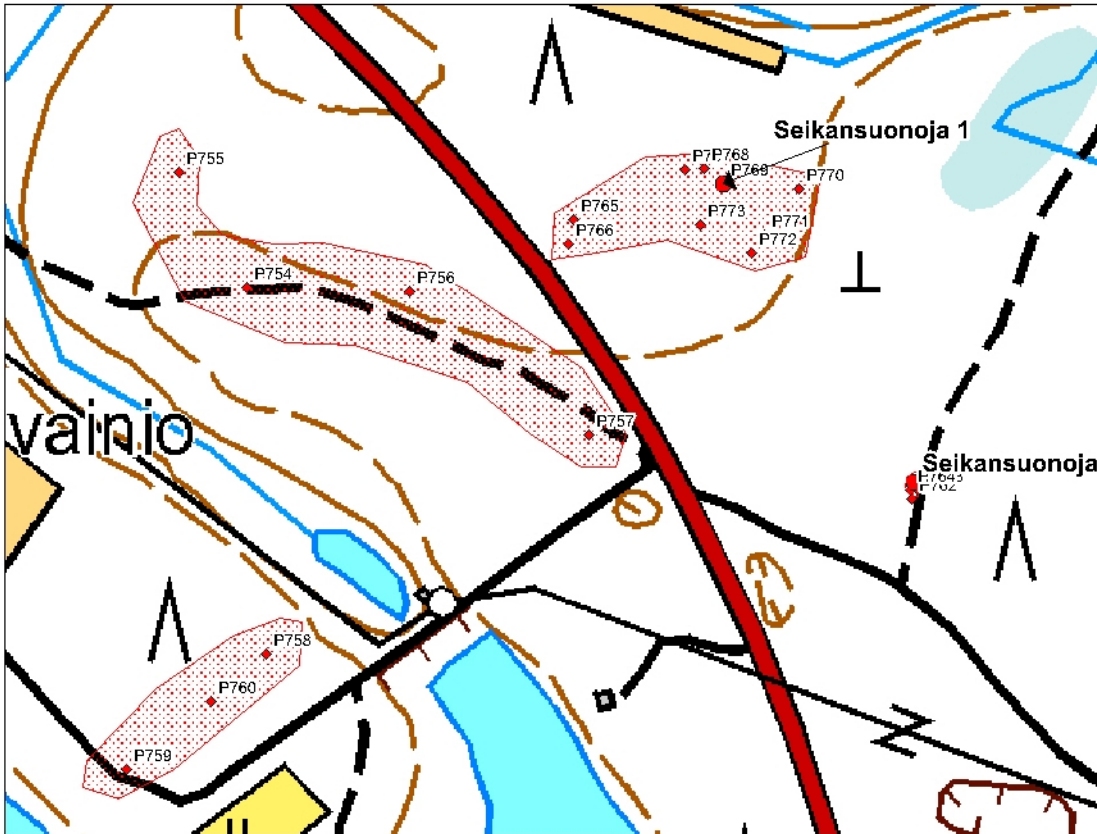
Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	-
<i>Löydöt</i>	-
<i>Peruskarttaote</i>	6

Seikansuonojan pyyntikuopparyhmä löytyi vuoden 2003 inventoinnissa. Pyyntikuopat sijaitsevat kolmessa ryhmässä Oilinginojan suun pohjoisrannalla, molemmin puolin Utajärven maantietä. Alueella havaittiin inventoinnissa yhteensä 16 pyyntikuoppaa, mutta on mahdollista että osa jäi vielä havaitsematta. Ensimmäinen, neljän kuopan ryhmä (P754-757) sijaitsee Mäkivainion ja maantien välisellä niemikkeellä, ojanotkon Mäkivainion tasanteesta erottamana. Kuopista P757 on peräti seitsemän metrin laajuinen ja saattaakin olla tervahauta, mutta toisaalta ympäröivissä metsä-äestysvaoissa ei näkynyt jälkeäkään hiilistä. Toinen, kolmen kuopan ryhmä (P758-760) on puolestaan Mäkivainion talosta kaakkoon olevalla tasanteella, metsä-äestysalueella. Tällä alueella on hyvinkin saattanut olla enemmänkin pyyntikuoppia, mutta äestys on voinut peittää ne. Kolme kuoppaa näyttäisi olevan suorassa jonossa keskenään. Eniten pyyntikuoppia, yhdeksän kappaletta, havaittiin kolmannella, maantien pohjoispuolella olevalla ehjällä mäntykankaalla.

	mittaus	p(ETRS)	i(ETRS)	havainnot	alue
pyyntikuoppa	P754	7177636	477325	halkaisija 5 m, syvyys 50 cm	1
pyyntikuoppa	P755	7177697	477289	halkaisija 2 m, syvyys 80 cm	1
pyyntikuoppa	P756	7177634	477411	halkaisija 2,5 m, syvyys 80 cm	1
pyyntikuoppa	P757	7177558	477506	halkaisija 7 m, ei selvää vallia	1
pyyntikuoppa	P758	7177442	477335	halkaisija 2 m, syvyys 60 cm	2
pyyntikuoppa	P759	7177381	477261	halkaisija 2 m, syvyys 60 cm	2
pyyntikuoppa	P760	7177417	477306	halkaisija 2,5 m, syvyys 70 cm	2
pyyntikuoppa	P765	7177672	477498	halkaisija 3 m, syvyys 80 cm	3
pyyntikuoppa	P766	7177659	477495	halkaisija 2 m, syvyys 70 cm	3
pyyntikuoppa	P767	7177698	477557	3,5 x 3 m, syvyys 60 cm	3
pyyntikuoppa	P768	7177699	477567	halkaisija 2,5 m, syvyys 80 cm	3
pyyntikuoppa	P769	7177691	477577	halkaisija 2,5 m, syvyys 80 cm	3
pyyntikuoppa	P770	7177688	477617	halkaisija 2 m, syvyys 60 cm	3
pyyntikuoppa	P771	7177664	477599	halkaisija 3 m, syvyys 50 cm, selvät vallit	3

pyyntikuoppa	P772	7177654	477592	halkaisija 3,5 m, syvyys 50 cm	3
pyyntikuoppa	P773	7177669	477565	halkaisija 3 m, syvyys 1 m, selvät vallit	3

Seikansuonojan pyyntikuopat, P754-760 ja 765-773. Mittakaava 1:4000.

35 Utajärvi Suvela (uusi kohde)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	kiinteä muinaisjäännös
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	tervahauta
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	2
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7168526, i= 479401, z= 98 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	GPS-mittaus 2013
<i>Sijainti</i>	Keski-Niskassa, Oulujoen länsirannalla

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

-

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	-
<i>Löydöt</i>	-
<i>Peruskarttaote</i>	12

Suvelan tervahauta tarkastettiin vuoden 2013 inventoinnissa samalla matkalla kun pyrittiin selvittämään Keski-Niskan Koskenniskan löytöpaikkaa. Tervahauta sijaitsee Suvelan pihapiirin itäreunalla, rinteiden päällä. Luultavasti Oulujoki on joskus aiemmin virrannut tervahaudan alapuolella olevassa laaksossa, joka nyt on kuivilla ja jonka itäpuolella on korkea joen ruoppauksessa syntynyt tekemäki. Tervahauta on halkaisijaltaan 12 m, jonka lisäksi tulevat vielä vallit. Juoksutusaukko on alarinteeseen. Tervahaudan sisällä kasvaa isoja kuusia.

36 Utajärvi Utoslahti (uusi kohde)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	kiinteä muinaisjäännös
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	lapinpato
<i>Ajoitus</i>	esihistoriallinen?
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	2
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7182705, i= 474278, z= 75 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Simo Vanhatalon inventointikertomus 1987
<i>Sijainti</i>	Utoslahdessa, Utosjoen pohjassa

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

Hjalmar Appelgren, tarkastus 1901
Julius Ailio, tarkastus 1091
Aarne Europaeus, tarkastus 1909
Matti Huurre, inventointi 1954
Simo Vanhatalo, inventointi 1987

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	-
<i>Löydöt</i>	-
<i>Peruskarttaote</i>	2

Utoslahden kivipato on tarkastettu useaan otteeseen 1900-luvun alussa ja siitä on saatu matalan veden aikaan otettua tällöin myös valokuvia. Lapinpato sijaitsee noin 2,3 km itään Utajärven kirkosta Utosjoessa, Utoslahden ja Linkin talojen kohdalla. Padon pituus on noin 90 metriä ja leveys 2 metriä. Vuoden 1987 inventoinnin yhteydessä on saatu paikkakunnalta informaatiota, jonka mukaan kivipato on edelleen olemassa. Vuonna 2013 sitä ei korkean veden pinnan vuoksi voinut nähdä.

37 Utajärvi Vanha-Sipola (uusi kohde)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	kiinteä muinaisjäännös
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	asuinpaikka
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	2
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7172326, i= 478782, z= 92 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	GPS-mittaus 2013 (irtolöytö pellossa)
<i>Sijainti</i>	Sipolankylässä, Oulujoen länsirannalla

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

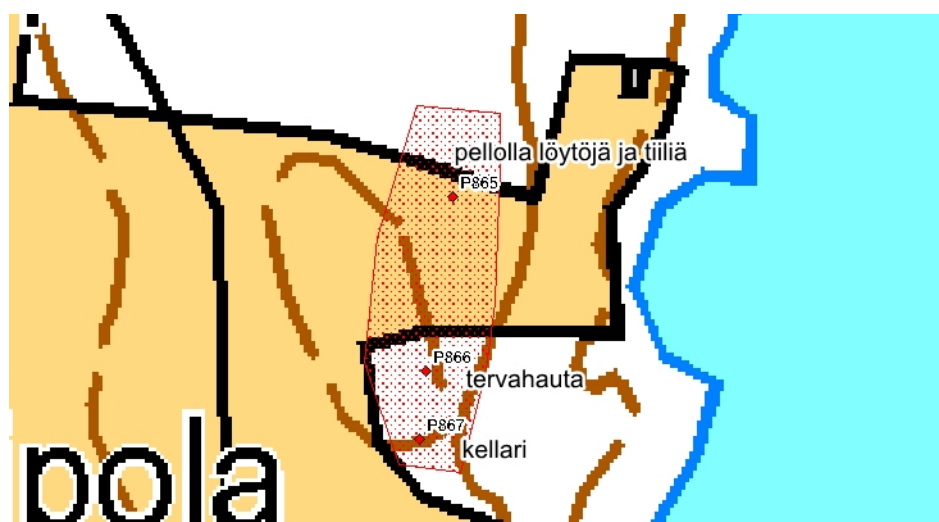
-

Inventointi 2013

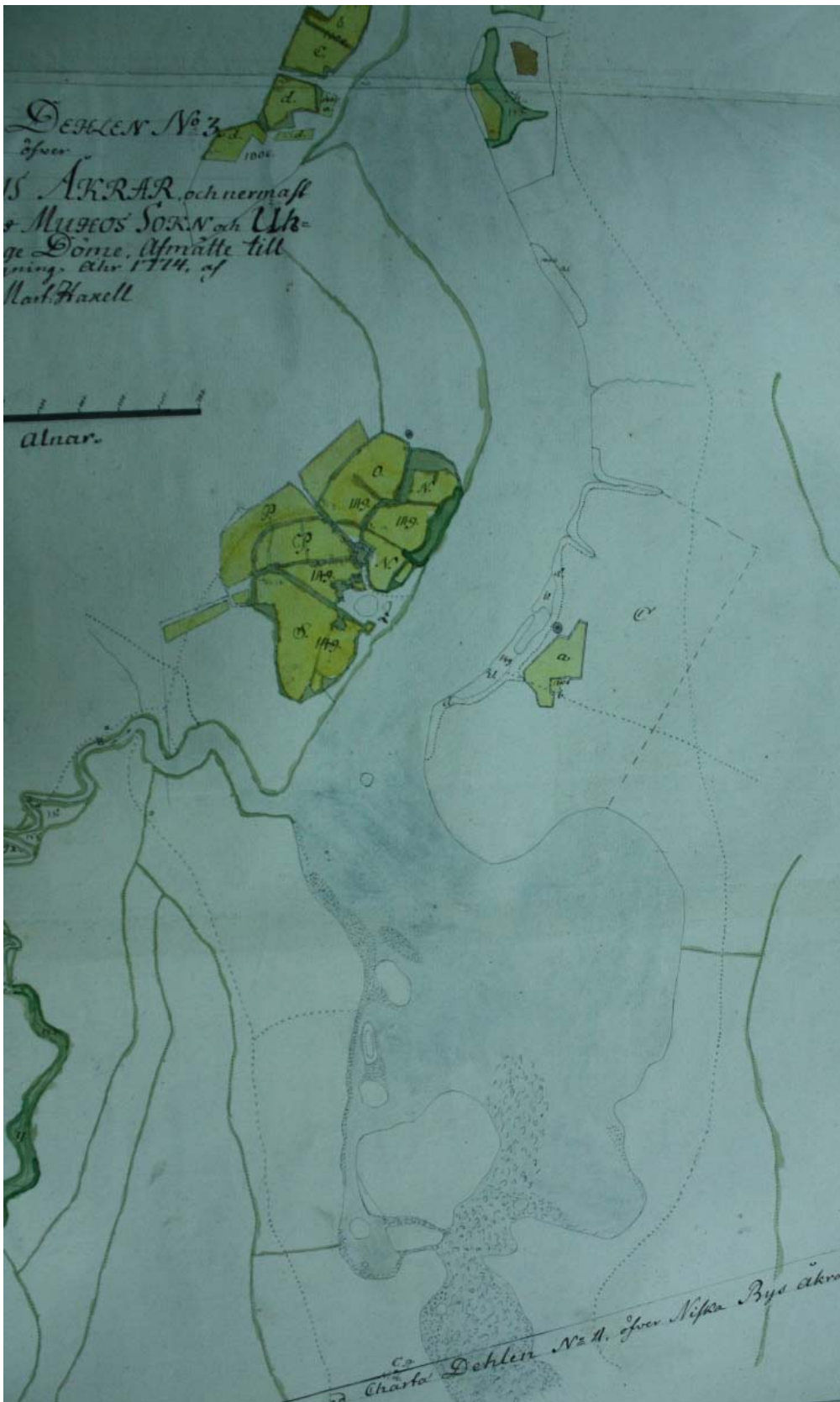
<i>Valokuvat</i>	-
<i>Löydöt</i>	-
<i>Peruskarttaote</i>	10

Sipolankylän peltoja tarkastettiin vuoden 2013 inventoinnissa kivikautisten löytöpaikkojen tähden. Samassa yhteydessä Yli-Sipolan isäntä näytti Vanhan Sipolan talon paikan peltorinteeltä ja kertoi paikalta löydetyn mm. 1600-luvun rahoja. Vanhan talon paikka on ollut nykyisestä Yli-Sipolan uudemmasta asuinrakennuksesta noin 180 m koilliseen: päärakennus on ollut Yli-Sipolan mailla ja navetta Sipolan puolella (nykyään istutuskoivikko). Talo on siirretty ja jaettu nykyiseltä paikaltaan 1890-luvun lopussa, kun maantie on valmistunut. Vanhan-Sipolan piharakennuksia on siirretty etenkin Ala-Sipolan pihapiiriin, jossa yhden aitan sisäseinässä on kaiverrettu vuosiluku 1673 ja toisessa hyvin vanhassa aitassa on erikoinen, kyläsepän takoma vanha lukko ja ovien helat.

Sipolan vanhan talon paikalla on peltotörmällä näkyvillä hiiliä ja tiiliä sekä ainakin 1800-1900 –luvun keraamiikkaa ja lasia (ei otettu talteen). Tästä 45 metriä etelään, metsikössä törmällä on tervahauta ja siitä vielä 17 metriä etelään kellarin jäännökset. Tervahauta on halkaisijaltaan noin kahdeksan metriä, jonka lisäksi tulevat vallit. Ränni on sijoitettu rannalle päin. Kellarin pohja on rinteessä, mitoiltaan se on noin 4 x 2 m. Sipolan talo lienee peräisin viimeistään 1600-luvun alusta.

Havainnot Vanhan Sipolan asuinpaikalla. Mittakaava 1:2000.

Sipolankylän tienoo vuoden 1776 isojakokartalla. Lähde: Kansallisarkisto, Maanmittaushallituksen uudistusarkisto, F19:9/1-9 Niska; Karta över åker och en del äng (1776), kartoittaja M. Haxell.

38 Utajärvi Vehkaoja (uusi kohde)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	kiinteä muinaisjäännös
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	tervahauta
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	2
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7165881, i= 480109, z= 103 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	GPS-mittaus 2013
<i>Sijainti</i>	Ylisuvannossa, Oulujoen länsirannalla

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

-

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	-
<i>Löydöt</i>	-
<i>Peruskarttaote</i>	13

Tervahauta tarkastettiin vuoden 2013 inventoinnissa. Se sijaitsee Oulujoen länsirannalla, Vehkaojan notkon etelärannalla 280 metriä länsilounaseen Tuokkulan talosta, sille johtavan tien ja törmän välissä. Tervahauta on aivan törmällä, sen halkaisija on noin kuusi metriä, jonka lisäksi tulevat vallit. Ränniä varten tehty kairanto ja tynnyriä varten tehty tasanne näkyvät hyvin rinteessä.

39 Utajärvi Vellikorva (uusi kohde)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	kiinteä muinaisjäännös
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	asuinpaikka
<i>Ajoitus</i>	kivikautinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	2
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7168166, i= 479645, z= 98 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	GPS-mittaus 2013 (pintalöytöpaikka)
<i>Sijainti</i>	Keski-Niskassa, Oulujoen itärannalla

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

Irtolöytöjä (mahdollisesti KM 3671:6-7 tasataltat jostain lähistöltä)

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	AKDG3463:1
<i>Löydöt</i>	KM 39668:1-6 kvartsikaavin, kvartsi-iskoksia 2 kpl, palanutta luuta, tuluspiitä 2 kpl
<i>Peruskarttaote</i>	12

Kivikautinen asuinpaikka löytyi vuoden 2013 inventoinnissa. Asuinpaikka sijaitsee Oulujoen itärannalla, Keski-Niskan Kurttilassa, Kurttilan lomamökkien eteläpuolella olevalla pellolla. Paikalla on muinoin ollut pieni lahti, jonka kolmella reunalla on ollut asuinpaikkakeskittymiä. Pohjoisimmat löydöt ovat lähellä Kurttilan lomamökkejä (löytöpaikka A), eteläisimmät näistä 70 m etelään, ”lahden” eli peltonotkelman eteläpuolella, lähellä mökkietä (löytöpaikka B). Näiden välissä, suuntautuen länteen, 70 m löytöpaikasta B koilliseen on vielä löytöalue C. Alue on hiekkapeltoa, joka oli inventointiajankohtana kynnetty, mutta kuiva. Löytöpaikalla A pellossa näkyi myös kynnon pinnalle nostamaa hiili- ja likamaata.

AKDG3463:1. Asuinpaikka peltonotkelman laidoilla, panoraamakuva, koillisesta. Kuvaaja: Petro Pesonen.

Löytöjen levintä Vellikorvan asuinpaikalla, pisteet ovat löytöpaikkoja (C:n mittaus ei onnistunut). Mittakaava 1:2000.

40 Utajärvi Vähäojantie (uusi kohde)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	kiinteä muinaisjäännös
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	pyyntikuoppia
<i>Ajoitus</i>	esihistoriallinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	2
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7168065, i= 480273, z= 103 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	GPS-mittaus 2013 (pyyntikuoppa P800)
<i>Sijainti</i>	Keski-Niskassa, Oulujoen itärannalla

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

-

Inventointi 2013

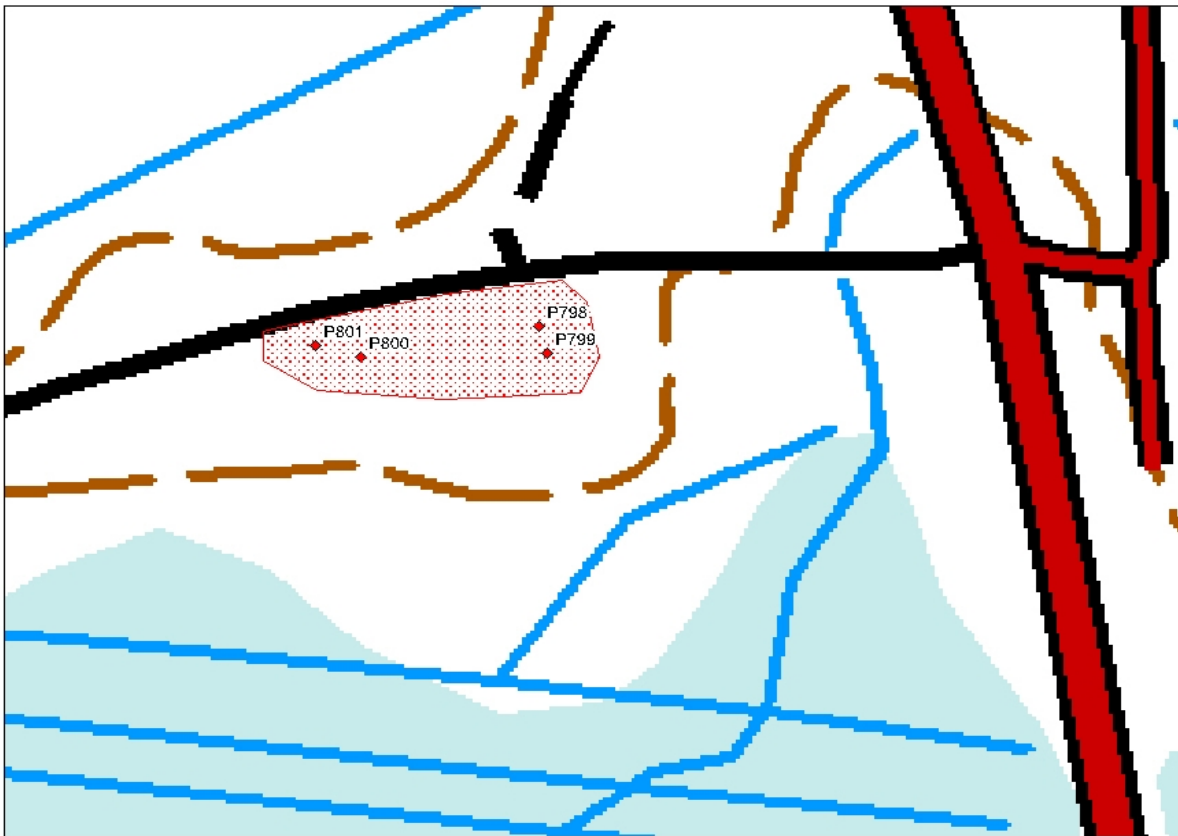
<i>Valokuvat</i>	AKDG3462:1
<i>Löydöt</i>	-
<i>Peruskarttaote</i>	12

Pyyntikuopat rekisteröitiin vuoden 2013 inventoinnissa. Pyyntikuopat sijaitsevat Oulujoen itärannalla, Keski-Niskan Kurttilassa, teiden 22 ja 8300 risteyksestä 350 metriä etelään, joen rannalle johtavan tilustien eteläpuolella. Alue on särkkämäinen mäntykangasharjanne, jonka keskellä kulkee tilustie, Vähäojantie. Kuoppia on saattanut harjanteella olla enemmänkin, mutta tienteko on niitä saattanut hävittää.

	mittaus	p(ETRS)	i(ETRS)	havainnot
pyyntikuoppa	P798	7168073	480317	halkaisija 2,5 m, syvyys 30 cm, epävarma
pyyntikuoppa	P799	7168066	480319	2,5 x 2 m, syvyys 60 cm
pyyntikuoppa	P800	7168065	480273	2,5 x 2 m, syvyys 80 cm
pyyntikuoppa	P801	7168068	480262	halkaisija 2 m, syvyys 50 cm, tien osittain tuhoama

AKDG3462:1. Pyyntikuop-
pa, lännestä. Kuvaaja:
Petro Pesonen.

Pyyntikuopat Vähöjantiellä, mittakaava 1:2000.

41 Utajärvi Välioja (uusi kohde)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	kiinteä muinaisjäännös
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	tervahauta
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	2
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7167286, i= 479577, z= 100 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	kartta-arvio (kohde on peruskartalla)
<i>Sijainti</i>	Keski-Niskassa, Oulujoen länsirannalla

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

-

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	-
<i>Löydöt</i>	-
<i>Peruskarttaote</i>	13

Väliojan tervahautaa ei käyty tarkastamassa vuoden 2013 inventoinnissa, joten tieto perustuu peruskart-tamerkintään. Tervahauta sijaitsee Oulujoen länsirannalla, 375 metriä Tololan tilasta eteläkaakkoon.

42 Utajärvi Yli-Hiltula (uusi kohde)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	kiinteä muinaisjäännös
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	asuinpaikka
<i>Ajoitus</i>	kivikautinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	2
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7181813, i= 473362, z= 78 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	GPS-mittaus 2013 (löytöpiste pellolla)
<i>Sijainti</i>	Utoslahdella, Oulujoen ja Utajärven pohjoisrannalla

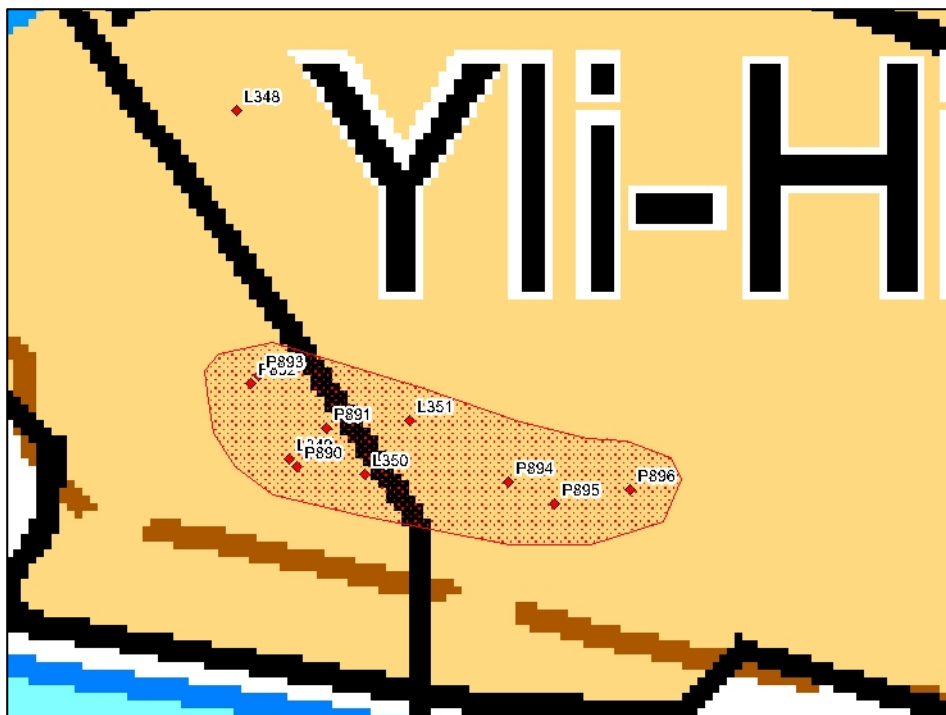
Aiemmat tutkimukset ja löydöt

-

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	-
<i>Löydöt</i>	KM 39669:1-5 kivilaji-iskos, kvartsi-iskoksia 2 kpl, palanutta luuta, hi-oimen katkelma (liippa), liitupiipun katkelmia 2 kpl
<i>Peruskarttaote</i>	1

Yli-Hiltulan kivikautinen asuinpaikka löytyi vuoden 2013 inventoinnissa. Asuinpaikka sijaitsee Utajärven pohjoisrannalla, Utoslahdella, lähellä Utosjoen Oulujokeen laskevaa haaraa, Yli-Hiltulan länsipuolella olevalla pellolla. Kivikautisia asuinpaikkalöytöjä kerättiin kynnettylta pellolta noin 65 x 20 metrin kokoiselta alueelta, läheltä joen rantaan. Pellon ylempi osa on hiekkaisempaa, alempana on hiesua. Asuinpaikka saattaa olla laajempi kuin mitä pintalöydöt osoittavat, sillä ympärillä oli myös muokkaamattomia peltoja. Pellolta kerättiin myös historiallisen ajan löytöjä, joista osa on otettu kokoelmiin samalle päänumerolle. Nämä indikoivat historiallisen ajan asutusta myös Yli-Hiltulan talon tienoilla. Lähellä oleva Hiltulan talo on vanhin tiedetty talonpaikka lähiseudulla ja se on asuttu jo ennen 1580-lukua.

Löytöjen levintä Yli-Hiltulan asuinpaikalla. Pisteet L348-351 historiallisen ajan löytöjä, P890-896 esihistoriallisia löytöjä. Mittakaava 1:1000.

43 Utajärvi Honkalansaari 2 (uusi kohde)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	mahdollinen muinaisjäännös
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	pyyntikuoppia
<i>Ajoitus</i>	esihistoriallinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	-
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7181478, i= 473767, z= 80 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	kartta-arvio (Huurteen 1954 kartan perusteella)
<i>Sijainti</i>	Utoslahdella, Utajärven pohjoisosassa olevalla saarella

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

Matti Huurre, inventointi 1954
Simo Vanhatalo, inventointi 1987

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	-
<i>Löydöt</i>	-
<i>Peruskarttaote</i>	1

Honkalansaarella olevat pyyntikuopat, ”lapinhaudat”, mainitaan Matti Huurteen vuoden 1954 inventointikertomuksessa ja niiden sijainnista on piirretty kertomukseen myös karttaluonnos. Kartan perusteella saaren keskiosasta hieman itään on viisi pyyntikuoppaa. Oletettavasti nämä ovat olemassa edelleenkin, vaikka niiden sijaintia ei vuoden 2013 inventoinnin yhteydessä päästy mittaamaan. Muinaisjäännösrajaus on tehty Huurteen kartan perusteella ja kohde on luokiteltu vain mahdolliseksi muinaisjäännökseksi, koska kuoppien sijaintia tai olemassaoloa ei ole varmistettu sitten vuoden 1954.

44 Utajärvi Kangas-Korhola (uusi kohde)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	mahdollinen muinaisjäännös
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	asuinpaikka
<i>Ajoitus</i>	kivikautinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	-
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7177774, i= 476956, z= 90 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Kangas-Korholan päärakennus
<i>Sijainti</i>	Alasuvannosta pohjoiseen, Oulujoen itärannalla

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

Irtolöytöjä (KM 3045:17 tasataltta, KM 3671:13 tasataltta, KM 7170:1 tasataltta, KM 13598 kiviveitsen teelmä)

Matti Huurre, inventointi 1954

Simo Vanhatalo, inventointi 1987

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	-
<i>Löydöt</i>	-
<i>Peruskarttaote</i>	6

Kangas-Korhola tai Ranta-Korhola sijaitsee Oulujoen itärannalla, Alasuvannosta ja Oilinginojasta luoteeseen olevalla rannalla. Tilan pelloilta on löytynyt useita kiviesineitä vuosien varrella ja monen löydön vuoksi paikkaa on pidetty mahdollisena kivikautisena asuinpaikkana. Mahdollisesti löytöpaikka on kuitenkin jäänyt veden alle Utasen vesivoimalaitoksen rakentamisen takia. Vuonna 2013 tätä asiaa ei kuitenkaan päästy selventämään, sillä kaikki talon ympärillä olevat pellot olivat muokkaamatta. Kangas-Korholasta pohjoiseen, Tuomaankuokkamaan suoalueen eteläpuolella olevalle moreeniharjanteelle tehtiin kuitenkin useita koe-kuoppia, mitään sieltä kuitenkaan löytämättä. Kohdetta ei ole rajattu.

45 Utajärvi Orikangas 1 (uusi kohde)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	mahdollinen muinaisjäännös
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	asuinpaikka
<i>Ajoitus</i>	kivikautinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	-
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7178395, i= 474695, z= 95 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	GPS-mittaus 2013 (löytöpiste P849)
<i>Sijainti</i>	Utasen eteläpuolella, Oulujoen länsirannalla

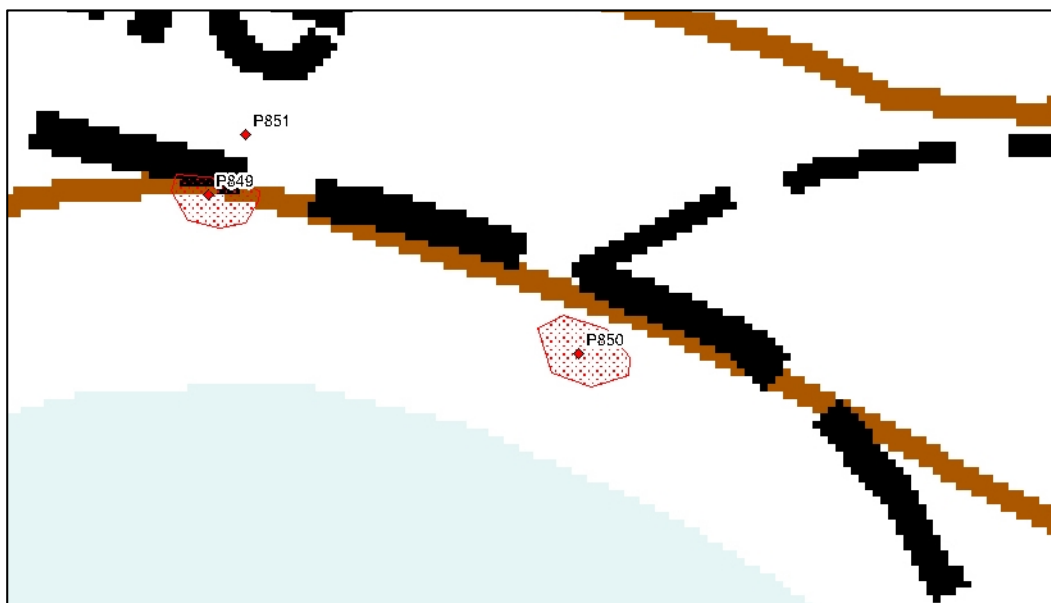
Aiemmat tutkimukset ja löydöt

-

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	-
<i>Löydöt</i>	KM 39670:1-2 kvartsi-iskoksia 4 kpl
<i>Peruskarttaote</i>	4

Orikangas on moreeniharjanne Oulujoen länsipuolella, Utasen voimalaitoksesta etelään. Orikangas 1 on noin 900 metriä Utasen voimalaitoksesta lounaaseen, alueen halki kulkevan metsäautotien eteläpuolella olevalla hakkuuaukealla oleva mahdollinen kivikautinen asuinpaikka. Paikalla on tehty hakkuun jälkeen metsä-äestystä ja tällaisesta äestysvaosta löytyi hyvälaatuista kvartsia kohdasta P849. Tästä 540 metriä itäkaakkoon löytyi äestysvaosta puolestaan huonolaatuista kvartsia (P850), eikä muualta koko aukolta löytynyt mitään muuta merkkiä kivikautisesta asuinpaikasta. Alkuperäisen löytöpaikan pohjoispuolelle, ehjään metsään tehtiin koepistoja, joista ei myöskään saatu mitään havaintoja asuinpaikasta. Kohdetta on vähäisten löytöjen perusteella pidettävä mahdollisena asuinpaikkana.

Havainnot Orikankaan mahdollisella kivikautisella asuinpaikalla, P849-850 löytöpaikkoja, P851 koepisto. Mittakaava 1:1000.

46 Utajärvi Orikangas 2 (uusi kohde)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	mahdollinen muinaisjäännös
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	pyyntikuoppia
<i>Ajoitus</i>	esihistoriallinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	-
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7178134, i= 475194, z= 94 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	GPS-mittaus 2013 (mahdollinen pyyntikuoppa P852)
<i>Sijainti</i>	Utasen eteläpuolella, Oulujoen länsirannalla

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

-

Inventointi 2013

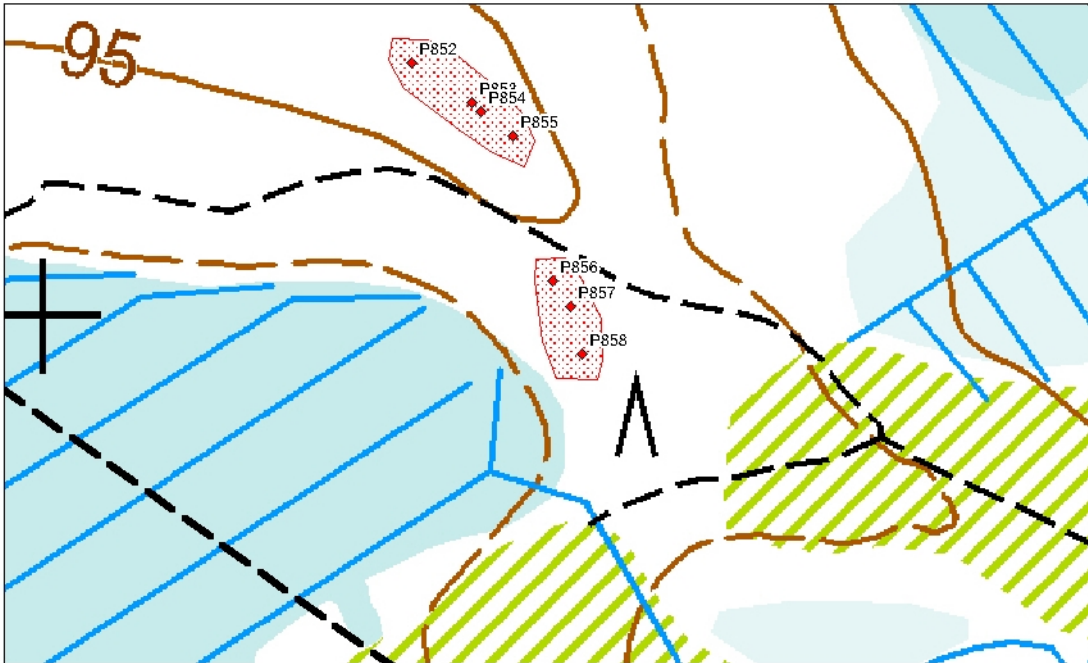
<i>Valokuvat</i>	AKDG3471:1
<i>Löydöt</i>	-
<i>Peruskarttaote</i>	4

Orikangas on moreeniharjanne Oulujoen länsipuolella, Utasen voimalaitoksesta etelään. Orikangas 2 kohteen kuopat sijaitsevat kankaan kaakkoispäässä, noin 1-1,2 km Utasen voimalaitoksesta etelään. Harjanteen laella, hieman yli 200 metrin matkalla on epämääräisiä kuoppia, joista seitsemän sijainti mitattiin ja osaan tehtiin koepistoja, joiden perusteella ne eivät näyttäisi olevan esimerkiksi resenttejä hiekanottokuoppia. Kohdetta on pidettävä toistaiseksi mahdollisena esihistoriallisena pyyntikuoppakohteena. Topografisesti se on pyyntikuopille sopiva paikka.

	mittaus	p(ETRS)	i(ETRS)	havainnot
pyyntikuoppa	P852	7178134	475194	1,5 x 2 m, syvyys 50 cm, kivikkoinen paikka
pyyntikuoppa	P853	7178113	475226	1,3 x 2 m, syvyys 70 cm (tuulenkaato...?)
pyyntikuoppa	P854	7178108	475231	2 x 4 m, syvyys 50 cm, paksu A-krs
pyyntikuoppa	P855	7178095	475248	halkaisija 4,5 m + vallit, syvyys 80 cm
pyyntikuoppa	P856	7178019	475269	halkaisija 1 m, syvyys 50 cm, sorainen maa
pyyntikuoppa	P857	7178005	475278	halkaisija 3,5 m, syvyys 60 cm
pyyntikuoppa	P858	7177980	475284	3 x 1,5 m, syvyys 60 cm, hyvin kivinen maa

AKDG3471:1. Yksi kuopista, luoteesta. Kuvaaja: Petro Pesonen.

Mahdollisten pyyntikuoppien sijainti Orikankaalla, mittakaava 1:4000.

47 Utajärvi Seikansuonoja 2 (uusi kohde)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	mahdollinen muinaisjäännös
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	asuinpaikka
<i>Ajoitus</i>	kivikautinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	-
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7177533, i= 477678, z= 88 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	GPS-mittaus 2013 (löytöpaikka P761)
<i>Sijainti</i>	Alasuvannossa, Oulujoen itäpuolella

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

-

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	AKDG3459:1
<i>Löydöt</i>	KM 39671 kvartsi-iskos
<i>Peruskarttaote</i>	6

Seikansuonojan mahdollinen kivikautinen asuinpaikka sijaitsee Oulujoen itäpuolella, Oilinginojan pohjoispuolella olevalla aukkohakatulla ja kevyesti äestetyllä kankaalla. Paikalta löytyi yksi selvä kvartsi-iskos matalalta harjanteelta, aivan metsätien vierestä. Paikalle tehdyssä koepistossa oli normaali podsolimaannos, muttei mitään muuta kivikautiseen asuinpaikkaan viittaavaa. Myöskään muissa alueelle tehdyissä koe-kuopissa ei havaittu mitään erityistä. Alueella on suhteellisen paljon maanpintaa auki ja mm. aivan löytöpaikan vieressä on kairausputki, jonka nostamaa maata on esillä, mutta mitään muuta alueella ei näkynyt. Todennäköisesti kankaalla on kivikautinen asuinpaikka, mutta sen vahvistaminen vaatisi useampia löytöjä yhden kvartsi-iskoksen lisäksi.

AKDG3459:1. Kvartsin löytöpaikka valkean tolpan etuvasemmalla sivulla, pohjoisesta. Kuvaaja: Petro Pesonen.

48 Utajärvi Hiltula 2 (uusi kohde)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	kulttuuriperintökohde
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	talonpaikka
<i>Ajoitus</i>	historiallinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	-
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7181872, i= 473158, z= 78 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	kartta-arvio (Hiltulan talo)
<i>Sijainti</i>	Utoslahdella, Utajärven pohjoisrannalla

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

ks. Pentti Virrankoski: "Utajärven asutushistoria" teoksessa Utajärven vaiheita, Helsinki 1962.

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	AKDG3474:1-2
<i>Löydöt</i>	-
<i>Peruskarttaote</i>	1

Hiltula sijaitsee Utajärven kirkosta 1,8 km kaakkoon, Utajärven pohjoisrannalla olevalla niemellä, Oulujoen itärannalla. Pentti Virrankoski on selvittänyt Utajärven talojen vaiheita kirjassa "Utajärven vaiheita" vuodelta 1962. Hän toteaa, että ennen vanhaavihaa (1580-1590 –luvun sodat) perustettuja ovat Utajärvellä todistettavasti vain viimeistään 1540-luvulla syntynyt Siira ja 1550-luvulla perustettu Hiltula. Siira on inventointialueen ulkopuolella, mutta Hiltula on alueella ja lienee samalla paikalla kuin aiemminkin. Hiltulan pihapiirissä on vanhoja rakennuksia, mm. vanha tupa ja aittoja, mutta myös uudisrakennus, 1960-1970 –lukujen tiilitalo. Voidaan kuitenkin olettaa, että mikäli Hiltula on pitänyt paikkansa, on pihapiirissä säilynyt myös vanhoja kulttuurikerroksia.

AKDG3474:1. Hiltulan talon pihapiiri. Kuvaaja: Petro Pesonen.

AKDG3474:2. Hiltulan talon pihapiiri. Kuvaaja: Petro Pesonen.

49 Utajärvi Ala-Naaman tie (uusi kohde)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	löytöpaikka
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	irtolöytöpaikka
<i>Ajoitus</i>	kivikautinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	-
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7182369, i= 474248, z= 79 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	kartta-arvio
<i>Sijainti</i>	Utoslahdella, Utajoen eteläpuolella

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

Irtolöytö (KM 13596 poikkikirves)
Matti Huurre, inventointi 1954
Simo Vanhatalo, inventointi 1987

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	-
<i>Löydöt</i>	-
<i>Peruskarttaote</i>	2

Poikkikirves KM 13596 on löytynyt Naamankylään johtavan tien reunasta Kallion peltosarkojen kohdalla. Vuoden 2013 inventoinnissa tarkastettiin kynnetyjä pelloja risteyksen ympärillä, jonka koillispuolella on hyvä asuinpaikalle sopiva hiekkainen kumpare, mutta länsipuolella maasto on tasaista. Kallion ja Jaakolan väliset pellot tarkastettiin, mutta mitään asuinpaikkaan viittaavaa ei tällä kertaa löydetty.

50 Utajärvi Hiltula 3 (uusi kohde)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	löytöpaikka
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	irtolöytöpaikka
<i>Ajoitus</i>	kivikautinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	-
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7181872, i= 473158, z= 78 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Hiltulan päärakennus
<i>Sijainti</i>	Utoslahdella, Utajärven pohjoisrannalla

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

Irtolöytöjä (PPM 4483:5 poikkikirves, Kirkonkylän kk: pohjalainen kourutaltoa)
Simo Vanhatalo, inventointi 1987

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	-
<i>Löydöt</i>	-
<i>Peruskarttaote</i>	1

Esineet ovat löytyneet Hiltulan talon pelloista, mutta tarkemmat löytötiedot niistä puuttuvat. On mahdollista, että jompikumpi tai molemmat ovat löytyneet samoilta paikoilta mistä nyt tunnetaan Hiltula 1:n ja Yli-Hiltulan kivikautiset asuinpaikat.

51 Utajärvi Hovi (uusi kohde)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	löytöpaikka
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	irtolöytöpaikka
<i>Ajoitus</i>	kivikautinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	-
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7175475, i= 477736, z= 90 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Hovin päärakennus
<i>Sijainti</i>	Ala-Niskassa, Oulujoen länsirannalla

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

Irtolöytö (KM 3671:12 tuuran katkelma)
Simo Vanhatalo, inventointi 1987

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	-
<i>Löydöt</i>	-
<i>Peruskarttaote</i>	8

Tuuran katkelma KM 3671:12 on löytynyt Hovin talon pellosta, mutta tarkemmat löytötiedot puuttuvat. Vuoden 2013 inventoinnissa kohdetta ei pystytty tarkastamaan, sillä taloa ympäröivät pellot olivat kyntämättä.

52 Utajärvi Kallio (uusi kohde)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	löytöpaikka
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	irtolöytöpaikka
<i>Ajoitus</i>	kivikautinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	-
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7182592, i= 474127, z= 80 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Kallion päärakennus
<i>Sijainti</i>	Utoslahdella, Utosjoen etelärannalla

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

Irtolöytö (KM 3703:1 kivikuokka)
Simo Vanhatalo, inventointi 1987

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	-
<i>Löydöt</i>	-
<i>Peruskarttaote</i>	2

Kallio sijaitsee n. 2,2 km itäkaakkoon Utajärven kirkosta Utosjoen etelärannalla. Esineen KM 3703:1 tarkat löytötiedot puuttuvat. Kallion taloa ympäröiviä kynnettyjä pelloja tarkastettiin tuloksetta vuoden 2013 inventoinnissa. Maaperä on pelloilla hiekkamultaa.

53 Utajärvi Kemilä (uusi kohde)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	löytöpaikka
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	irtolöytöpaikka
<i>Ajoitus</i>	kivikautinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	-
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7173716, i= 478646, z= 92 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Kemilän päärakennus
<i>Sijainti</i>	Oulujoen itärannalla

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

Irtolöytö (KM 3207 tasataltta)
Simo Vanhatalo, inventointi 1987

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	-
<i>Löydöt</i>	-
<i>Peruskarttaote</i>	9

Kallio sijaitsee n. 11,4 km kaakkoon Utajärven kirkosta Oulujoen itärannalla. Tasataltta KM 3207 on löytynyt Kemilän talon pellostä, mutta tarkemmat löytötiedot puuttuvat. Vuoden 2013 inventoinnissa kohdetta ei tarkastettu, sillä taloa ympäröiviä peltoja ei oltu kynnetty.

54 Utajärvi Keski-Niskan Koskenniska (uusi kohde)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	löytöpaikka
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	irtolöytöpaikka
<i>Ajoitus</i>	kivikautinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	-
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7168298, i= 479345, z= 100 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Koulurakennus
<i>Sijainti</i>	Keski-Niskassa, Oulujoen länsirannalla

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

Irtolöytö (Keski-Niskan kansakoulu: reikäkivi)
Simo Vanhatalo, inventointi 1987

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	-
<i>Löydöt</i>	-
<i>Peruskarttaote</i>	12

Kohde sijaitsee noin 16,5 km eteläkaakkoon Utajärven kirkosta, Oulujoen länsirannalla. Reikäkivi on löytynyt koulun tontilta, mutta tarkemmat löytötiedot puuttuvat. Vuoden 2013 inventoinnissa koulusta pohjoiseen olevaa pientä peltoa pystyttiin tarkastamaan jonkin verran, sillä siitä oli vilja korjattu, ja olkien välistä näki hieman hiekkaista peltomaata. Tästä edelleen pohjoiseen, Suvelan itäpuolella olevalle rinteelle tehtiin myös muutamia tuloksettomia koepistoja.

55 Utajärvi Kokkosaari (uusi kohde)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	löytöpaikka
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	irtolöytöpaikka
<i>Ajoitus</i>	kivikautinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	-
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7180693, i= 473938, z= 78-80 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	kartta-arvio
<i>Sijainti</i>	Utajärven Kokkosaarella

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

Irtolöytöjä (KM 3671:16 tasataltta, KM 3871:65 tasataltta)
Matti Huurre, inventointi 1954
Simo Vanhatalo, inventointi 1987

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	-
<i>Löydöt</i>	-
<i>Peruskarttaote</i>	3

Kokkosaari sijaitsee noin 3 km kaakkoon Utajärven kirkosta Putaalansaaren itärannasta Utasen voimalaitokselle johtavan kanavapenkereen alla ja saarella mahdollisesti aikoinaan sijainnut kivikautinen asuinpaikka on kokonaan tuhoutunut. Arkistotietojen mukaan saaresta on löytynyt jo 1880-luvun loppupuolella useita kiviesineitä, mutta ne ovat joutuneet hukkaan.

56 Utajärvi Kontio (uusi kohde)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	löytöpaikka
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	irtolöytöpaikka
<i>Ajoitus</i>	kivikautinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	-
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7180913, i= 475057, z= 80 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Uusi-Kontion päärakennus
<i>Sijainti</i>	Järvikylässä, Utajärven itärannalla

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

Irtolöytöjä (PPM 6771 reikäkivi)
Simo Vanhatalo, inventointi 1987

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	-
<i>Löydöt</i>	-
<i>Peruskarttaote</i>	3

Kohde sijaitsee noin 3,8 km kaakkoon Utajärven kirkosta, Utajärven itärannalla. Esineen löytötiedot puuttuvat. Vuoden 2013 inventoinnin aikaan talon välittömässä läheisyydessä ja sen pohjoispuolella olevat pelot oli kynnetty ja ne myös tarkastettiin, tuloksetta.

57 Utajärvi Lehtola (uusi kohde)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	löytöpaikka
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	irtolöytöpaikka
<i>Ajoitus</i>	kivikautinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	-
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7168128, i= 479275, z= 100 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Lehtolan päärakennus
<i>Sijainti</i>	Keski-Niskassa, Oulujoen länsirannalla

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

Irtolöytöjä (KM 11148:1-2 kehdonjalaskirves, kolmion muotoinen liuskekivi)
Simo Vanhatalo, inventointi 1987

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	-
<i>Löydöt</i>	-
<i>Peruskarttaote</i>	12

Kohde sijaitsee noin 16,6 km eteläkaakkoon Utajärven kirkosta, Oulujoen länsirannalla. Esineet ovat löytyneet maanmuokkaustöissä Lehtolan torpan maalta, mutta tarkemmat löytötiedot puuttuvat. Vuoden 2013 inventoinnissa todettiin, että Lehtolan alueella ei nykyään ole enää peltoja, joten kohdetta ei tutkittu sen tarkemmin.

58 Utajärvi Linkki (uusi kohde)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	löytöpaikka
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	irtolöytöpaikka
<i>Ajoitus</i>	kivikautinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	-
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7182862, i= 474387, z= 78 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Löytöpaikka
<i>Sijainti</i>	Kangaskylässä, Utosjoen pohjoisrannalla

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

Irtolöytöjä (KM 13592 tuura)
Matti Huurre, inventointi 1954
Simo Vanhatalo, inventointi 1987

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	-
<i>Löydöt</i>	-
<i>Peruskarttaote</i>	2

Kohde sijaitsee noin 2,5 km itään Utajärven kirkosta, Utosjoen pohjoisrannalla. Tuura KM 13592 on löytynyt aivan Utosjoen rannasta, noin 70 metriä itään päärakennuksesta. Alueelta on löytynyt muitakin kiviesineitä, jotka ovat myöhemmin joutuneet hukkaan. Aiemmissa tarkastuksissa alueelta ei ole löydetty mitään ja vuoden 2013 inventoinnissa alueelle ei menty lainkaan, koska se on täysin rakennettua. Linkin talosta länteen on peltoa, joka ei käyntihetkellä ollut kynnettyä.

59 Utajärvi Miettula (uusi kohde)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	löytöpaikka
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	irtolöytöpaikka
<i>Ajoitus</i>	kivikautinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	-
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7177595, i= 476639, z= 87 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	kartta-arvio
<i>Sijainti</i>	Ala-Niskassa, Oulujoen länsirannalla

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

Irtolöytöjä (KM 7170:2 kourutaltoa)
Simo Vanhatalo, inventointi 1987

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	-
<i>Löydöt</i>	-
<i>Peruskarttaote</i>	6

Kohde sijaitsee noin 7,2 km kaakkoon Utajärven kirkosta, Oulujoen länsipuolella. Esine on löytynyt noin 70 metriä Oulujoen rannasta, kuivuneen puron törmän päältä, tien ja joen välistä. Todennäköisesti kyseessä on Keskitalosta noin 200 metriä pohjoiseen ja Miettulasta noin 230 metriä itäkoilliseen oleva pellontörmä purouoman päällä Miettulan puolen purouomaa. Tämä pelto ei ollut kynnetty tarkastushetkellä, mutta Keskitalon puoleista purouoman päällä olevaa kyntöpeltoa tarkastettiin hetki tuloksetta. Pellon maaperä on hiekkamultaa.

60 Utajärvi Mäkivainio (uusi kohde)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	löytöpaikka
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	irtolöytöpaikka
<i>Ajoitus</i>	kivikautinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	-
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7177454, i= 4771116, z= 85 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	löytöpaikka
<i>Sijainti</i>	Ala-Niskassa, Oulujoen itärannalla

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

Irtolöytö (KM 13591 poikkikirveen katkelma)
Matti Huurre, inventointi 1954
Simo Vanhatalo, inventointi 1987

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	AKDG3466:1
<i>Löydöt</i>	-
<i>Peruskarttaote</i>	6

Kohde sijaitsee noin 7,6 km kaakkoon Utajärven kirkosta, Oulujoen itärannalla. Löytöpaikka sijaitsee noin 80 metriä kaakkoon Mäkivainion päärakennuksesta, mutta pellossa joka on jäänyt Oulujoen alle. Vuoden 2013 inventoinnissa talon ympäristöä käytiin tutkimassa ja mm. talon kaakkoispuolelta löytyi pyyntikuoppia (Seikansuonoja 1). Talo lienee lähinnä kesäkäytössä ja sen ympärillä olevat pellot olivat tarkastushetkellä kyntämättä.

AKDG3466:1. Löytöpaikka
Mäkivainion pelloilla, etelästä.
Kuvaaja: Petro Pesonen.

61 Utajärvi Pirilä (uusi kohde)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	löytöpaikka
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	irtolöytöpaikka
<i>Ajoitus</i>	kivikautinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	-
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7173056, i= 478436, z= 92 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Pirilän päärakennus
<i>Sijainti</i>	Sipolankylässä, Oulujoen länsirannalla

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

Irtolöytö (KM 3041:1-3 tasataltta, hioinkivi, tasataltan katkelma)
Simo Vanhatalo, inventointi 1987

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	-
<i>Löydöt</i>	-
<i>Peruskarttaote</i>	10

Kohde sijaitsee noin 11,6 km kaakkoon Utajärven kirkosta Oulujoen länsirannalla. Esineet KM 3041:1-3 ovat löytyneet Pirilän mökin pellostä, mutta tarkemmat löytötiedot puuttuvat. Vuoden 2013 inventoinnissa kohdetta ei tarkastettu, koska taloa ympäröivät pellot olivat vielä kyntämättä.

62 Utajärvi Poikola (uusi kohde)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	löytöpaikka
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	irtolöytöpaikka
<i>Ajoitus</i>	kivikautinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	-
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7169098, i= 479455, z= 98 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Poikolan päärakennus
<i>Sijainti</i>	Keski-Niskassa, Oulujoen länsirannalla

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

Irtolöytö (KM 4059:1-6 tasatalttoja, kirveen katkelmia, puikon tapainen esine, hioinkivi)
Simo Vanhatalo, inventointi 1987

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	-
<i>Löydöt</i>	-
<i>Peruskarttaote</i>	12

Kohde sijaitsee noin 15,6 km kaakkoon Utajärven kirkosta Oulujoen Ahmaskosken länsirannalla. Esineet KM 4059:1-6 ovat löytyneet torpparo Juho Tervon perunapellosta, mutta tarkemmat löytötiedot puuttuvat. Vuoden 2013 inventoinnissa kohdetta ei tarkastettu, koska pellot olivat alueella vielä kyntämättä. Poikolan, Ylitalon ja Kenttälän tienoot ovat kyllä hyvin potentiaalisia kivikautisille asuinpaikoille.

63 Utajärvi Puhakka (uusi kohde)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	löytöpaikka
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	irtolöytöpaikka
<i>Ajoitus</i>	kivikautinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	-
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7166219, i= 480555, z= 102 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Puhakan päärakennus
<i>Sijainti</i>	Ylisuvannossa, Oulujoen itärannalla

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

Irtolöytö (KM 3671:5 piinuolenkärki)
Simo Vanhatalo, inventointi 1987

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	-
<i>Löydöt</i>	-
<i>Peruskarttaote</i>	13

Kohde sijaitsee noin 18,5 km eteläkaakkoon Utajärven kirkosta Oulujoen pohjoisrannalla. Nuolenkärki KM 3671:5 on löytynyt Puhakan talon jokitörmän pellosta, mutta tarkemmat löytötiedot puuttuvat. Todennäköisesti löytöpaikka on jäänyt veden alle voimalaitostöiden takia. Kohdetta ei vuoden 2013 inventoinnissa päästy tarkastamaan, koska pellot olivat kyntämättä.

64 Utajärvi Pyykkö (uusi kohde)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	löytöpaikka
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	irtolöytöpaikka
<i>Ajoitus</i>	kivikautinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	-
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7176045, i= 477476, z= 90 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Pyykön päärakennus
<i>Sijainti</i>	Ala-Niskassa, Oulujoen länsirannalla

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

Irtolöytö (KM 2508:21,27,31,32 tasatalttoja, oikokirves, kaksoistaltoa)
Simo Vanhatalo, inventointi 1987

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	-
<i>Löydöt</i>	-
<i>Peruskarttaote</i>	8

Kohde sijaitsee noin 8,8 km kaakkoon Utajärven kirkosta, Oulujoen länsirannalla. Esineiden löytötiedot ovat puutteellisia, mutta ilmeisesti esineet ovat löytyneet tilan rantapelloista. Vuoden 2013 inventoinnissa kaikkien talon ympärillä olevien peltojen todettiin olevan kyntämättä, joten aluetta ei tarkastettu.

65 Utajärvi Siika-aho (uusi kohde)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	löytöpaikka
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	irtolöytöpaikka
<i>Ajoitus</i>	kivikautinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	-
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7181313, i= 474697, z= 77 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Siika-ahon päärakennus
<i>Sijainti</i>	Järvikylässä, Utajärven itärannalla

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

Irtolöytö (KM 13655 sileä musta kivi, ehkä luontainen)
Matti Huurre, inventointi 1954
Simo Vanhatalo, inventointi 1987

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	-
<i>Löydöt</i>	-
<i>Peruskarttaote</i>	3

Kohde sijaitsee noin 3,3 km kaakkoon Utajärven kirkosta, Utajärven pohjois-/itärannalla. Mahdollinen kivi-esine KM 13655 on löytynyt rantatörmästä, mutta tarkempia löytötietoja ei ole. Paikalta on löytynyt toinenkin samanlainen kivi, jossa oli reikä, mutta kivi on joutunut hukkaan. Ranta on nykyisellään täysin rakennettu, joten kohdetta ei voitu tarkastaa.

66 Utajärvi Sormula (uusi kohde)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	löytöpaikka
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	irtolöytöpaikka
<i>Ajoitus</i>	kivikautinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	-
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7166759, i= 480242, z= 100 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Sormulan päärakennus
<i>Sijainti</i>	Ylisuvannossa, Oulujoen itärannalla

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

Irtolöytö (KM 3045:1 tasataltta, KM 3671:3-4 tasataltta, liuskerenkaan katkelma)
Simo Vanhatalo, inventointi 1987

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	-
<i>Löydöt</i>	-
<i>Peruskarttaote</i>	13

Kohde sijaitsee noin 18,2 km eteläkaakkoon Utajärven kirkosta, Oulujoen itärannalla. Tasataltta KM 3671:3 on löytynyt rantatörmästä, mutta muiden esineiden löytötiedot puuttuvat. Vuoden 2013 inventoinnissa aluetta ei päästy tarkastamaan, sillä pellot olivat alueella vielä kyntämättä.

67 Utajärvi Tolola (uusi kohde)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	löytöpaikka
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	irtolöytöpaikka
<i>Ajoitus</i>	kivikautinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	-
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7167678, i= 479475, z= 100 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	Tololan päärakennus
<i>Sijainti</i>	Keski-Niskassa, Oulujoen länsirannalla

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

Irtolöytö (KM 7464:3 kourutaltoa)
Simo Vanhatalo, inventointi 1987

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	-
<i>Löydöt</i>	-
<i>Peruskarttaote</i>	12

Kohde sijaitsee noin 17 km eteläkaakkoon Utajärven kirkosta, Oulujoen länsirannalla. Kourutaltoa on löytynyt Tololan pellostä, mutta tarkemmat löytötiedot puuttuvat. Paikalta on mahdollisesti vuonna 1982 löytynyt toinenkin kiviesine, reiällinen kivikirves vuonna 1984 palaneen vanhan asuinrakennuksen paikalta. Tämä esine on kuitenkin joutunut hukkaan. Tololan pellot olivat vuoden 2013 inventoinnin aikaan vielä kynthämättä.

68 Utajärvi Utajärven kanava (uusi kohde)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	löytöpaikka
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	irtolöytöpaikka
<i>Ajoitus</i>	kivikautinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	-
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7180393, i= 474367, z= 76 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	vuoden 1987 inventointikertomus
<i>Sijainti</i>	Utajärven keskeltä kulkevan kanavan työmaalta

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

Irtolöytö (KM 23746 reikäkivi)
Simo Vanhatalo, inventointi 1987

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	-
<i>Löydöt</i>	-
<i>Peruskarttaote</i>	3

Kohde sijaitsee noin 3,6 km kaakkoon Utajärven kirkosta, Utajärven kanavan rannalla. Esine on löytynyt kanavan penkereeltä, jolle se lienee joutunut ruoppaustöiden yhteydessä. Löytöpaikka on siten sekundäärinen eikä alkuperäistä löytöpaikkaa ole mahdollista selvittää.

69 Utajärvi Vähäoja (uusi kohde)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	löytöpaikka
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	irtolöytöpaikka
<i>Ajoitus</i>	kivikautinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	-
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7168578, i= 479735, z= 90 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	vuoden 1987 inventointikertomus
<i>Sijainti</i>	Keski-Niskassa, Oulujoen itärannalla

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

Irtolöytö (KM 3671:6-7 tasatalttoja)
Simo Vanhatalo, inventointi 1987

Inventointi 2013

<i>Valokuvat</i>	-
<i>Löydöt</i>	-
<i>Peruskarttaote</i>	12

Kohde sijaitsee noin 16 km eteläkaakkoon Utajärven kirkosta Oulujoen itärannalla Ahmaskosken yläpuolella. Taltta KM 3071:6 on löytynyt Taululan torpasta ja taltta KM 3071:7 Vellikorvan torpan jokitörmäpeltoa kynnettäessä. Tarkemmat esineiden löytötiedot kuitenkin puuttuvat. Torpat lienevät sijainneet jossain koordinaattien indikoimassa paikassa ja todennäköisesti löytöpaikat ovat nykyään Oulujoen vedenpinnan alla. Toisaalta Kurttilan lomamökkien eteläpuolelta löytynyt asuinpaikka (Vellikorva) viittaa siihen, että ylempänä olevat asuinpaikat ovat saattaneet aivan jokivarressakin säilyä.

70 Utajärvi Väänykkä (uusi kohde)

Perustiedot

<i>Muinaisjäännöslaji</i>	löytöpaikka
<i>Muinaisjäännöstyyppi</i>	irtolöytöpaikka
<i>Ajoitus</i>	kivikautinen
<i>Rauhoitusluokkaehdotus</i>	-
<i>Koordinaatit (ETRS TM35)</i>	p= 7179200, i= 475302, z= 105 mmpy
<i>Koordinaattien selite</i>	K. Katiskosken arvio (mreki)
<i>Sijainti</i>	Utakosken rannalla, Oulujoen itärannalla

Aiemmat tutkimukset ja löydöt

Irtolöytöjä (KM 3045:19-21 tasataltta, kourutalтта, epämääräinen kivi)
Simo Vanhatalo, inventointi 1987

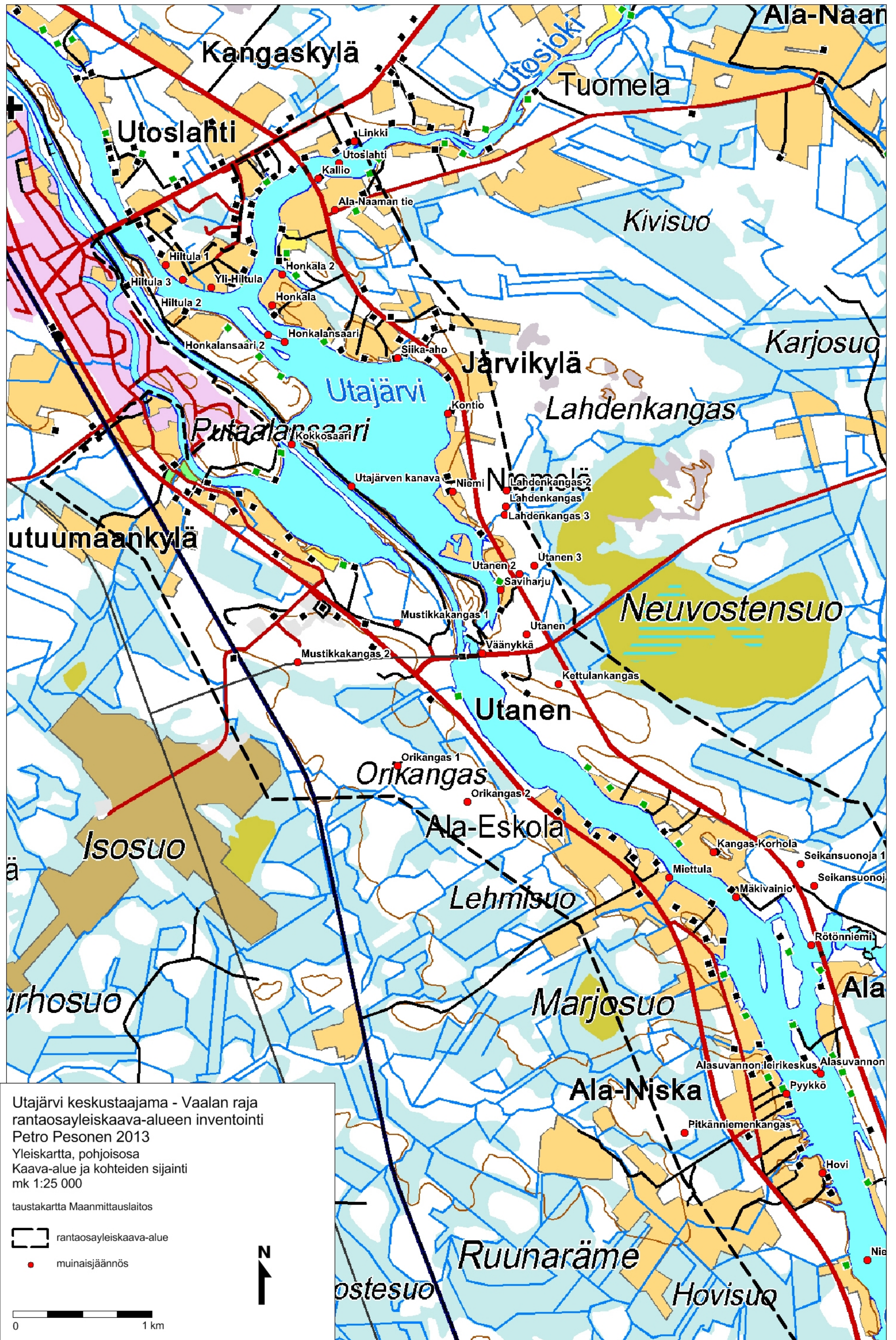
Inventointi 2013

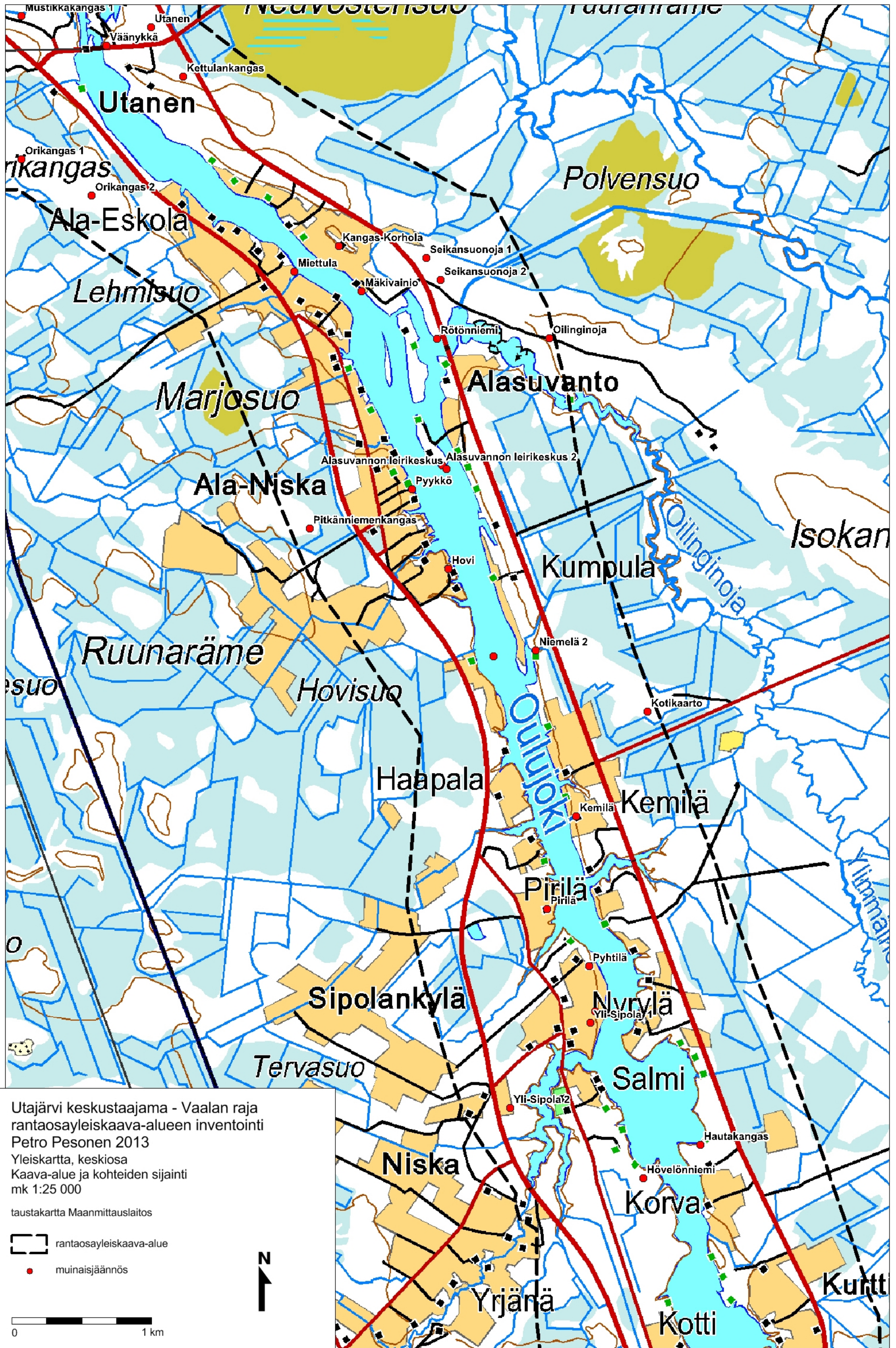
<i>Valokuvat</i>	-
<i>Löydöt</i>	-
<i>Peruskarttaote</i>	5

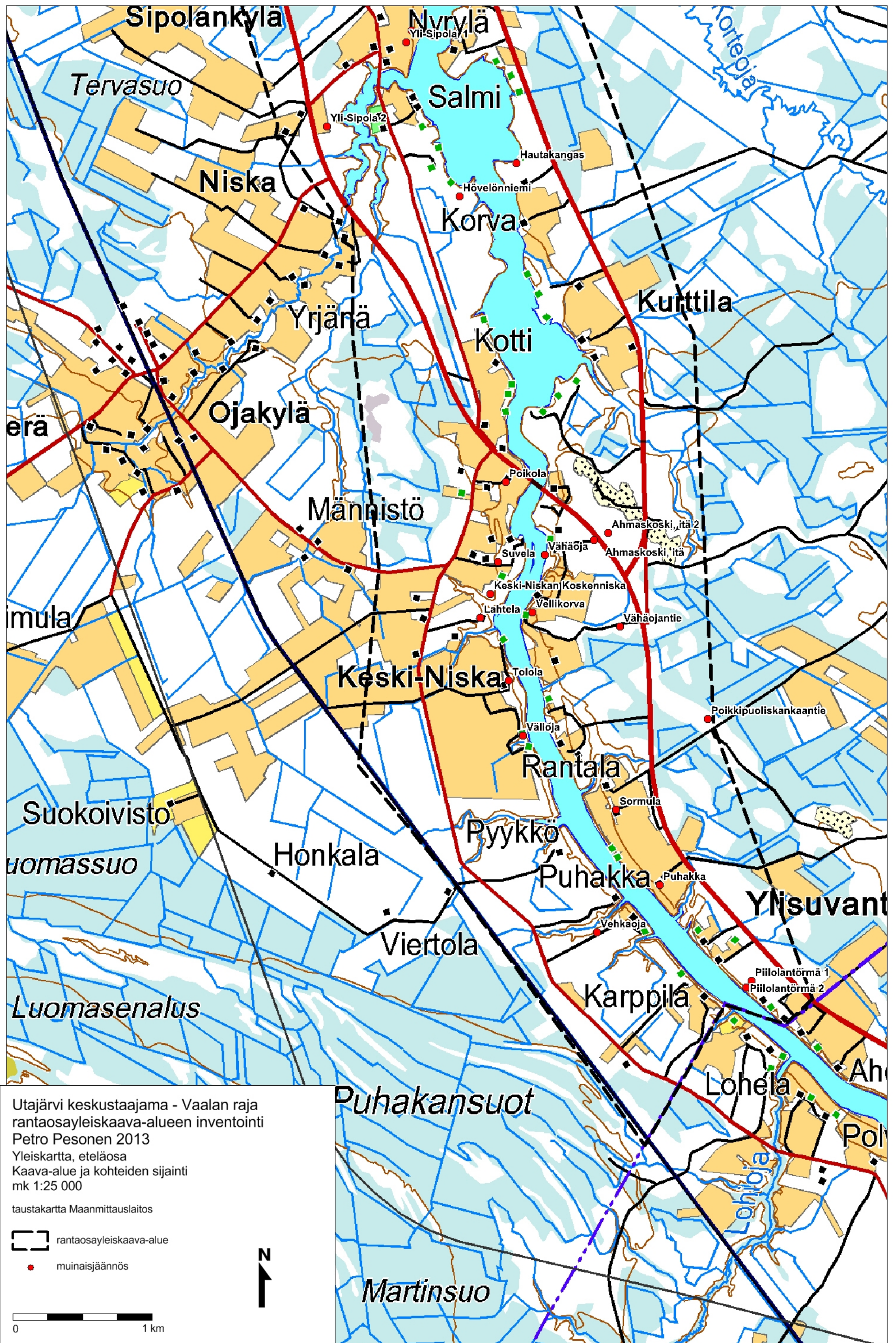
Kohde sijaitsee Utasen voimalaitoksen alueella, luultavasti suunnilleen sillä kohdalla, missä tie 18616 ylittää Utasenkosken voimalaitoksineen, Oulujoen itärannalla. Esineet ovat löytyneet rakennuksen perustuksia kaivettaessa ja epämääräisen arkistotiedon mukaan ko. rakennus on hävitetty. Nykyään paikka on voimalaitostöiden vuoksi lähes täysin myllätty.

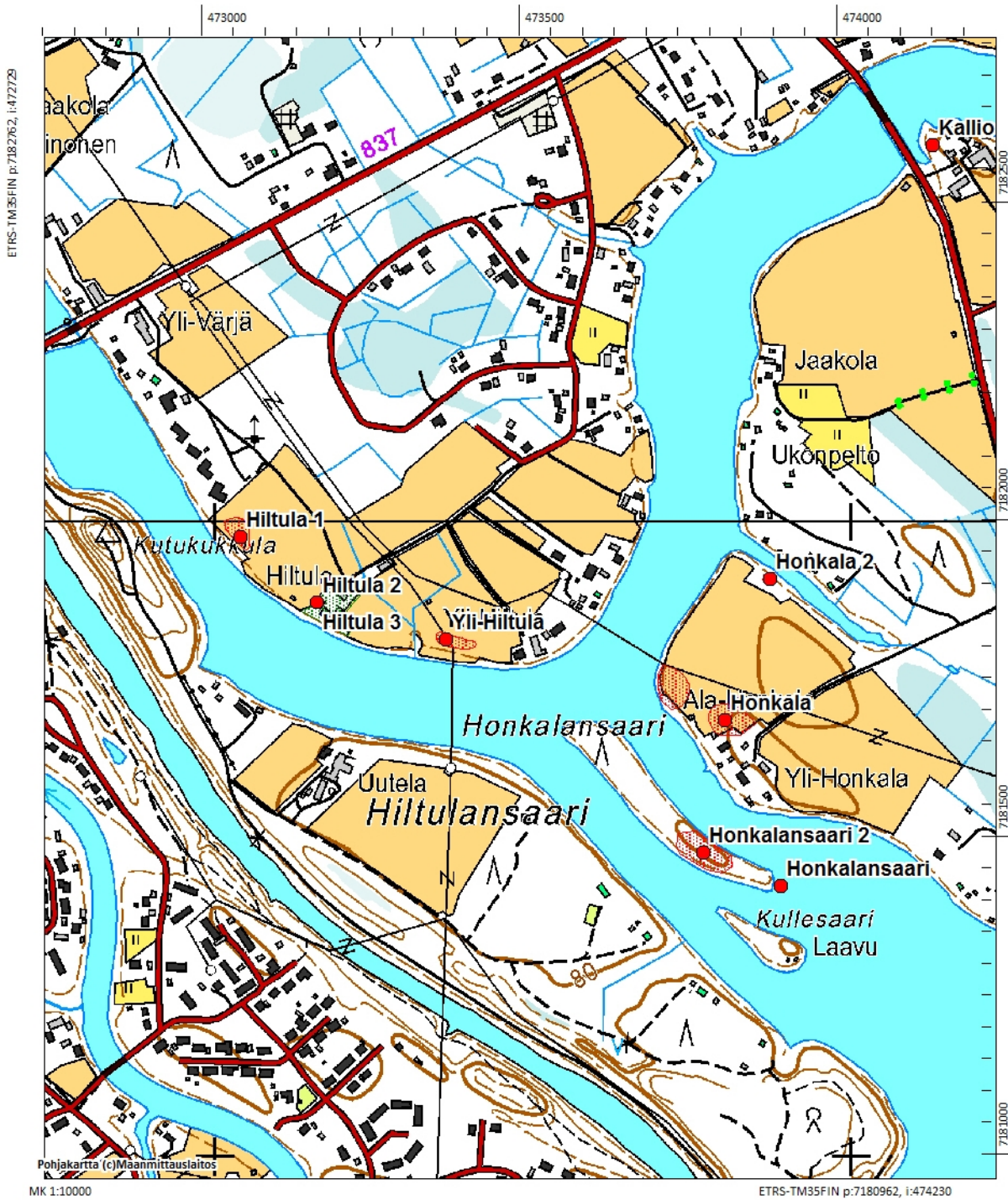

Utajärvi keskustaajama – Vaalan raja, rantosayleiskaava-alueen inventointi

P. Pesonen 2013

Peruskarttaote 1

Mittakaava 1:10000

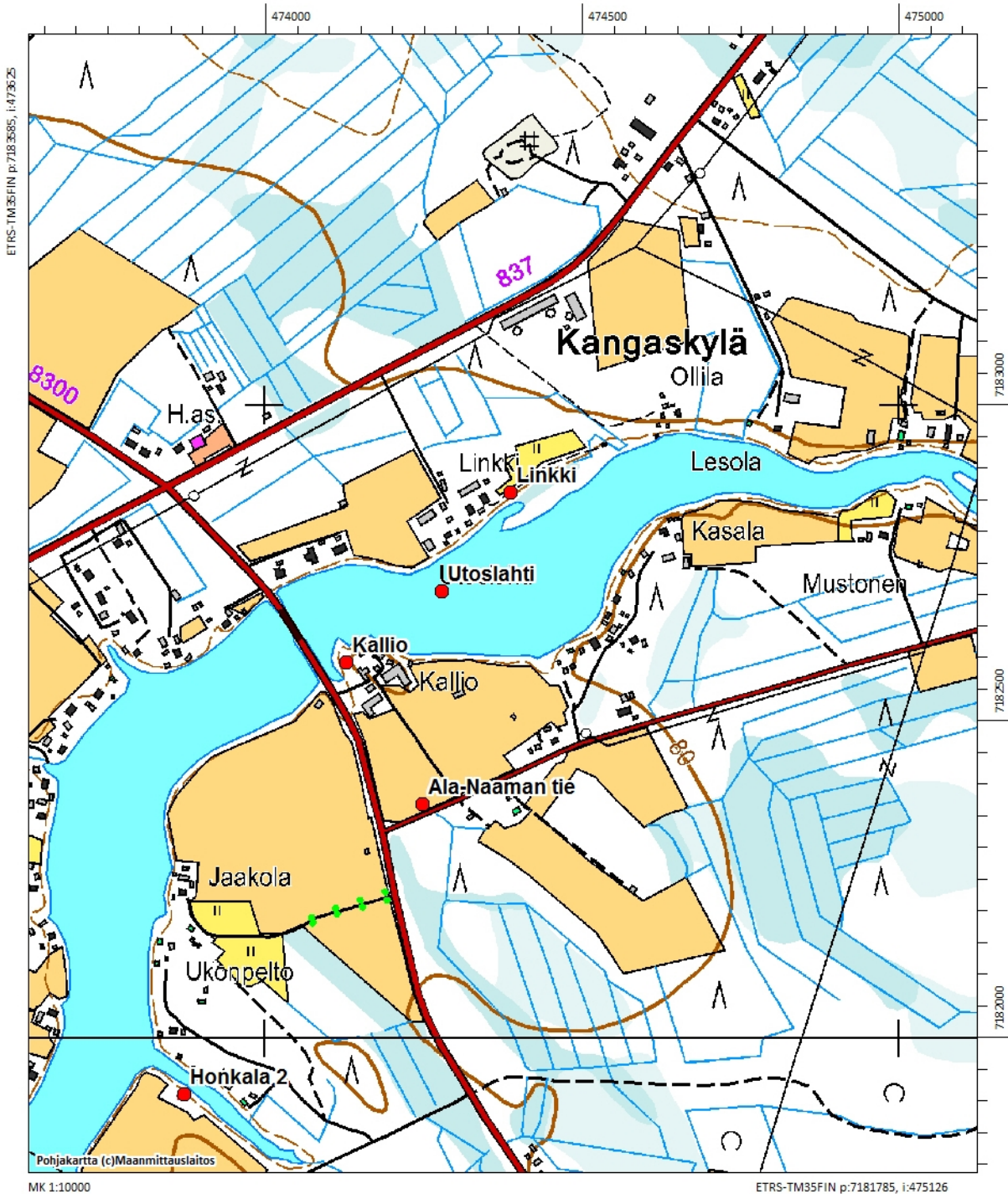

Utajärvi keskustaajama – Vaalan raja, rantosayleiskaava-alueen inventointi

P. Pesonen 2013

Peruskarttaote 2

Mittakaava 1:10000

Utajärvi keskustaajama – Vaalan raja, rantosayleiskaava-alueen inventointi

P. Pesonen 2013

Peruskarttaote 3

Mittakaava 1:10000

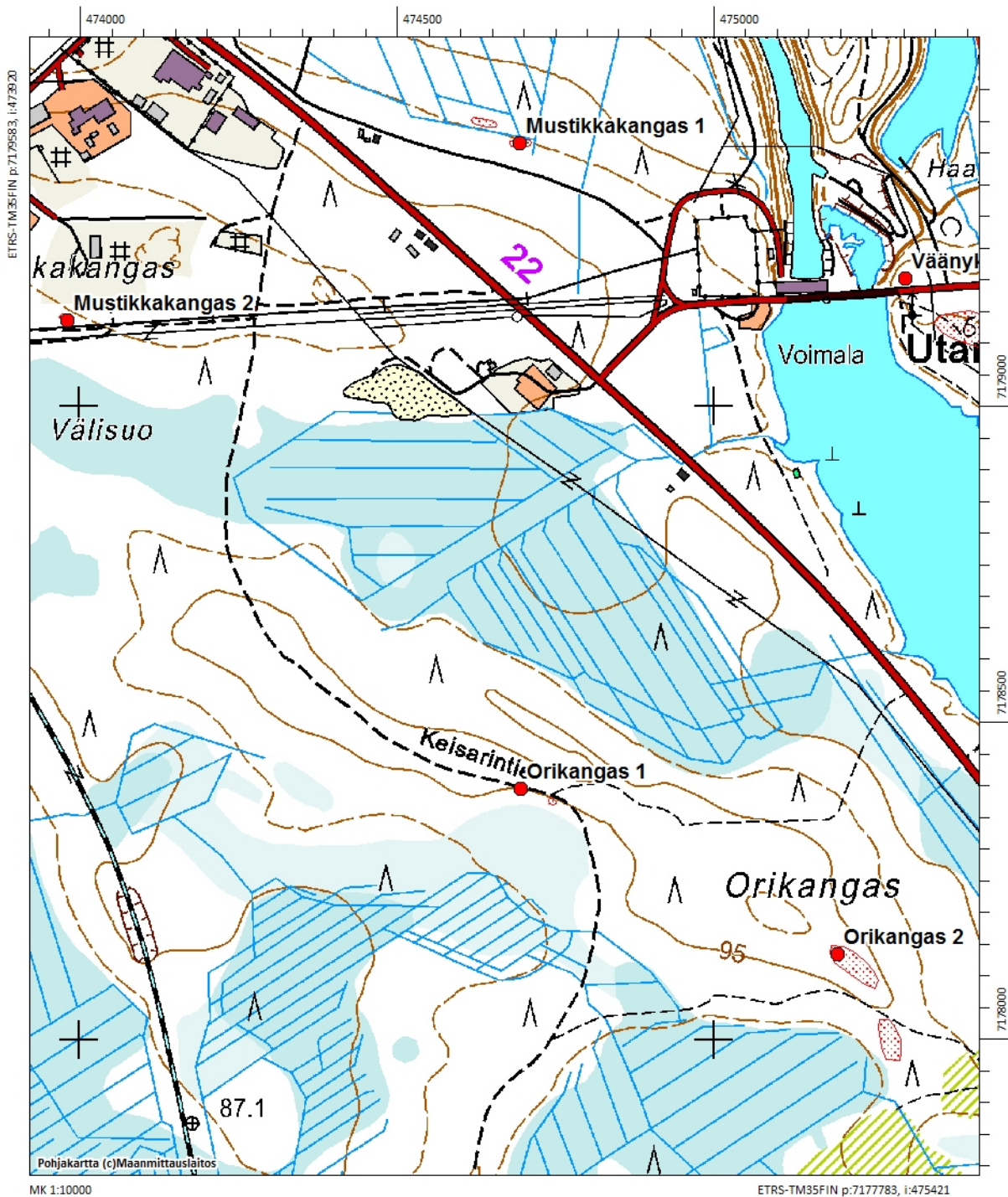

Utajärvi keskustaajama – Vaalan raja, rantosayleiskaava-alueen inventointi

P. Pesonen 2013

Peruskarttaote 4

Mittakaava 1:10000

Utajärvi keskustaajama – Vaalan raja, rantosayleiskaava-alueen inventointi

P. Pesonen 2013

Peruskarttaote 5

Mittakaava 1:10000

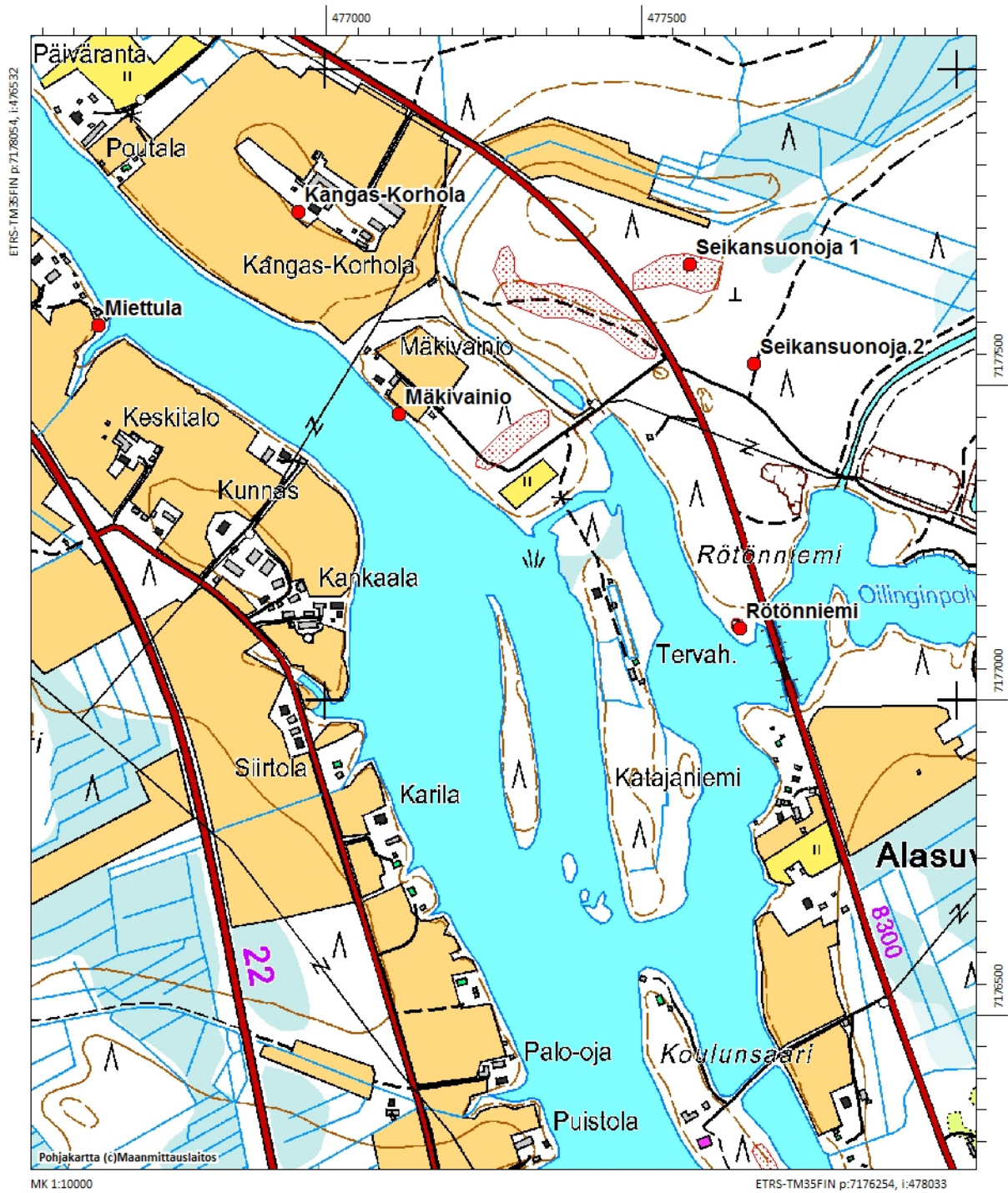

Utajärvi keskustaajama – Vaalan raja, rantosayleiskaava-alueen inventointi

P. Pesonen 2013

Peruskarttaote 6

Mittakaava 1:10000

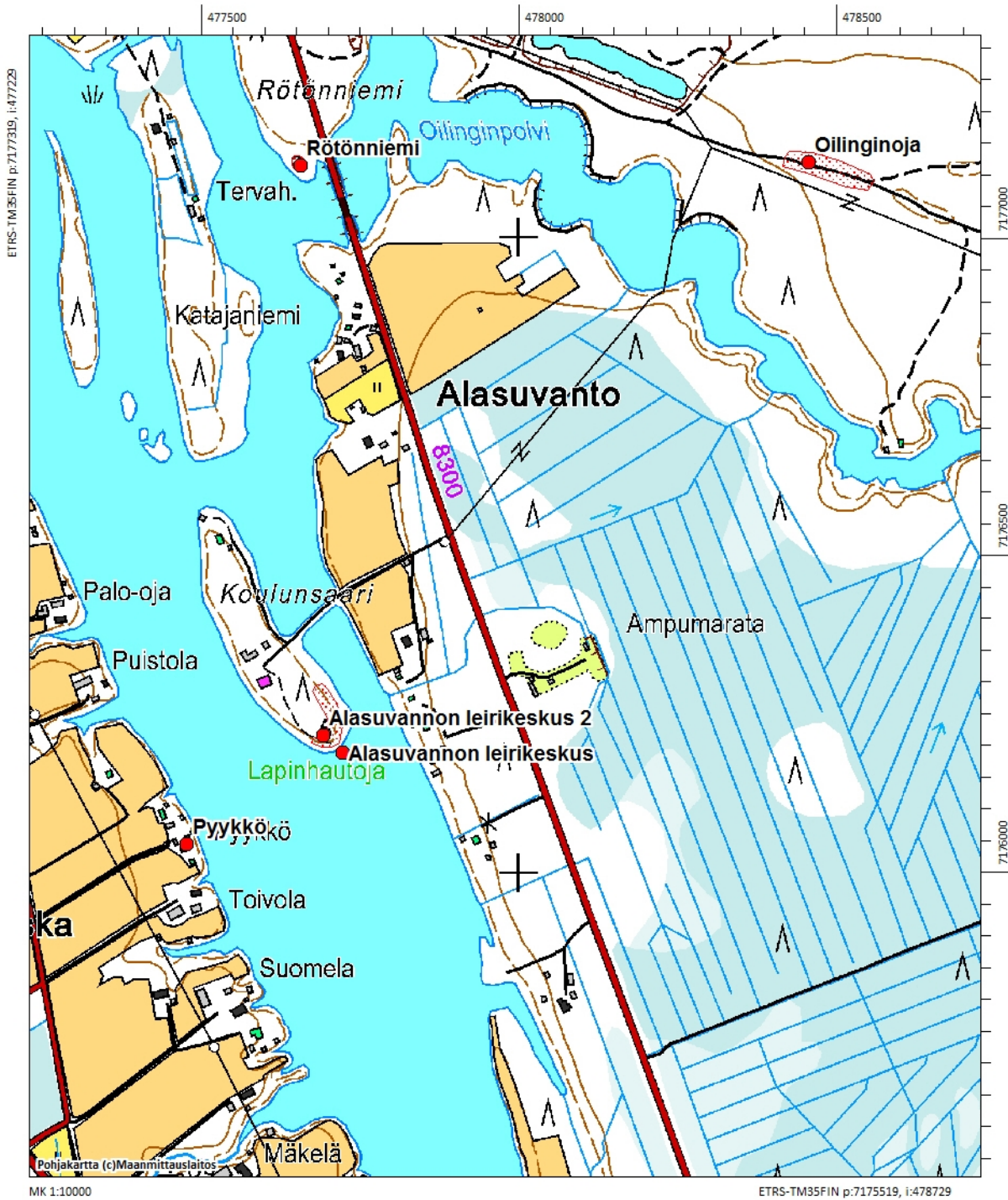

Utajärvi keskustaajama – Vaalan raja, rantosayleiskaava-alueen inventointi

P. Pesonen 2013

Peruskarttaote 7

Mittakaava 1:10000

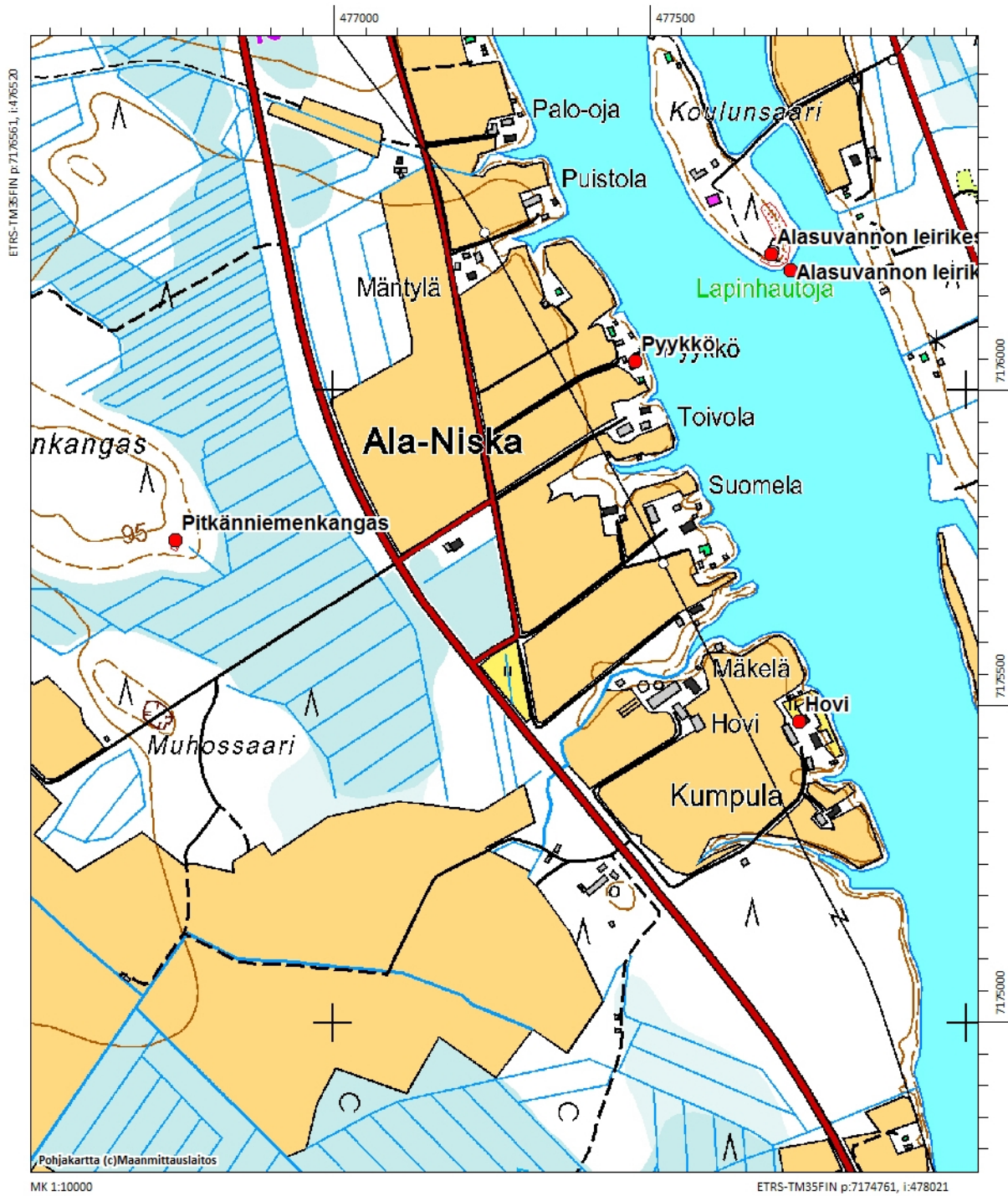

Utajärvi keskustaajama – Vaalan raja, rantosayleiskaava-alueen inventointi

P. Pesonen 2013

Peruskarttaote 8

Mittakaava 1:10000

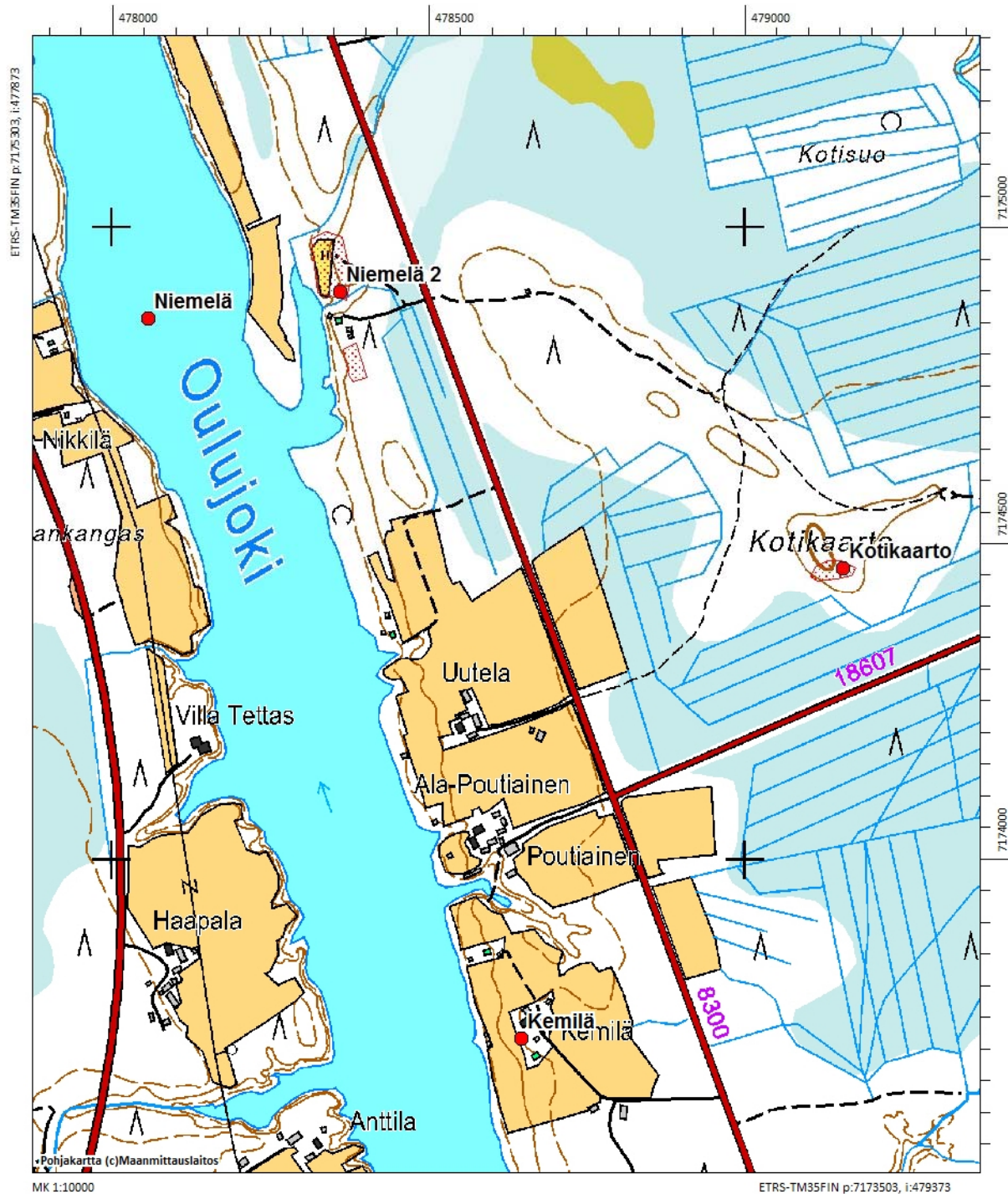

Utajärvi keskustaajama – Vaalan raja, rantosayleiskaava-alueen inventointi

P. Pesonen 2013

Peruskarttaote 9

Mittakaava 1:10000

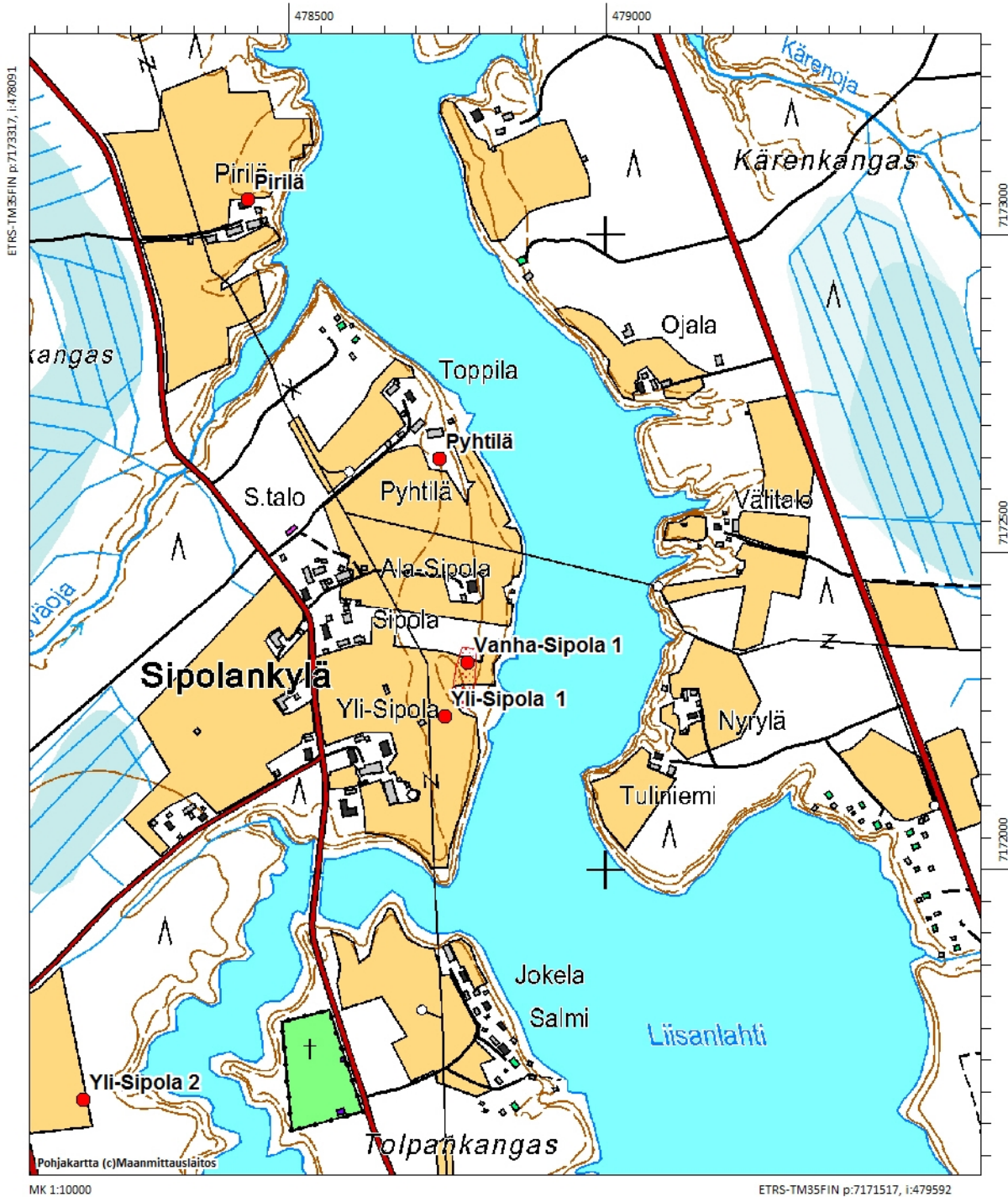

Utajärvi keskustaajama – Vaalan raja, rantosayleiskaava-alueen inventointi

P. Pesonen 2013

Peruskarttaote 10

Mittakaava 1:10000

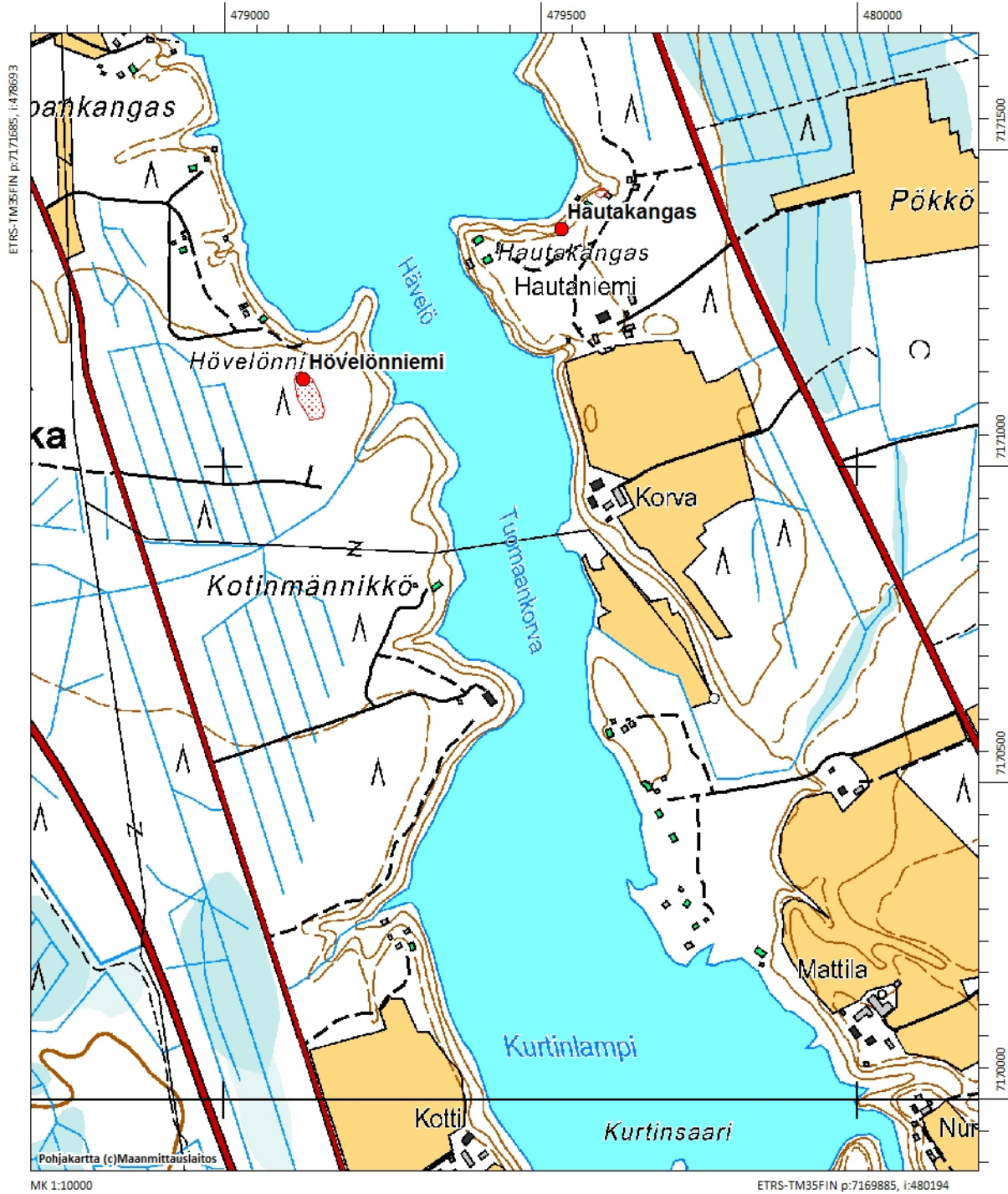

Utajärvi keskustaajama – Vaalan raja, rantosayleiskaava-alueen inventointi

P. Pesonen 2013

Peruskarttaote 11

Mittakaava 1:10000

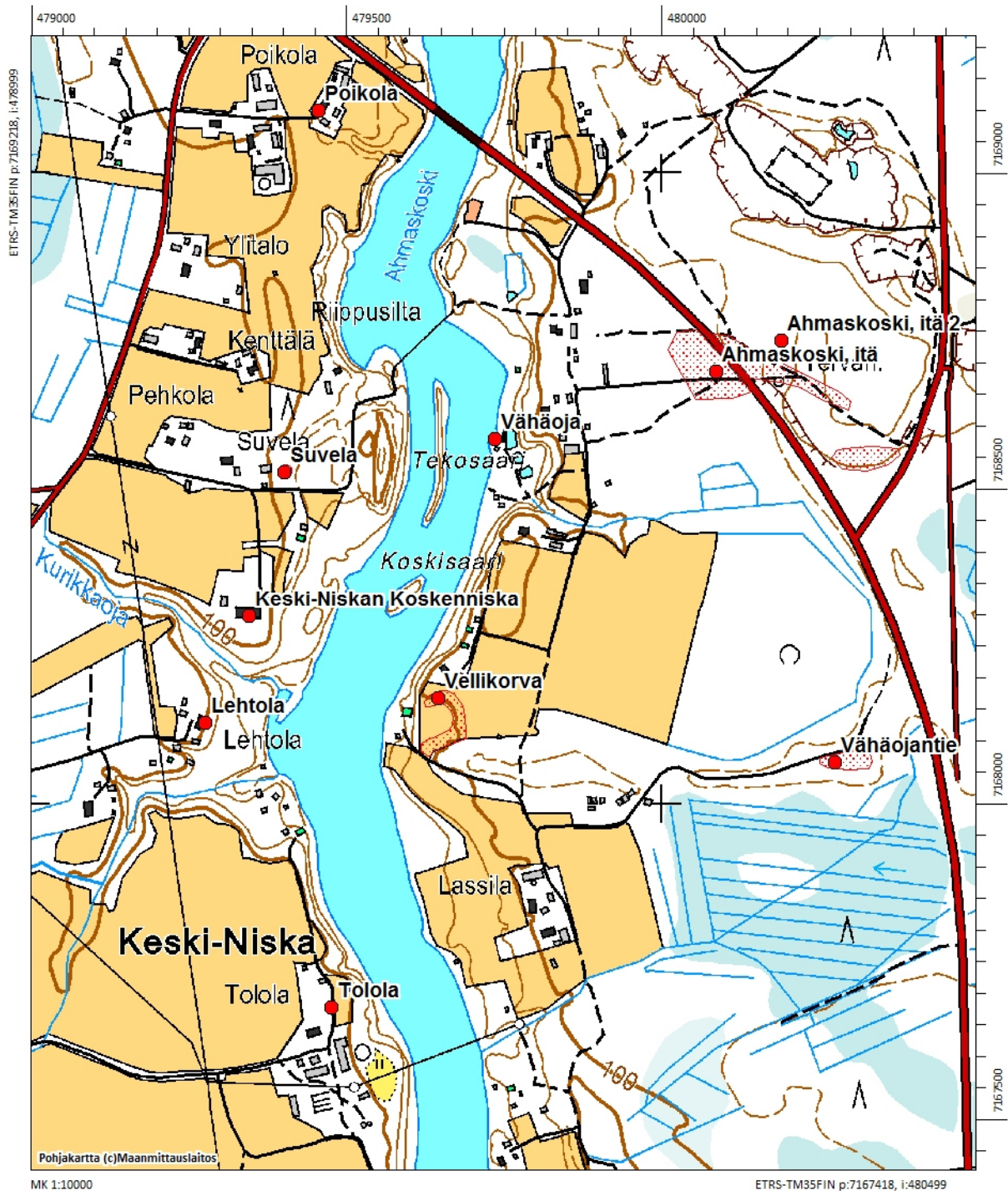

Utajärvi keskustaajama – Vaalan raja, rantosayleiskaava-alueen inventointi

P. Pesonen 2013

Peruskarttaote 12

Mittakaava 1:10000

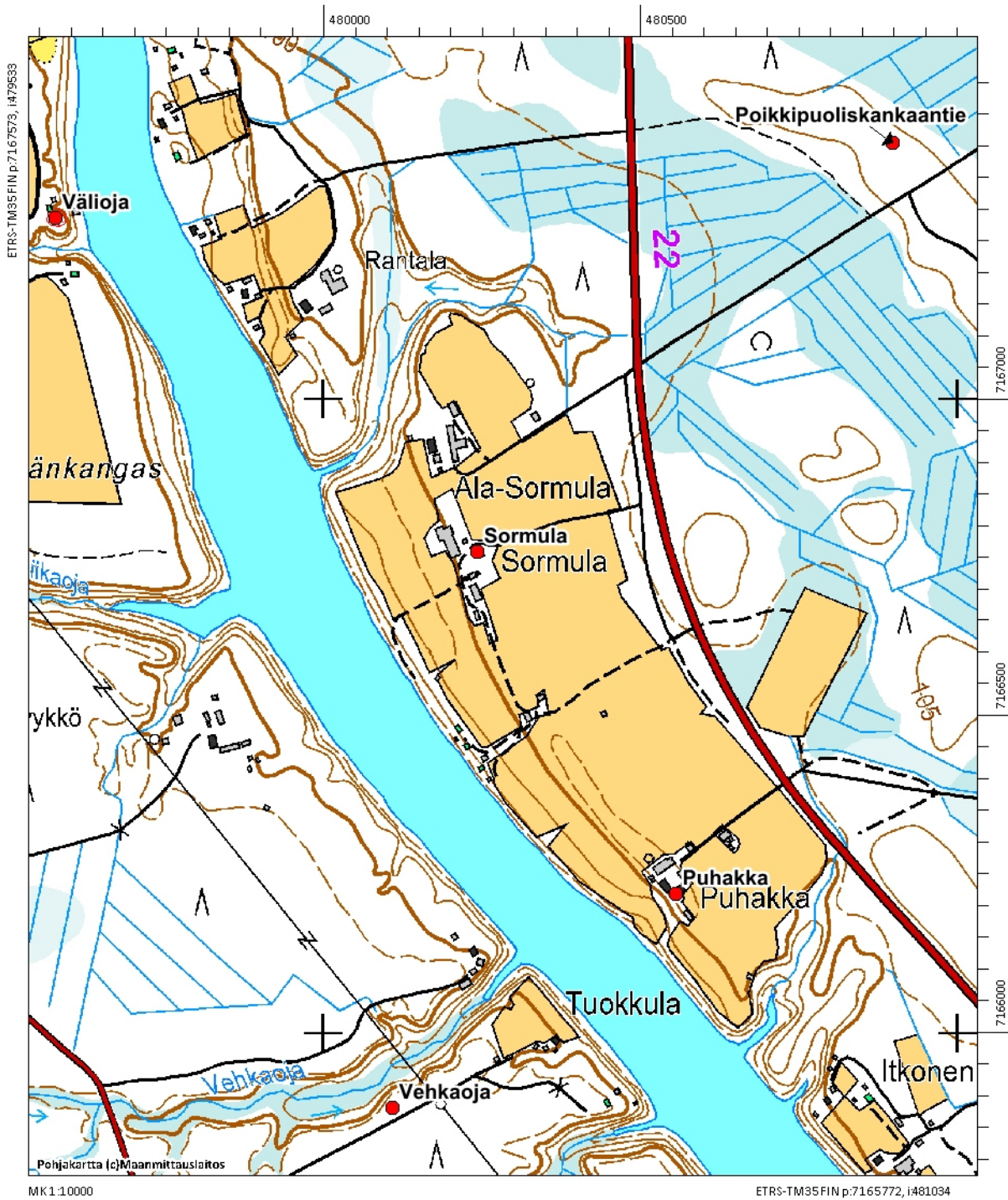

Utajärvi keskustaajama – Vaalan raja, rantosayleiskaava-alueen inventointi

P. Pesonen 2013

Peruskarttaote 13

Mittakaava 1:10000

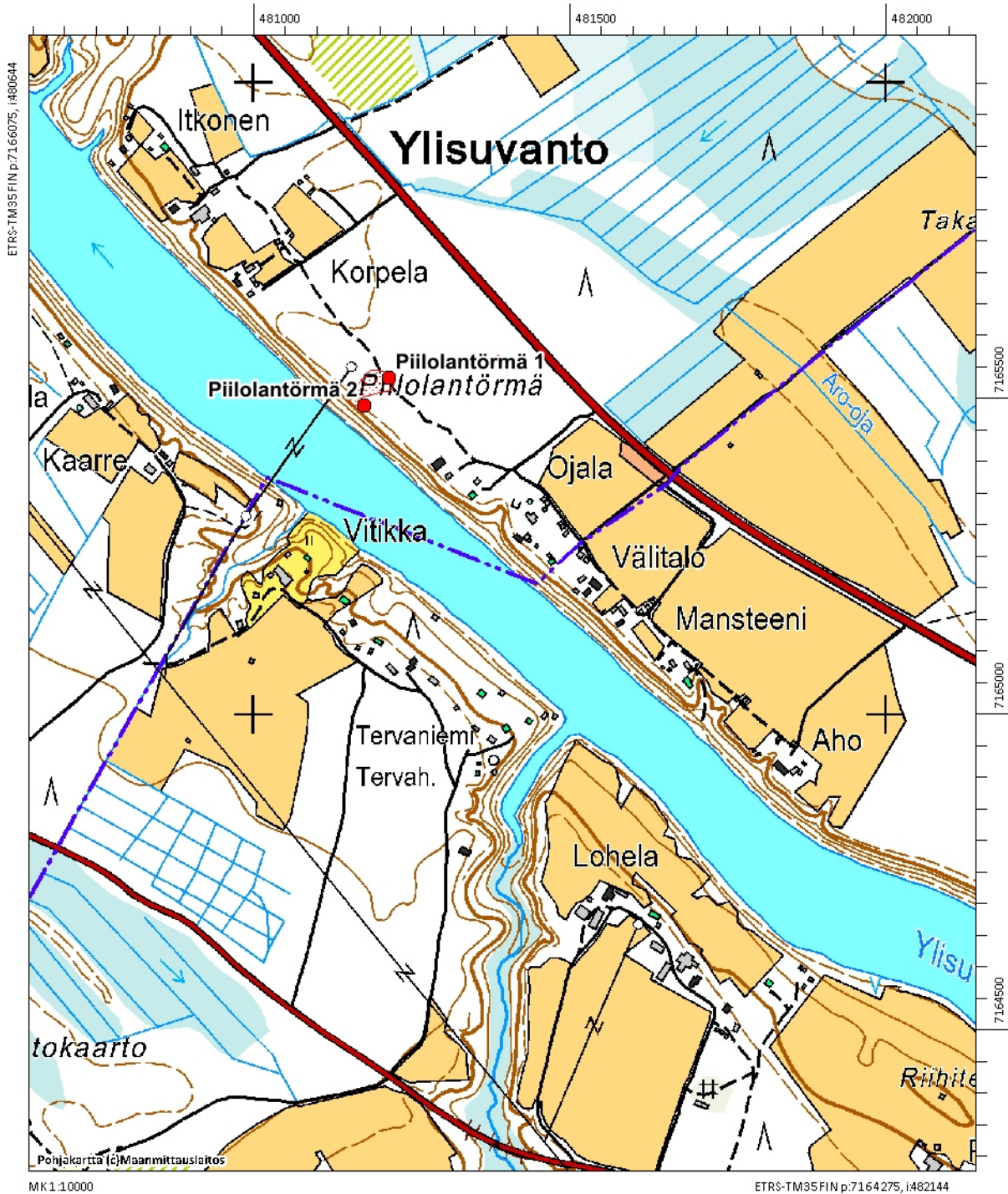

Utajärvi keskustaajama – Vaalan raja, rantosayleiskaava-alueen inventointi

P. Pesonen 2013

Peruskarttaote 14

Mittakaava 1:10000

Mittauspisteluetelo

mittauspiste	pno	pkoo	ikoo	kohdenimi
koekuoppa	L327	7168735	480189	Ahmaskoski, itä 2
koekuoppa	L328	7168724	480198	Ahmaskoski, itä 2
koekuoppa	L329	7178199	476963	Tuomaankuokkamaa
koekuoppa	L330	7178237	476853	Tuomaankuokkamaa
koekuoppa	L331	7178150	476739	Tuomaankuokkamaa
koekuoppa	L332	7179904	475702	Utanen 3
pintalöytö	L333	7180364	475476	Lahdenkangas 2
koekuoppa	L334	7180249	475475	Lahdenkangas
pintalöytö	L335	7180357	475482	Lahdenkangas 2
koekuoppa	L336	7180361	475478	Lahdenkangas 2
koekuoppa	L337	7180363	475476	Lahdenkangas 2
koekuoppa	L338	7180489	475429	Lahdenkangas
koekuoppa	L339	7180580	475372	Lahdenkangas
pintalöytö	L340	7181690	473819	Honkala
koekuoppa	L341	7179076	474087	Mustikkakangas
koekuoppa	L342	7166260	479304	Pyyköntie
koekuoppa	L343	7166235	479343	Pyyköntie
pintalöytö	L344	7182034	473044	Hiltula
pintalöytö	L345	7181975	473042	Hiltula
pintalöytö	L346	7181973	473044	Hiltula
pintalöytö	L347	7181967	473045	Hiltula
pintalöytö	L348	7181855	473350	Yli-Hiltula
pintalöytö	L349	7181809	473357	Yli-Hiltula
pintalöytö	L350	7181807	473367	Yli-Hiltula
pintalöytö	L351	7181814	473373	Yli-Hiltula
pyyntikuoppa	P700	7168714	480023	Ahmaskoski, itä
pyyntikuoppa	P701	7168709	480035	Ahmaskoski, itä
pyyntikuoppa	P702	7168726	480054	Ahmaskoski, itä
pyyntikuoppa	P703	7168739	480044	Ahmaskoski, itä
pyyntikuoppa	P704	7168742	480049	Ahmaskoski, itä
pyyntikuoppa	P705	7168692	480091	Ahmaskoski, itä
pyyntikuoppa	P706	7168685	480086	Ahmaskoski, itä
pyyntikuoppa	P707	7168680	480103	Ahmaskoski, itä
pyyntikuoppa	P708	7168668	480107	Ahmaskoski, itä
pyyntikuoppa	P709	7168654	480107	Ahmaskoski, itä
pyyntikuoppa	P710	7168655	480070	Ahmaskoski, itä
pyyntikuoppa	P711	7168652	480057	Ahmaskoski, itä
pyyntikuoppa	P712	7168688	480135	Ahmaskoski, itä
pyyntikuoppa	P713	7168713	480122	Ahmaskoski, itä
pyyntikuoppa	P714	7168705	480145	Ahmaskoski, itä
pyyntikuoppa	P715	7168696	480175	Ahmaskoski, itä

pyyntikuoppa	P716	7168670	480213	Ahmaskoski, itä
pyyntikuoppa	P717	7168670	480204	Ahmaskoski, itä
kuoppa	P718	7168554	480290	Ahmaskoski, itä
kuoppa	P719	7168547	480291	Ahmaskoski, itä
kuoppa	P720	7168544	480307	Ahmaskoski, itä
kuoppa	P721	7168556	480313	Ahmaskoski, itä
pyyntikuoppa	P722	7168636	480287	Ahmaskoski, itä
pyyntikuoppa	P723	7168645	480272	Ahmaskoski, itä
koekuoppa	P724	7168738	480188	Ahmaskoski, itä 2
koekuoppa	P725	7168734	480190	Ahmaskoski, itä 2
pyyntikuoppa	P726	7168555	480359	Ahmaskoski, itä
tervahauta	P727	7171375	479532	Hautakangas
tervahauta	P728	7171430	479596	Hautakangas
koekuoppa	P729	7174799	478359	Niemelä
pyyntikuoppa	P730	7174775	478385	Niemelä
pyyntikuoppa	P731	7174798	478379	Niemelä
pyyntikuoppa	P732	7174897	478359	Niemelä
koekuoppa	P733	7174906	478364	Niemelä
koekuoppa	P734	7174448	479123	Kotikaarto
kvartsijuoni	P735	7174448	479115	Kotikaarto
kuoppa	P736	7174453	479130	Kotikaarto
kuoppa	P737	7174451	479137	Kotikaarto
pintalöytö	P738	7174459	479139	Kotikaarto
pintalöytö	P739	7174464	479133	Kotikaarto
koekuoppa	P740	7174460	479155	Kotikaarto
pintalöytö	P741	7174453	479150	Kotikaarto
pintalöytö	P742	7174455	479161	Kotikaarto
pyyntikuoppa	P743	7176204	477685	Alasuvannon leirikeskus
pyyntikuoppa	P744	7176215	477692	Alasuvannon leirikeskus
pyyntikuoppa	P745	7176206	477708	Alasuvannon leirikeskus
pyyntikuoppa	P746	7176219	477707	Alasuvannon leirikeskus
pyyntikuoppa	P747	7176281	477683	Alasuvannon leirikeskus
koekuoppa	P748	7176207	477708	Alasuvannon leirikeskus
tervahauta	P749	7177113	477656	Rötönniemi
pintalöytö	P750	7177121	478460	Oilinginoja
pintalöytö	P751	7177119	478456	Oilinginoja
pintalöytö	P752	7177125	478439	Oilinginoja
koekuoppa	P753	7177089	478524	Oilinginoja
pyyntikuoppa	P754	7177636	477325	Seikansuonoja
pyyntikuoppa	P755	7177697	477289	Seikansuonoja
pyyntikuoppa	P756	7177634	477411	Seikansuonoja
pyyntikuoppa	P757	7177558	477506	Seikansuonoja
pyyntikuoppa	P758	7177442	477335	Seikansuonoja
pyyntikuoppa	P759	7177381	477261	Seikansuonoja
pyyntikuoppa	P760	7177417	477306	Seikansuonoja

pintalöytö	P761	7177533	477678	Seikansuonoja
koekuoppa	P762	7177524	477677	Seikansuonoja
koekuoppa	P763	7177529	477680	Seikansuonoja
koekuoppa	P764	7177529	477676	Seikansuonoja
pyyntikuoppa	P765	7177672	477498	Seikansuonoja
pyyntikuoppa	P766	7177659	477495	Seikansuonoja
pyyntikuoppa	P767	7177698	477557	Seikansuonoja
pyyntikuoppa	P768	7177699	477567	Seikansuonoja
pyyntikuoppa	P769	7177691	477577	Seikansuonoja
pyyntikuoppa	P770	7177688	477617	Seikansuonoja
pyyntikuoppa	P771	7177664	477599	Seikansuonoja
pyyntikuoppa	P772	7177654	477592	Seikansuonoja
pyyntikuoppa	P773	7177669	477565	Seikansuonoja
koekuoppa	P774	7178193	476968	Tuomaankuokkamaa
koekuoppa	P775	7178233	476867	Tuomaankuokkamaa
koekuoppa	P776	7178251	476815	Tuomaankuokkamaa
koekuoppa	P777	7178424	476617	Tuomaankuokkamaa
koekuoppa	P778	7178151	476735	Tuomaankuokkamaa
koekuoppa	P779	7179703	475602	Utanen
koekuoppa	P780	7179718	475662	Utanen 3
koekuoppa	P781	7179742	475668	Utanen 3
koekuoppa	P782	7179774	475670	Utanen 3
pintalöytö	P783	7179801	475678	Utanen 3
pintalöytö	P784	7179806	475678	Utanen 3
pintalöytö	P785	7179810	475676	Utanen 3
pintalöytö	P786	7179831	475675	Utanen 3
pintalöytö	P787	7179859	475659	Utanen 3
koekuoppa	P788	7179696	475778	Utanen
koekuoppa	P789	7179627	475763	Utanen
pintalöytö	P790	7180346	475495	Lahdenkangas 2
pyyntikuoppa	P791	7180248	475470	Lahdenkangas
pyyntikuoppa	P792	7180231	475452	Lahdenkangas
koekuoppa	P793	7180246	475477	Lahdenkangas
koekuoppa	P794	7180346	475492	Lahdenkangas 2
koekuoppa	P795	7180365	475477	Lahdenkangas 2
koekuoppa	P796	7168808	479722	Riippusilta
koekuoppa	P797	7168807	479725	Riippusilta
pyyntikuoppa	P798	7168073	480317	Vähäojantie
pyyntikuoppa	P799	7168066	480319	Vähäojantie
pyyntikuoppa	P800	7168065	480273	Vähäojantie
pyyntikuoppa	P801	7168068	480262	Vähäojantie
pyyntikuoppa	P802	7167404	480898	Poikkipuoliskankaantie
pyyntikuoppa	P803	7165532	481214	Piilolantörmä 1
pyyntikuoppa	P804	7165514	481198	Piilolantörmä 1
tervahauta	P805	7165488	481175	Piilolantörmä 2

pyyntikuoppa	P806	7165491	481159	Piilolantörmä 1
pyyntikuoppa	P807	7165514	481171	Piilolantörmä 1
pyyntikuoppa	P808	7165533	481181	Piilolantörmä 1
pyyntikuoppa	P809	7165563	481386	Piilolantörmä 1
pintalöytö	P810	7168172	479658	Vellikorva
pintalöytö	P811	7168161	479630	Vellikorva
pintalöytö	P812	7168159	479631	Vellikorva
pintalöytö	P813	7168090	479637	Vellikorva
pintalöytö	P814	7168085	479627	Vellikorva
pintalöytö	P815	7168163	479670	Vellikorva
pintalöytö	P816	7168166	479645	Vellikorva
koekuoppa	P817	7180496	475433	Lahdenkangas
koekuoppa	P818	7180577	475368	Lahdenkangas
koekuoppa	P819	7180706	475432	Lahdenkangas
pintalöytö	P820	7181686	473800	Honkala
pintalöytö	P821	7181681	473796	Honkala
pintalöytö	P822	7181685	473790	Honkala
pintalöytö	P823	7181700	473789	Honkala
pintalöytö	P824	7181727	473718	Honkala
pintalöytö	P825	7181728	473706	Honkala
pintalöytö	P826	7181720	473716	Honkala
pintalöytö	P827	7181750	473706	Honkala
pintalöytö	P828	7181737	473723	Honkala
pintalöytö	P829	7181739	473729	Honkala
pintalöytö	P830	7181740	473725	Honkala
tervahauta	P831	7181910	473871	Honkala 2
pintalöytö	P832	7179417	474700	Mustikkakangas 1
pintalöytö	P833	7179416	474705	Mustikkakangas 1
pintalöytö	P834	7179415	474693	Mustikkakangas 1
pintalöytö	P835	7179415	474690	Mustikkakangas 1
pintalöytö	P836	7179415	474684	Mustikkakangas 1
pintalöytö	P837	7179444	474651	Mustikkakangas 1
pintalöytö	P838	7179446	474638	Mustikkakangas 1
pintalöytö	P839	7179447	474636	Mustikkakangas 1
pintalöytö	P840	7179448	474631	Mustikkakangas 1
pintalöytö	P841	7179450	474628	Mustikkakangas 1
pintalöytö	P842	7179449	474626	Mustikkakangas 1
pintalöytö	P843	7179450	474624	Mustikkakangas 1
pintalöytö	P844	7179135	473980	Mustikkakangas 2
pintalöytö	P845	7179140	473972	Mustikkakangas 2
koekuoppa	P847	7180470	473504	Putaalansaari
koekuoppa	P848	7180483	473594	Putaalansaari
pintalöytö	P849	7178395	474695	Orikangas 1
pintalöytö	P850	7178374	474744	Orikangas 1
koekuoppa	P851	7178403	474700	Orikangas 1

pyyntikuoppa	P852	7178134	475194	Orikangas 2
pyyntikuoppa	P853	7178113	475226	Orikangas 2
pyyntikuoppa	P854	7178108	475231	Orikangas 2
pyyntikuoppa	P855	7178095	475248	Orikangas 2
pyyntikuoppa	P856	7178019	475269	Orikangas 2
pyyntikuoppa	P857	7178005	475278	Orikangas 2
pyyntikuoppa	P858	7177980	475284	Orikangas 2
koekuoppa	P859	7175763	476749	Pitkänniemenkangas
koekuoppa	P860	7175752	476748	Pitkänniemenkangas
koekuoppa	P861	7175760	476741	Pitkänniemenkangas
koekuoppa	P862	7175812	476752	Pitkänniemenkangas
koekuoppa	P863	7175461	476725	Muhossaari
koekuoppa	P864	7175455	476731	Muhossaari
pintalöytö	P865	7172326	478782	Vanha-Sipola
tervahauta	P866	7172280	478775	Vanha-Sipola
kellari	P867	7172262	478773	Vanha-Sipola
koekuoppa	P868	7171659	478216	Yli-Sipola
koekuoppa	P869	7166233	479354	Pyyköntie
pyyntikuoppa	P870	7171088	479143	Hövelönniemi
pyyntikuoppa	P871	7171137	479124	Hövelönniemi
tervahauta	P872	7168526	479401	Suvela
koekuoppa	P873	7168575	479403	Suvela
koekuoppa	P874	7166262	479288	Pyyköntie
koekuoppa	P875	7166248	479332	Pyyköntie
koekuoppa	P876	7165993	480095	Vehkaoja
tervahauta	P877	7165881	480109	Vehkaoja
pintalöytö	P878	7181978	473029	Hiltula
pintalöytö	P879	7181979	473032	Hiltula
pintalöytö	P880	7181976	473035	Hiltula
pintalöytö	P881	7181962	473045	Hiltula
pintalöytö	P882	7181972	473038	Hiltula
pintalöytö	P883	7181996	473020	Hiltula
pintalöytö	P884	7181989	473030	Hiltula
pintalöytö	P885	7181976	473038	Hiltula
pintalöytö	P886	7181974	473042	Hiltula
pintalöytö	P887	7181998	473035	Hiltula
pintalöytö	P888	7181997	473040	Hiltula
pintalöytö	P889	7181993	473043	Hiltula
pintalöytö	P890	7181808	473358	Yli-Hiltula
pintalöytö	P891	7181813	473362	Yli-Hiltula
pintalöytö	P892	7181819	473352	Yli-Hiltula
pintalöytö	P893	7181820	473353	Yli-Hiltula
pintalöytö	P894	7181806	473386	Yli-Hiltula
pintalöytö	P895	7181803	473392	Yli-Hiltula
pintalöytö	P896	7181805	473402	Yli-Hiltula

pintalöytö	P897	7179753	475569	Utanen 2
pintalöytö	P898	7179763	475567	Utanen 2
pintalöytö	P899	7179770	475565	Utanen 2
pintalöytö	P900	7179774	475571	Utanen 2
pyyntikuoppa	P901	7179761	475573	Utanen 2
pyyntikuoppa	P902	7179767	475573	Utanen 2
pyyntikuoppa	P903	7179772	475567	Utanen 2
koekuoppa	P904	7179781	475603	Utanen 2
pyyntikuoppa	P905	7179826	475550	Utanen 2
pyyntikuoppa	P906	7179836	475545	Utanen 2
koekuoppa	P907	7179927	475561	Utanen 2
koekuoppa	P908	7179980	475533	Utanen 2
tervahauta	P909	7180189	475460	Lahdenkangas 3
koekuoppa	P910	7180173	475427	Utanen 2
pintalöytö	P911	7178924	476119	Kettulankangas